

İtalya Fransa ile olan toprak davasında tek başına kalmış!

Fransızlar ilâve ediyorlar: "Afrikada bütün tedbirleri aldık, artık anî hücumdan korkmuyoruz!,"

Fransanın karşısında Almanyanın müzaheretinden ümidi kesen italyanların şimdi Lehistanla teşriki mesai etmek istedikleri bildiriliyor

Lehistan ise demokrat devletlerle müzakerede!

İngiliz gazeteleri yakında Fransız ve Leh Erkân Harbiyeleri arasında görüşmeler olacağını yazıyorlar

Paris, 23 (A.A.) — İyi malûmat almakta olan mehafil, İngiltere hükümetinin Fransa ile İtalya arasında mutavassıt rolü oynamak tasavvurunda olmadığını kat'i surette beyan etmektedirler.

Aynı mehafil, İtalyan gazetelerinin bu babdaki neşriyatını ve makalelerini birer tecrübe balonu addetmektedir. Bu mehafil, İtalyanın ileri sürmekte olduğu metalibat meselesinde yalnız kalmış olduğundan dolayı içbirar hissetmekte ve metalibatının Almanyanın müstemlekelere aid metalibati ile birleştirilmesini istemekte olduğunu beyan etmektedirler. Fakat bu iki mesele, yekdiğerile asla telifi kabil olmıyan meselelerdendir. Bundan dolayı şimdi İtalya, kendi metalibatını Polonyanın metalibati ile birleştirmeğe kalkışmıştır. Burada alınan haberlere göre Polonyanın metalibati meselesi, Cianonun yakında Varşovaya yapacağı seyahat esnasında müzakere edilecektir.

Fransızlar artık anî hücumlardan korkmuyorlar

Paris, 23 (A.A.) — Salâhiyettar mehafil (Devamı 11 inci sayfada)

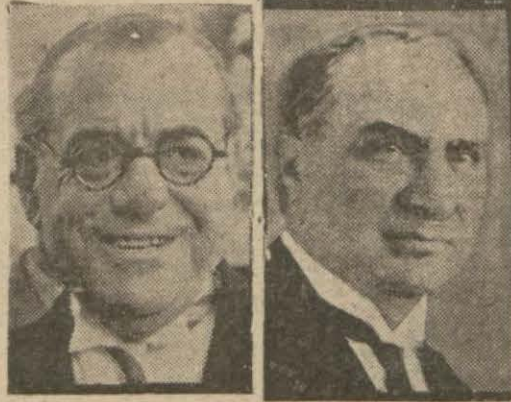

Varşovaya gidecek olan İtalyan Hariciye Nazırı Kont Ciano

Cümhurreisinin mesajları

Ankara, 23 (Hususi) — Cümhurreisimiz Amerika halkına mesajlarını İngilizce olarak irad buyuracaklardır. Nutuk saat 20,30 da söyleneceğine nazaran Amerikada 1,30 da dinlenecektir.

Elçilerimiz arasında değişiklikler

Hamdi Apak İsmail Davas (Yazısı 11 inci sayfada)

Denizbankın kadrosu şimdilik değişmiyor

Ankara, 23 (Hususi) — Denizbankın 1939 bütçesini Vekâlet tasdik ederek U. Mum Müdür vekili Yusuf Ziyaya vermiştir. Yusuf Ziya bu akşamki ekspresle İstanbulla hareket etmiştir. İstanbulda (Devamı 11 inci sayfada)

MUALLÂ

"Son Posta," nin yeni edebî romanı

0 0 0
MUAZZEZ TAHSİN

in
ESERİ
0 0 0

Çok heyecanlı bir mevzu, güzel bir tertib, temiz bir üslûb

0 0 0
Yakında başlıyoruz

Vali Ankarada Şehrin 12 Derdine Çare Arayacak

Hükümetin imar için belediyeye yapacağı yardımın derecesi de bu seyahatte belli olacak

Vali ve Belediye Reisi Lûtfi Kırdarın Ankaradaki temaslarını bitirerek Cumartesi günü İstanbulla dönmesi muhtemeldir. Valinin şehir işleri hakkında Ankaradaki temaslarına büyük ehemmiyet verilmektedir.

1 — Vali İstanbul temizlik işleri etrafında Sıhhiye Vekâleti ile temas edecektir. Şehrin temizliğine verilecek veçhe etrafında Sıhhiye Vekâleti ile Belediye müştereken hareket edeceğinden yapılacak her yenilik hakkında Sıhhiyenin de mütaleası alınacaktır. Bundan sonra İstanbul Sıhhiye Müdürlüğü ile Belediye Sıhhiye Müdürlüğü arasında tam bir irtibat temin olunacak, Sıhhiye Vekâletine (Devamı 11 inci sayfada)

Lûtfi Kırdar

Halifaks Fransız-İtalyan ihtilâfından bahsediyor

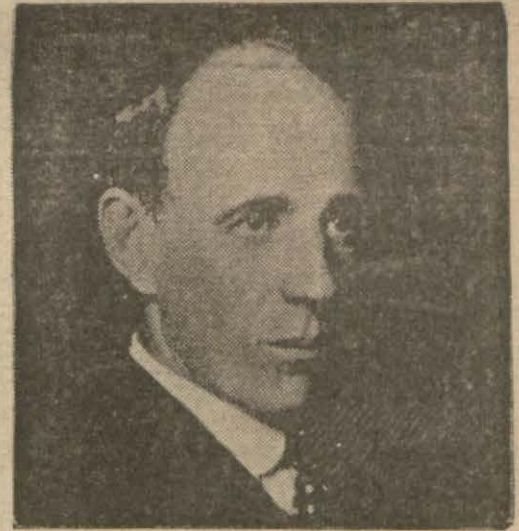
İngiliz Hariciye Nazırı, İtalyanın ihtilâflı nokta'arı henüz tasrih etmediğini söyledi

Fransız Başvekili de bir nutuk irad etti

Londra, 23 (Hususi) — Lordlar Kamarasının bugünkü toplantısında bir suale cevap veren hariciye nazırı Lord Halifaks başvekil Çemeriaynin Avam Kamarasındaki son beyanatına temas ederek, ez-cümle demiştir ki:

İngiliz - Fransız dostluğu coğrafi bir vaziyetin mahsulü değildir. Menfaat birliğine istinad eden bu dostluğun en bariz deliline, Fransız Cümhurreisi Lebrönün Londra'ya ziyareti esnasında şahid olacağız. İki memleket arasında hiçbir ihtilâflı mesele yoktur.

(Devamı 11 inci sayfada)

Lord Halifaks

80 yaşında kalp para basmaya kalkan kadın

İzmirde yakalanan kalpazan kumpanyasının diğer bütün azaları börekçilerden mürekkep!

İzmir, 22 (Hususi) — Milli parayı taklid ederek tedavüle kalp para çıkarmaktan maznun olarak adliyecce haklarında tevkif kararı verilenlerin sayıları dokuza çıkmıştır. Çok şayanı dikkattir ki suçuların hepsi de börekçidir. Bunlar kolayca zengin olmak yollarını araştırırken kalp para basmak fikri Namazgâhta Misakimillî mekteb: karşısında fırıncılık eden Hasanın aklına gelmiş ve işi arkadaşlarından Hüseyin oğlu İbrahime açmıştır.

Suçlular, tedavülden kaldırılan nikel bir kuruluşluları toplayarak fırınır küllühan kısmında meydana getirdikleri hususi bir ocakta eritmeğe başlamışlardır. Maksudları nikelleri erittikleri takdirde kurşun ve kalaydan

Kalpazanlar bir arada

da istifade ederek gümüş elli kuruşluk, bilâhare de gümüş bir liralık basmakta. (Devamı 11 inci sayfada)

Hiç yüzünden katil!

Biri ötekinin elbiselerine dokundu diye kavga ettiler, biri öldü, öteki de ömrünü hapisanede geçirecek

Evvelki gece Kuruçeşmede kanlı bir vak'a olmuştur. Denizbankın liman tahmil ve tahliye amele yurdunda çalışan Murad ile Yörük Mustafa, akşam paydosundan sonra yıkanmak için banyo dairesine çıkmışlardır. Yörük Mustafadan önce yıkanan Murad banyo dairesinden çıkarken Mustafanın duvarda asılı bulunan esvablarına çarpmıştır. Yörük Mustafa buna hiddetlenmiş ve Murada:

— Kör müsün, diye söylenmiştir.

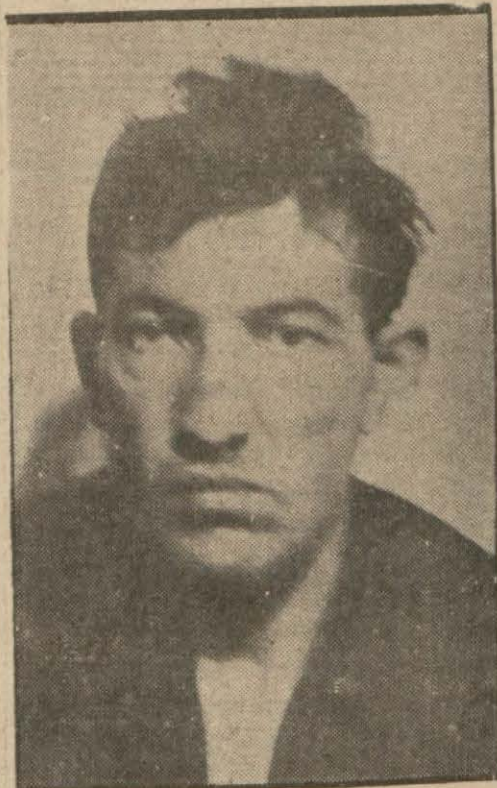
Muradın da mukabelesine bir ağız kavgası başlamış ve bilâhare bu münakaşayı tokat ve yumruklar takib etmiştir.

Bu sırada hiddeti artan Murad, cebinde bulunan bıçağı çıkarmış ve Mustafanın sol baldırına sapıdıktan sonra kaçmıştır.

Hâdise, zabıtaya ihbar edilmiş, yapılan araştırma sonunda Kuruçeşmede Vil. Firist kömür deposunun kayıkhanesine saklanan Murad yakalanmıştır.

Mustafa imdadı sıhî otomobili ile Beyoğlu Belediye hastanesine kaldırılmış ve müdavâtı yapılmış ise de dün ölmüştür.

Katil Murad, verdiği ifadede bıçağı, vak'ayı müteakib abdesthane kuburuna

Katil Murad

attığını söylemiş ve yapılan araştırmayı müteakib bıçak bulunmuştur. (Devamı 11 inci sayfada)

Hergün

Vapur dedikodularının
Görmemize
Mâni oldukları tehlike

Yazan: Muhittin Birgen

İnsanın adı çıkacağına canı çıksın, derler; Denizbankın bugünkü vaziyeti de bundan ibarettir. Bu müessesenin idaresinde birkaç hata, birkaç mübalâsızlık ve biraz da millet kesesinden mirasyedilik yapıldığı muhakkak görünüyor. Hiç bir idarenin korunamayacağı ufaktefek suistimallerin bu idarede de mevcut olabileceğini farzedebiliriz. İdarenin bütün işleri üzerinde tetkikler yapılmakta olduğuna göre, her hükmün bu tetkiklerin neticesine bırakılması ve artık bu bahis üzerinde dedikoduya nihayet verilmesi basit bir mantık ihtizası olduğu halde, mantık tanımayan halk muhayyelesi Denizbank etrafında hâlâ dedikodu yapmakla meşguldür. Diyebilirim ki müessesese bir masal mevzuu oldu. Bana öyle şeyler anlatıyor ki bunları söyleyenlere değil, dinlemek mecburiyetinde kalanlara bile acımak lâzımdır.

Bu münasebetle benim çoktanberi dikkat ettiğim bir hâdise var. Biz yapmasını, yaratmasını, yükseltmesini pek iyi bilemediğimiz gibi tenkid etmesini de pek beceremiyoruz. Yapmak kadar tenkid etmek de mühim bir san'attır. Bunu öğrenmemiz icab eder. İnşallah, bir gün gelip öğreniriz.

★

Almanyadan gelen vapurlar birer birer servise girmeğe başladıkları zaman ben de bu gemilerin ilk yolcuları arasında bulundum ve bunlarla bir hayli seyahat ettim. Daha o zaman, kulağım bir uğultu ile dolmuştu; gürültünün kopacağını hissetmişim, gerek gemileri alıp işletmeğe başlayan fenni personelden, gerek kamarot, gemi kâtibi gibi «gömillü» fen adamlarından işittiğim sözlere inanmak lâzım gelirse bu gemiler berhad şeylerdi. O kadar berhad ki bunlara verilen para israf olup gitmiştir. Neden? Şu sebepler:

1 — Vapurlar, gayet ince çelikten yapılmış, hafif, zayıf ve binaenaleyh çürük teknelerdir. Nerede o Gülcemal, o oturup oturup ta her defasında sağlam kalkan tekne! İngilizler amma da güzel vapur yaparlarmış!

2 — Turbin sistemi makine de kullanılır mı? Vaktâ bunun iyi olduğunu söylüyorlar amma bizde bunları kullanacak yok. Bir tornistan yapmak lâzım gelse, yirmi saniyeden evvel tornistan yapamazlar. Halbuki denizde, bazan kazadan kaçmak için yirmi saniyenin ne büyük kıymeti vardır!

3 — Hele kazanlar! Bu kazanları kullanmak için bir de kimya laboratuvarı lâzım, bunlarla kim uğraşacak!

Bu gemiler üzerinde tetkikler yapılıyor. Bunların prensip bakımından değil, inşaat bakımından kusurları olup olmadığı bu tetkikler neticesinde anlaşılacaktır. Fakat, prensipe taallük eden bu üç nokta hakkında, bugünkü dünyanın işlerine dair biraz esaslı fikir ve biraz da iktisadî bilgiye sahip olan her insan kolayca şu cevapları verebilir:

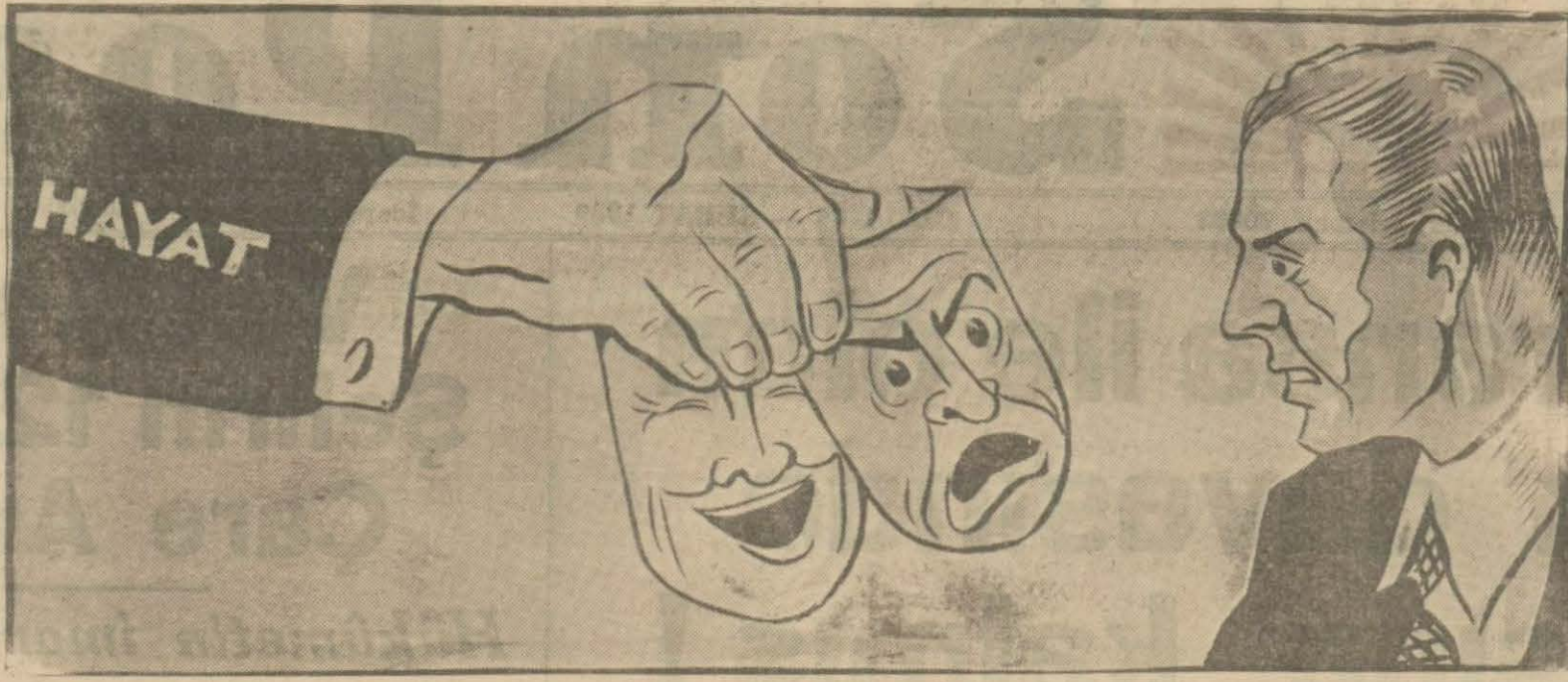
1 — Fen o kadar süratle ilerliyor ve bugün inşa edilen bir gemi o kadar kısa bir zamanda modadan ve kıymetten düşüyor ki, Gülcemal gib, vaktile fennin çok süratle tekâmül etmediği bir devirde uzun zaman yaşamak üzere inşa edilen tekneleri bugün tekrar yapmak hiç kimsenin hatırlanmadığı geçmiyor. Şimdiki inşaat tekneleri, kazanlar, makineler için azami ömür yirmi sene hesap ediliyor ve bu suretle geminin çabuk amorti edilmesi için hafif inşaat tercih ediliyor. Bütün milletler bu kaideyi kabul etmişlerdir. Karadeniz karaya oturup ta teknenin sağlam kalkması bahsine gelince, gemide asıl olan oturmak değil, oturmadır. Hele, yeni gemilerde kaptan, bir elektrik düğmesine basmakla her dakika kaç metre su üstünde yüzdüğünü anlayabilirken artık, gemiyi mutlaka oturtacağız diye üç parmak kalınlıkta saçtan tekne yapmak hakikaten abestir.

2 — Turbin bugünkü makine fenninin ciddi güzel bir icadıdır. Hem işlevi ekonomik, hem gemi teknesinde yer tutmaz, hem tamiri - bizde şimdilik güç olmakla beraber - basit bir makine. Bizim memlekette bunu kullanmasını bilen yok-

(Devamı 10 uncu sayfada)

Resimli Makale:

His dalgaları içinde bocalamayınız..

Günâ gününe uymayan insanlar vardır, şimdi herkesi severler, herkese dostturlar, her şeyi iyi, güzel görürler, hayatta mes'uddular, biraz sonra ise sert, haşın bir insan kesilirler, hiç kimseyi sevmeyenler, hiçbir şeyi beğenmeyenler, her şeyi kötü görürler, hayatta ekşimis bir insandır, bu gibi adamlar hayatı kendileri için de, muhiti için de zarar yaparlar, onı kaçınınız.

Hayat insana hergün aynı suratla boy gös'termez, bir gün

bütün işlerimiz yolunda gidebilir, ertesi gün ise bütün işlerimizde muvaffakiyetsizliğe uğramaklıgımız çok mümkündür. Muvaffak olduğumuz zaman fazla nikbır olmak, fazla gülmek nasıl doğru değilse, muvaffakiyetsizliğe uğradığımız zaman fazla bedbinliğe kapılmak, hayata küsmek, su'at etmek de öylece doğru değildir. Biz histen o hissine tamamen aksi olan h.ase atlamamaya çalışınız, sinirlerinizi fazla hassas olmaktan kurtarınız.

SÖZ ARASINDA

Deniz banyolarında
Yüzler yanmaktan
Böyle korunuyor

Amerikada Elmira'da plajlarında güneş banyosu yapan güzeller, yüzlerini yanmaktan korumak için resimde gördüğümüz gibi, başlarına önlere deniz kabuklarından yapılmış kutular geçirilmektedirler.

Böylelikle eski zamanların garib mahlûklarını andırıyorlar mı?

Kanser hastalığında röntgen tedavisi

İngilterede bir hastanede uzun araştırmalar neticesinde kanser tedavisinde röntgenlerde bir milyon voltluk şua kullanılmaya başlanmıştır. Bu tedaviler şimdiye kadar 200 ilâ 300 bin voltluk şua ile yapılmakta idi.

Açlık grevi yapan köpek

İspanya muharebelerinde, Fransaya sığınan cümhuriyetçi ordularından bir tabur efradının «Uğur» diye yanlarında taşıdıkları bir polis köpeği, kendisine bakan neferin başka bir yere sevk edilmesi üzerine günlerce ulumuş, sonra da verilen yemekleri yemiyerek açlık grevine başlamıştır.

Hergün bir fıkra
Bu bir şey mi?

Adamın biri Marsilyaya gitmişti. Bir gün bir kahvede bir Marsilyalı ile otururken:

— Benim babam çok çalışkan adamdı, dedi, sabahleyin şafakla kalkar, gece oluncaya kadar hiç durmadan çalışırdı.

Marsilyalı güldü:

— Bu bir şey mi, dedi, benim babam senin babandan daha çok çalışırdı. O da şafakla beraber kalkar, güneş batıncaya kadar hiç durmadan çalışırdı.

— Öyle ise babam kadar çalışıyordu. Fazla değil!

— Fazla olmaz olur mu? Hele lâfına bitireyim.. benim babam hergünü altı ay süren şimal kutbunda yaşıyordu.

Kent Düşesi
Dans ediyor!

Belgrad'da ecnebi matbuat cemiyetinin balosunda hazır bulunan Kent düşesi, hemşiresi Prenses Olga, Yugoslav başvekil Zvetkoviç ve hariciye nazırı ile aslında, hasad zamanlarında Yugoslav köylüleri tarafından oynanan Kolo dansını oynamıştır. Resmimiz bu sahneyi gösteriyor.

Son model
Bir
Otomobil

Son günlerde Berlinde açılan bir otomobil sergisinde, gösterilen otomobiller arasında bir model bilhassa dikkat nazarını çekmiştir. Arabanın yanı başında otomatik bir el yıkayacak yer bulunmaktadır, düğmeye basınca açılmakta ve sıcak ve soğuk akar suyu ile otomobil sahibinin işine yaramaktadır.

Bir kısım artistlerin filmleri
Almanya'ya sokulmuyor

Hitler Yahudi sermayedarlar tarafından idare edilen Amerikan film kumpanyalarının, Greta Garbo, Klark Geybel, Shirley, Robert Taylor ve Klodet Kolber gibi artistlerin çevirdikleri filmlerin Almanya'ya girmesini yasak etmiştir.

Marlen Dietrich Hollywooddan Almanya'ya gelmek istemediğinden, Alman filmcileri, müşterilerini elden kaçırmamak için, İsveçli Zara Leanderi sinema piyasasında azami reklâmlarla büyütmedirdiler.

İSTER İNAN, İSTER İNANMAI

İstanbulun hemen her tarafında işe:lerin henüz bina yapılmamış arsalar vardır. Bazı yerlerde serserilere toplantı yerleri, bazı yerlerde de konu komşuya çöp'ük teşkil ederler. İnzibatı, sıhhi, bed'î bakımından mahzuruları saymakla bitmez. İstanbul Belediyesi'nin verdiği yeni kararı gazetelerde okumuşsunuzdur: Bu gibi boş arsalarda çok işlek sokaklarda olanların sokağa münas cephelerine birer duvar çekmeleri için sahiblerini tazyik edilecektir.

Bu sabah bir gazetede gördük, mes'ektaşlarımızdan bir Belediye'nin bu karârına muteriz, halkı külfete sokacağı zehabında:

— O arsa sahiplerinin paraları olsa, arsalarını boş bırakmazlar, üzerlerine birer bina kurdurur'ar diyor.

Bu fıkra bize İstanbulun muhtelif semtlerinde 70 tane arsaya mâlik olan bir tanıdığımızın söylemiş olduğu bir cümleyi hatırlatır:

— Ticaret yapıyorum, bankanın verdiği faiz ise yüzde 2 ile 4 arasında, arsa alıyorum, birkaç sene bekliyorum, sonra kârı ile satıyorum, demişti.

Arkadaşımızın düşündüğü gibi İstanbul'da arsası olup ta yapılmayan elbette birçok kişiler vardır. Hele şehrin hücre yerlerinde vaziyet tamamen böyledir. Fakat Belediye'nin kararında bahis mevzuu olan yerler işlek caddelerdir ve buradaki boş arsalar yüzde doksan parasızlıktan değil, top- rak spekülasyonu yapıldığı için boş bırakılmışlardır. Bu bakımdan biz Belediye'nin kararını hatâ'k buluyoruz ve bu gibi yerlerde boş arsaların önlerine sadece birer duvar çektiirmekle iktifa etmiyerek meselâ üç beş sene gibi bir müddetle arsalarını bina yaptırmaları arsalarını satmaya icbar etmenin imar bakımından, spekülasyonu önlemek bakımından bir zaruret olduğuna inanıyoruz, fakat ey okuyucu sen:

İSTER İNAN, İSTER İNANMAI

Sözün kısası

Netameli müessesese

E. Talu

Herkes, on parmağında on kara, muhtelif saiklerle sürüp duruyor, bari ben de işe şaka tarafından karışayım, dedim.

Şu banka amma da netameli imiş! Daha kurulmazdan önce, ismi mevzuu bahsolurken, koskoca bir profesörü ilk kurban olarak verdi.

Kuruldu.. bir yıl geçti, geçmedi, dedikodusu başladı. Mağdur, makbulü sızlanmağa koyuldu. En büyük hüsnüniyetle giriştiği işler cılk, siparişleri tapon çıktı.

Başka müesseseleri, başka işleri, daima dışarıdakiler tenkid eder. Bunun münekkidleri ise kendi içinden yetiştirdi. Kale, içeriden fetholunur, diye bir söz vardır. Onu, bunu bilmem amnfa, herhalde bu banka içeriden yıkıldı. Bu işi başaran fedailer kurtuldular mı, enkaz altında mı kaldılar? Burası henüz belli değildir. O koca bina sarsılır sarsılmaz önce ziyası, sonra da kevkibi söndü. İsa'sı ise, hele çarımha gerilmeden, yakasını kurtardı. Banka büsbütün karanlığa boğulmasın diye, sönen ziyanın yerine gene bir ziya ikame ettiler.

İş, bununla kalsa iyi idi. Satye işi diye ortaya bir mesele çıktı. Bunu, kumda mal arıyan magrebiler: «Satın al - Yes» şeklinde tefsir ettiler. Aralıkta, her taraftan körüklenen yangının bir kıvılcımı da, tâ Baroya sığırdı, reisi dağıldı. Derken, vapurlar dedikodusu başladı.

Sus, Trak, Suvat gibi acaba isimler taşıyan bu tekneier hakkında söylenmediği söz kalmıyor. Hele zavallı Etrüsk, het söylenen lâfa inanacak olursak, aşağıya aşağıya imiş! Hergün ortaya yeni bir kusuru atılıyor. Dün de, süratini artırmak için kuşına safra konacağı havadisı çıktı. Benim bildiğim, süratini artırmak için safra konmaz, neftyağı sürülür. Zâhir, bu işle meşgul olanların, rahmetli Nasreddin Hocaman oğlundan ve tecrübesinden haberleri yok. Bari ben işte hatırlatıvereyim.

Evvelki sabah Karaköyden geçiyordum. Köprü başındaki acentanın camekânı önünde bir kalabalık görüp, ben de sokuldum. Camekâna Trak vapurunun küçük bir modelini koymuşlar, teşhir ediyorlar.

Zevzeğin biri:

— Ne münasebet? diye sordu. Arkadaşı nükteden hoşlanırsın adammış galiba. O da şu cevabı verdi:

— Bizde böyle sağlam da vardır demek istiyorlar galiba!

Zavallı müessesese! O olmasaydı, acaba ne ile meşgul olacaktık? Kimin ayağına çengel takıp sürüyecek, parmaklarımızın karasını kimin suratına sıvayacaktık?

Biz bu bankaya, ne kadar netameli olsa, gene de minnet beslemeliyiz. Onun dedikodusu, hepimize dünya buhranını, harb tehlikesini unutturdu.

E. Talu

Karadenizde fırtına başladı

Karadenizde evvelki geceden itibaren yeniden fırtına başlamıştır. Deniz Ticareti Müdürlüğü keyfiyeti denizcilere tamim ederek Karadeniz sefer yapacak vapurların müteyakkız bulunmalarını bildirmiştir. Fırtına pek şiddetli olduğundan vapur seferlerinde bir intizam- sızlık husule geimemiştir.

TAKVİM

ŞUBAT											
Kumî sene 1354			24			Arabi sene 1367			Kasım 109		
Şubat 11			Resmî sene 1939			CUMA					
GÜNEŞ											
Muharrem						İMSAK					
S. D.	4					S. D.					
5. 41						5. 05					
6. 48						11. 12					
Oğla			İkindi			Akşam			Yatsı		
D. 12	12	48	S. 15	D. 31	S. 17	D. 54	S. 19	D. 25			
Z. 6	6	48	S. 9	D. 38	S. 12	D. —	S. 1	D. 31			

● İspanya harbinde kaybolan büyük servetler
Yazan: Selim Ragıp Emeç

Bugünlerde Avrupa matbuatına göz gezdirdiğimiz zaman insan

Fransaya iltica eden İspanyol mültecilere vaziyetle Kızı ordunun ileri hareketi önünde vapurlarla İstanbul'a kaçan beyaz Rusların halini mukayese etmekten kendini alamıyor. Her iki zümrenin de aynı mahiyette dahil bir harbin kurbanları oluşları bertaraf edilecek olursa aradaki fark şu suretle göze çarpıyor:

Ruslar, açıklarını gidermek için ellerinde kalan öteberi kuruntularını satılığa çıkarmışlardı. İspanyol mültecilere ise memleketlerinin millî sermayesi olan ve firarları esnasında kaçırdıkları her nevi 'sarı nefiseye, soydukları ve öldürdükleri insanlardan aldıkları mücevherlere müşteri arıyorlar. Denilebilir ki bugün Fransanın cenev vilâyetleri, alıca arz edilen bu nevi eserlerle adeta açık bir pazar haline gelmiştir. Kapalı otellerde kıymetli yüksek eşyaya sürümü için yapılan pazarlıklar da başka. Bir ara, bazı Avrupa matbuatının kahramanlıklarını göklere çıkardıkları meşhur Lister bey-nelmil livasının bütün zabıtları ise, İspanyol hazinesine aid mücevherleri aşurdıkları için Fransız mahkemeleri tarafından istisnasız olarak mahkûm edilmişlerdir. Bu arada Fransız hudud gümrüğünün de çok kârlı bir vaziyette olduğunu söylemek yerinde olur. Çünkü kaçak olarak geçirilen bu eşyaların kâffesi, bu gibi ahvalde tarhedi'len ağır kaçakçılık cezalarıyla Fransız gümrüğüne vardiye kaydedilmektedir. Dahillî harb yüzünden İspanyanın kabili telâfi zayı ettiği mal ve mülk bertaraf, telâfi kabul etmeyen can ve nefis eser: zayii mühtisirdir. Bu kaybı, ne Franko, ne de ondan sonra gelecek birkaç nesil tamir edebilir. Kaldı ki bombardımanlar yüzünden veya hükümetçi ordunun bombalı fedailer tarafından atılan binalarla şunun bunun elinde kalan büyük üstadlara aid tabloları ele geçirmek artık mümkün değildir. İspanya harbi, mahiyet itibarıyla medeniyet için hakikaten bir facia olmuştur. İnsanlık ailesinin, bu haile önünde en derin bir surette müteessir olmaması mümkün değildir

Selim Ragıp Emeç

Vali Ankarada ekmek ve süt meseleleriyle meşgul oldu

Ankara, 23 (Hususî) — Şehrimizde bulunan İstanbul Valisi Lütfi Kırdar temalarına devam etmektedir. Vali bugün yanında ziraat mütehassısları olduğu halde Ziraat Enstitülerini ziyaret etti, ekmek ve süt meseleleri hakkında tetkiklerde bulundu.

Selim Ragıp Emeç

İngiliz Generali Ankaraya gitti

Misafir General Ankarada üç gün kalacak

Ankaraya giden İngiliz generali

İngiliz harbiye nezareti istihbarat şubesi müdür muavini General Frederic George Beaumont - Nesbitt, beraberinde İngilterenin Ankara askeri ataşesi albay Ross olduğu halde, dün sabahki ekspresle Sofyadan şehrimize gelmiştir.

General Beaumont - Nesbitt, Sirkeci istasyonunda deniz kurmay binbaşısı Aziz Uluşan ve İngiliz sefaretanesi erkânı tarafından karşılanmıştır. Bir müfreze asker selâm resmini ifa ettir.

İstasyondan doğru Perapalas oteline giden General Beaumont - Nesbitt, bir müddet istirahatattan sonra vali muavini Hüdaî Kırataban ile İstanbul komutanı General Halisi makamlarında ziyaret etmiş ve bu ziyaretler bilâhare iade edilmiştir.

Misafir General öğle yemeğini İngiliz sefiri Sir Persi Loren'in davetlisi olarak sefaretahane de yemiş ve akşam saat 6,30 da Tophae rıhtımından motörle Haydarpaşaya geçerek, eksprese bağlanan hususî vagonla Ankaraya hareket etmiştir.

General Beaumont - Nesbitt, Ankarada 3 gün kalacaktır. Bu müddet içinde, millî müdafaa vekâleti istihbarat dairesi şefi Bahaeddin, General şerefine bir ziyafet verecektir.

İngiliz generalinin bu seyahati, Balkan memleketlerinde icrayı vazife etmekte olan İngiliz askeri ataşelerinin vaziyet ve çalışma şartlarının tetkiki ile alakadardır.

Pazartesi günü Ankaradan tekrar şehrimize dönecek olan general, buradan doğru Belgrad ve Bükreşe gidecektir.

Fransız Cümhurre'si Yemen Ve'iahdini kabul etti

Paris, 23 (A.A.) — Cümhurbaşkanı bugün öğleden sonra Yemen vellahdini kabul etmiştir.

Sabahın sabaha:

Bir dostum anlattı:

— İyi tahsil görmüş, eserler yazmış ve tercüme etmiş, birkaç yabancı dilini ana dili gibi kavramış bir Türk hanımı vapurda İngilizce gazete okurken Ortaköyden vapura giren kalabalık bir İslami kafilisi etrafını aldılar. Bu Türk kadınının İngilizce gazete okuması her nedense bu gençlere bir alay fırsatı vermişti. Lâubalî hareketler ve çirkin imalarla birbirlerine:

— Vatandaş türkçe oku!

— Olrayt, yes!

Diye şaklabanlığa başladılar.

Alay etmek istedikleri hanımın kedilerine değil, kendilerini yetiştiren hocalarını bile okutacak bir irfana sahip olduğunu bildiğim için bu çirkin hareketleri beni müteessir etti. Biraz daha devam etselerdi müdahale edecektim. Bereket hanımın sükûneti bu tecrübesiz ve cahil gençleri de sükûta mecbur etti.

Dostumun anıattığı vak'a muhakkak ki sizi de benim kadar müteessir etmiştir. Lise ve orta mekteb talebelerinin sokak terbiyeleri üzerinde ısrarla durduğunu maarif teşkilâtımızın bu mühim içtimaf davaya nazarı dikkatini celbetmeye çalıştığımı karilerim hatırlarlar. Eşefle şahid oluyoruz ki bu yüzsüzlük hareketleri tevali ediyor. Aile ocaklarında çok fena yetişen, muâşeret kaidelerinden bihaber, sokak terbiyesine lâkayd ve nihayet medeni bir insan için lüzumlu hayat nizamlarına bigâne bir gencin cebirden, kimyadan aferinler almaya hiçbir şey ifade etmez. Fakat umumî yerlerde, sokakta yapacağı bu şekil bir hareket, ağzından çıkan çirkin bir kelime yalnız kendî yüzünü kızartmaz, başındaki kasketin yıldızını da karartır ve bu kararız maarif hayatımızın bir karası olarak içimize kadar işler.

Bürhan Cahid

TELGRAF HABERLERİ

Türklüğü tahkir suçlarına müteallik duruşmaların gizli yapılması bildirildi

Adliye Vekâleti tarafından Cümhuriyet müddeiummiliklerine gönderilen mühim tamimin metni

Ankara, 23 (Hususî) — Adliye Vekâleti Müddeiummiliklere şu mühim tamimi yapmıştır:

«Türklüğü, Büyük Millet Meclisini, hükümetin manevî şahsiyetini, Reiscümhuri ve devletin silâh kuvvetlerini tahkir suçlarına müteallik duruşmaların aleni olarak icrası faililerine karşı, işledikleri suçların redâet itibarıyla, dinliyenler üzerinde asabiyet ve heyecan uyandırmak itibarıyla emniyeti muhafaza bakımından mahzurlu olduğu gibi böyle mahdud suiniet erbabının edeb haricine çıkarak hakaret sadedinde sarfettikleri galiz sözlerin aleni celselerde mev-

zuu bahsedilmesi millî hisleri rencide etmek itibarıyla de mahzurludur.

Ceza muhakemeieri usulü kanununun 73 üncü maddesi mucibince umumî âdâb ve emniyeti muhafaza maksadile duruşmanın bir kısmının veya tamamının gizli olarak icrası icab ettiğinden kanunun bu icabı daima gözönünde tutularak bahse mevzu olan suçlara aid duruşmaların mezkûr sebeblere binaen gizli yapılması hususunda mahkemelerden takibde bulunulması ve keyfiyetin kaza dairenizdeki Cümhuriyet Müddeiummiliklerine bildirilmesine tamimen tebliğ olunur.»

Hariciye Vekili Belgradda temaslarına başladı

Bugün Prens Pol tarafından kabul edilecek olan Saracoğlu yarın sabah General Metaksasla görüşmek üzere Selâniğe hareket edecek

Belgrad 23 — Türkiye Hariciye Vekili Şükrü Saracoğlu ile Yugoslavya Hariciye Nazırı Cincar Markoviç bu gün hususî trenle Bükreşten buraya gelmişlerdir.

Aynı trenle seyahat etmekte olan Yunan Başvekili Metaksas, kendilerine samimî surette veda ederek Selâniğe doğru yoluna devam etmiştir.

Nazırlar Belgrad merkez garında Türkiye ve Yunanistan orta elçileri ile Romanya maslahatgüzarı ve Yugoslavya münakalât nazırı Spaho tarafından karşılanmışlardır.

Akşam Türkiye elçiliğinde Saracoğlu şerefine hususî bir akşam yemeği verilmiştir. Yarın saat 11 de Saracoğlu saray maresalini ve müteakiben

Markoviç ve Svetkoviç'i ziyaret edecek ve öğle vakti Naib Prens Pol tarafından kabul edilecektir.

Öğleden sonra Yugoslavya Başvekili ve Hariciye Nazırı misafirlerine iade ziyaret edecekler, akşam üzeri de hariciye bakanlığında bir ziyafet verilecektir.

Saracoğlu Cumartesi sabahı Selâniğe gidecektir. Metaksas, kendisini orada beklemektedir.

Kral Karol Balkan matbuat heyetlerini kabul etti

Bükreş 23 (A.A.) — Romanya Kralı Karol, bu sabah sırasıyla Balkan Antantı matbuat konferansındaki Yunan, Türk ve Yugoslav heyetlerini kabul etmiştir.

Çemberlayn, huzursuzluk kaynağı kurutuldu diyor

Hazırlıklardan bahseden Çemberlayn Şekspir'in şu sözlerini tekrarlıyor: "Dünyanın üç bucağından müsellâh olarak gelsinler, kendilerini karşılayacağız,"

Londra, 23 (A.A.) — Çemberlayn dün akşam Lancashire'de kâin Blackburn'da bir nutuk irad etmiş ve ezcümle şöyle demiştir:

«Her tarafta mühtiş silâhların teraküm ettiğine şahid olduğumuz bir sırada bir nevi huzursuzluk hissetmenin önüne geçmemize imkân yoktur, zira ehemmiyetsiz de olsa herhangi bir hâdisenin ölüm makinesini harekete getirmesinden korkuyoruz. Bu şart dahilinde hükümetimizin şimdi takib etmekte olduğu siyasetten başka bir siyaset takib etmesini ancak akılsızlarla, gayri mesuller veyahud cahiller isteyebilir. Bizim tesbit ettiğimiz siyaset, şu suretle tarif edilebilir:

Nifakları ve nizaları ortadan kaldırmak için hiçbir fırsatı ihmal etmeyecek, fakat aynı zamanda dostlarımızın yardım ile haklarımızın ve hürriyetlerimizin bunlara taarruz etmek kadar kendisinde cüret görecek olanlara karşı muhafazasını temin için ortaya mühtiş bir kuvvet çıkaracak olan büyük bir kuvvete müstahid sulh siyaseti.

Yakın bir mazide esliha imaltâtında geri kalmış bulunuyorduk. Fakat bu huzursuzluk kaynağı halî hazırda kurutulmuştur. Şimdi gemiler, toplar, tayaralar ve mühimmat, faslız olarak ve miktarı artmak suretile meydana çıkmaktadır.

Büyük dominyonlar ve İngiltere imparatorluğu haricindeki mütteliklerimiz ve dostlarımız tarafından - icabında - yapılabileceğini kale almaksızın Şekspirin dediği gibi:

Dünyanın üç bucağından müsellâh olarak gelsinler, kendilerini karşılayacağız.»

Çemberlayn, bundan sonra Oliver Stanley'in önümüzdeki ay içinde Berlin'e yapmak tasavvurunda bulunduğu ziyareten bahsetmiş ve İngiliz, Alman milletleri arasında daha iyi bir anlaşma husulünden ümidvar olduğunu söylemiştir.

Akhisarlılar bütün müstahsillerini temsil edecek iki meb'us seçilmesini istiyorlar

Akhisar, (Hususî) — Akhisar bütün kooperatif ortakları hükümetimize müracaatla bütün müstahsillerin haklarının müdafası için yeni Mecliste yüz elli bir aştan bütün müstahsillerini temsilen bir veya iki mebusun bulunmasını istihdam etmişlerdir. Bu hususta Parti Genel Sekreterliğine müracaat edilmiş ve bütün müstahsilleri adına seçilecek zatın adını bildirmişlerdir. Bu za: Sorbondan mezzundur ve halen Adliye Vekâletinde bir vazifede bulunmaktadır.

İngiltere ve Fransa Pazartesiye kadar Frankoyu tanıyacaklar

Paris, 23 (Hususî) — Burgosa muvasalatını müteakib, nasyonalist hariciye nazırı Jordana ile derhal müzakerelere başlamış olan Fransız müessili Leon Berard, bilhassa demiryolları, mültecilere ve ekonomik münasebat gibi teknik meselelere temas etmiştir. Bu meseleler hakkında Fransa ile Burgos hükümeti arasında bir anlaşma imzalanması çok muhtemeldir.

Franko hükümetini tanımak meselesine gelince, bunun en geç Pazartesi günü yapılacağı muhakkak sayılmaktadır. Bu hareket, evvelce de bildirildiği gibi İngiltere ile müştereken yapılacaktır.

İtalya generali Romaya döndü

Roma, 23 (A.A.) — İspanyadaki İtalyan gönüllüleri kumandanı General Gambara, Barselonda yapılan büyük geçiş resminde bulunduktan sonra bugün tayyare ile İtalyaya gelmiştir.

Bahri geçid resmi

Burgos, 23 (A.A.) — İlk defa olarak donanma amirali üniformasını giymiş olan general Frankonun huzurunda Taragone limanında büyük bir bahri geçid resmi yapılmıştır. Üçü kruvazör olmak üzere 15 İspanyol harb gemisi, enteresan manevralar yapmışlardır. Bu esnada 200 tayyare, filonun üzerinde uçuyordu.

Filistin konferansında Arablarla Yahudiler bir arada toplandılar

Londra, 23 (Hususî) — Filistin konferansını çıkmazdan kurtarmak üzere İngiltere hükümeti tarafından sarf edilen gayretler neticesinde, bu sabah Yahudi ajansı müessilleriyle Arab murahhasları ilk defa olarak müşterek bir toplantı yapmışlardır.

İngiliz hariciye nazırı Lord Halifeks, müstemlekât nazırı Makdonald ve hariciye müsteşarı Butler'in hazır buldukları bu müşterek toplantı samimî bir hava içinde cereyan etmiş ve iki saat sürmüştür.

Toplantıdan sonra, tarafeynin itilâf gizane hattı hareketlerinde herhangi bir değişiklik vücade gelmemiş olmakla beraber, bu gibi şahsî temasların faydalı olacağı muhakkaktır.

Yarın, Yahudi ve Arab müessilleri arasında müşterek bir toplantı daha yapılacaktır.

Irak meclisi Feshedildi

Bağdad, 23 (A.A.) — Havas ajansı muhabirinden: Hükümetle teşriki mesai meselesinde zuhur eden ihtilâf üzerine parlamento feshedilmiştir.

Yeni intihabaun yapılacağı tarih, henüz tesbit edilmiş değildir.

Muhittin Üstündağ tekaüde sevkedildi

Ankara 23 (Hususî) — Eski İstanbul Valisi Muhittin Üstündağ ve eski Konya Valisi Cemal Bardakçı tekaüde sevkedilmişlerdir. Bu husustaki kararname Yüksek Tasdike iktiran etmiştir.

Yolcu telgrafları Zamanında verilecek

Ankara, 23 (Hususî) — Hareket veya muvasalat zamanlarını bildiren yolcu telgraflarının mevridlerine zamanında verilmesi için tedbir alınmasını Posta İdaresi alâkadarlara bildirmiştir.

Fransız - Alman hududunda 3 kişi tevkif edildi

Metz, 23 (A.A.) — Bir Alman otomobili içinde bulunan üç kişi Fransız - Lüksemburg hududunda tevkif edilerek buraya getirilmiştir. Tevkifin sebebi meçhuldür ve memurlar bu hususta büyük ketumiyet muhafaza etmektedirler.

Denizbankın banka servisinde yolsuz işler mi yapılmış?

Bankanın açtığı kredilerin bankacılık prensiplerine uygun olmadığı ve kâfi teminat alınmadığı mevzularını etrafında tetkikat yapıyor

Bir müddettenberi Denizbankta muhtelif pürüzlü işler hakkında tetkik ve tefişlerde bulunmakta olan İktisad ve Maliye Vekâletleri müfettişlerinden mütecekkil heyet iki gündenberi yeni ve mühim bir mesele hakkında tahkikat yapmağa başlamışlardır.

Haber aldığımız göre, müfettişler Denizbankın bankacılık servisinde tetkiklerde bulunduğları sırada bazı yolsuzluklara rastlamışlardır. Bilhassa bankanın muhtelif kimselere açtığı kredilerin bankacılık prensiplerine uygun olmadığı ve bu kredilere karşı kâfi miktarda teminat mektubu alınmadığı anlaşılmıştır.

Tahkik heyeti bu hususlarda Denizbankın eski Umum Müdür muavinlerinden bankacılık kısmı Müdürü Tahir Kevkebin malûmatına müracaata lüzum görmüş ve kendisini bankaya davet ederek bazı sualler sormuşlardır. Bu sahadaki tetkik ve tahkikat derinleştirilmektedir.

Diğer taraftan İstinye fabrika ve havuzlarını ve Denizbankın diğer şubelerindeki yolsuzluk iddia ve ihbarları üzerine başlanan tahkikata da devam olunmaktadır.

Almanya'da yaptırılan vapurlar ve vapur kazanları hakkında tetkiklerde bulunmakta olan komisyonlar dün de Deniz

Ticaret Müdürlüğünde toplanarak çalışmalarına devam etmişler. muhtelif kimselerin verdikleri izahatı dinlemişler ve vapurlar üzerinde tetkikler yapmışlardır, bu komisyonların raporlarını yarın İktisad Vekâletine göndermeleri muhtemeldir.

Denizbank kadro ve bütçesi etrafında İktisad Vekâletile temaslar yapmak üzere Ankaraya gitmiş olan Umum Müdür Yusuf Ziya Erzinin bugün şehrimize dönüşmesi beklenmektedir.

Dün bir gazete evvelce Krup müessesesine sipariş edilmiş olan altı büyük vapurdan üçünün Kruptan alınarak Blohm und Voss şirketine verildiğini ve bu sırada 200,000 lira komisyon alındığını ve Denizbank Umum Müdür Muavini Harunun bankaya girmeden evvel bu Alman şirketinin mümessilliğini yaptığını yazıyordu.

Bu hususta dün kendisine görüşen bir arkadaşımıza Bankanın Umum Müdür Muavini Harun şunları söylemiştir:

« Ben Denizbanka girmeden evvel Alman şirketinin mümessilliğini yapardım. Gazetenin 200 bin liralık bir komisyon meselesi hakkındaki yazısına isimimin bu suretle karışmış olmasından müteessirim. »

Gümrükler idaresi 42 bin kilo sahibsiz Hurmayı dağıttı

Gümrükler Başmüdürlüğü, gümrük artrepolarında mevcut 42 bin kilo sahibsiz hurmayı hayır müesseselerine dağıtmaktadır.

Başmüdürlük, 20 bin kilo Yoksul Çocukları Yardım Birliğine, 10 bin kilo Halkevlerine, 5 bin kilo Türk Okutma Kurumuna ve 1200 kilo da Üsküdar ve Ortaköy Fıkaraperver Cemiyetlerine tevzi etmiştir.

Şehir işleri:

Haliç işletmesinin vaziyeti tetkik ediliyor

Haliç işletmesinin vaziyeti yeniden tetkik edilecektir. Eski şirket hissedarlarından mühim bir kısmı idarenin bellediyeye tamamen devredilmesini arzu etmekte, bir kısmı tekrar şirketin idaresini istemektedir. Belediye, İktisad Vekâletile temaslar yaparak Haliç işletmesine son şeklini verecektir. İstanbul Belediyesi Haliç İşletmesinin belediye bırakılmasını istemektedir.

Üsküdar meydanı açılacak

Üsküdar meydanının tanzimine aid proje daimi encümen tarafından tasvib edilmiştir. Nafia Vekâleti bir miktar para ile derhal meydan civarındaki resmi dairelere ait binaları ve parkları istimlak edecektir.

İntihab defterleri yarın indiriliyor

Meb'us intihab defterleri yarın akşam indirilecektir. Şimdiye kadar tefiş heyetine pek az kimse itiraz etmiş ve bunlar defterlerde isimlerini bulamadıklarını söylemişlerdir.

Dentz işleri:

Bir motörle bir mavnaya çarpıştı

Balık yüklemek üzere Kavaladan limanımıza gelen kaptan Kıryako idaresindeki Ayasyovanis adlı Yunan balıkçı motörü, dün Liman İşletmesinin 1 numaralı motörünün yedeğinde olarak Eminönü rıhtımındaki mavnaların arasına girerken, mavnalardan birle müsademe etmiştir. Müsademe neticesinde Yunan motörünün baş ve mavnanın kış tarafı hasara uğramış, baş motörüne hasar gelmiştir.

Haklı şikâyetler

Beş sene süren bir vakfiye meselesi

Okuyucularımızdan bir bayan dün matbaamıza gelmiş ve bize şunları söylemiştir:

« Ben, beş sene evvel vefat etmiş olan mühim bir vakıf mütevellisinin varislerindenim. Aradan geçen bu beş sene içinde İstanbul Vakıflar İdaresiyle Ankaradaki umum müdürlük, bu vakfın mazbut mu, yoksa gayrimazbut mu adde edilmesi lâzım geldiğini bir türlü tayin edemedi. Malûn olduğu üzere eğer bir vakıf mazbut olursa mütevellî veresele maâşa bağlanır. Değilse muayyen bir nisbet üzerinden hasuati taksim edilir ve iş tasfiyeye uğrar. Düşününüz ki bu vakfın imâmı maâş alıyor. Biz, veresele sürünüyoruz. Bu işlerle meşgul olan memur bir müddet evvel hastalanmış. El-yeym hastanededir. Onun yerine tayin edilen memur işin içinden çıkmadı ve bizim iznimiz de bir çıkmaza girdi. Bir vakfın mazbut mu, gayrimazbut mu olduğunu beş senede tayin edemiyen Ev-kaf İdaresini biz kime şekva edelim? Hakımız yoksa, denilsin ki hakımız yoktur. Biz de çekilip gidelim. Fakat hem hakımız olsun ve hem bu hakkımızı beş senede tanıyamayalım ve tanıtamayalım. Bu, ağızımıza gidiyor. Alâ-kadarların hallimize acumalarını ve biz birer dilencilik gibi kapı, kapı dolasmaktan kurtarmalarını istiyoruz. »

SON POSTA: Adresi bizde mahfuz bulunan bu okuyucunun şikâyetini aynen ve hattâ hafifleterek neşrettik. Ümid ederiz ki beş sene süren bu yılan hikâyesi, artık bundan sonra bir hale yola konur da bu yurtdağlar kapı kapı dolasmaktan kurtarılmuş olurlar. Bittaki hakları varsa veriler, hakları yoksa hakları varsa veriler, hakları yoksa nîp anlatılacak.

Çocuklar için yapılan neşriyat bundan böyle kontrol edilecek

Maarif Vekâleti tarafından, çocuk neşriyatının badema kontrolden geçirilmesine karar verilmiştir.

Küçük çocukların haleti ruhiyeleri üzerinde kötü tesir ve muhtelif aksülâ-meller husule getirmesi muhtemel görülen neşriyatın çocuklar tarafından okunmamasının temini için esaslı tedbirler alınacaktır. Bu hususta alâkadarlara icab eden tebligatta bulunulmuştur.

Baro umumî heyeti içtimaa çağırıldı

İstanbul barosu avukatları geçen hafta yapılan Barolar divanı haysiyeti azası seçimini tekemmül etmek için, önümüzdeki Cumartesi günü saat 14 te toplanacaklardır.

Baro idare heyeti de, dün toplanarak, reis Hasan Hayrini istifası etrafında görüşülmüş, neticede bunun müzakeresi için umumî heyeti içtimaa davet etmek kararı verilmiştir. Bu toplantı için de, 4 Mart Cumartesi günü, tarih olarak tesbit edilmiştir.

Mühim bir döviz kaçakçılığı

Gümrük muhafaza teşkilâtı birkaç gündenberi mühim bir döviz kaçakçılığı hakkında tahkikat yapmaktadır. Şehrimizde komisyonculukla işigai eden bir ecebi müessese hakkında yapılmakta olan bu döviz tahkikatı muhtelif cepheleden genişletilmektedir. Muhafaza teşkilâtı dün bu hususta alâkadar gördüğü birkaç kişinin ifadesine müracaat etmiştir. Tahkikat bugünlerde neticelenecektir.

Kumkapıda bir otomobil kazası oldu
Kumkapıda oturant Rızaya, şoför Kemal'in kullandığı 2108 numaralı otomobil çarpmıştır. Rıza, başından ve omzundan yaralanmıştır. Suçlu tutulmuştur.

Asherlik işleri:

Şubeye davet

Beşiktaş Asherlik Şubesinde: 938 yılı Haziran yoklamasına gelmiyen topçu yedek sübay İbrahim oğlu Abdülkadirin şubeye müracaatı ilân olunur.

Toprak sahibi olmayan köylüye 20 dekar zeytinlik veriliyor

Verilen araziye temizleyip ağaçları aşılanmaya elverişli hale getirenlere ağaç başına bir lira kredi dağıtılacak

Zeytinciliğin ıslahı ve yabanî zeytin ağaçlarının aşılanması hakkındaki kanun mer'iyet mevkiine girmiş bulunmaktadır.

Tatbikatı memleketimizde hem zeytin ve zeytinyağı rekoltesinin artırılması ve hem de toprak sahibi olmayan ve geçim seviyesi dar olan halkın kalkınması bakımından büyük bir ehemmiyeti haizdir.

Kanun hükümlerine göre, devlet malî zeytinliklerden aşılanmak üzere 20 dekara kadar tevziat yapılacak ve bu tevziatta evvelâ toprak sahibi olmayan ve sırasile zeytinliğe en yakın köylülerle küçük çiftçiler tercih olunacaktır.

Devlet ormanlarıyla boş arazide, muayyen bir kıta dahilinde yabanî zeytinlikleri aşılacak istiyenler kanunun şartları dahilinde bu zeytinlikleri imar edeceklerini kazanın en büyük mülkiyeye âmirine bildireceklerdir. Tevzi edilen sahalar orman mefhumunun haricinde kalacak ve tayin edilen müddet zarfında temizleme yapanlara tapu verilecektir. Aşılanıp yerinde kalacak zeytinliklerin temizlenmesinden çıkan odun, kömür, kereste ve saire temizliyeneye aid olacak ve parasız verilecek vesika ile nakledilebilecektir. Bundan başka dekar başına on beş ağaçtan fazla ve on ağaçtan noksan olmamak üzere yabanî zeytinleri aşılamağı taahhüd edenlere Türkiye Ziraat Bankasından mevzuat dairesinde ağaç başına 1 liraya kadar kredi verilecektir.

Yalnız kredi alabilmek için arazinin tamamen temizlenip delicelerin aşılmağa elverişli bir hale getirilmesi lâzımdır. Bu yapıldıktan sonra kredi kısmen alınabilecektir, mütebakisi de aşı yapıp muvaffak olduğu tesbit edildikten sonra verilecektir.

Ayrıca aşı zeytinliklerin bakım işleri için müstahsilere mahsulün satış mevsimine kadar bankaca kısa vadeli ikrazlar yapılacağı gibi, beş yüz ağaçtan fazla yabanî zeytin aşılayanlara ve zeytinliklerinin bakım işini en iyi yapanlara nakdi mükâfat verilecektir.

Alınan ve alınmakta olan tedbirlerle önümüzdeki istihsal yılları zarfında bir misli artacağı muhakkak görülen zeytin ve zeytinyağı rekoltesinin, dış piyasalara sevkiine imkân hâsıl olacaktır. Bu suretle bir taraftan dahilde müstahsilin kalkınması ve müstehlkin daha ucuz olarak zeytin, zeytinyağı ve sabun temini kabil olabileceği gibi, harici ticaretin artışı bakımından da ticarî müvazenede lehte bir tahavvül vukuu mümkün olabilecektir.

Buğday ihracatçıları dün Türkofiste bir toplantı yaptılar

Almanya'ya ihraç edilen buğday kaliteleri üzerinde ihracatçılarımızla Alman Raistlele arasında arasıra çıkan ihtilâfları görüşmek üzere dün Türkofiste bir toplantı yapılmıştır. İhracat tacirleri Almanya'ya yapılan buğday ihracatında maruz kaldıkları müşkülâtı anlatmışlar ve Almanya'ya yapılan mükavelelerde buğdaylarımızın münhasıran Doyçe levante linye vapurlarile sevkedilmesinin şart konulmuş olmasının mahzurlarını bildirmişlerdir.

Bu sebeble meselâ Mersin ve Palyastan yükleneyecek buğdaylarımız için 2 ay bir müddet vapur beklendiği tebarüz ettirilmiştir. Aynı zamanda nakliye ücretlerinin pahalılığı da ileri sürülmüştür. İhracatçılar buğdaylarını diğer firmaların vapurlarile nakledebilmesini ve bu limanlara sık sık vapur uğratılması lüzumunu anlatmışlardır.

Bundan başka Almanya'ya sevkedilen sert buğdaylar için kabul edilen dönmeli buğday miktarının yüzde 20 den yüzde otuza çıkarılmasını, ve ge-

ne Almanlarca esas kabul edilen 77 : 78 hektolitre ölçüsünden fazla çıkacak buğdayların fazlası için prim verilmesini, yüzde 4 olarak kabul edilen mevaddi ecebiyenin yüzde 3 kornul ve yüzde 2 çavdar çıkarılmasını teklif etmişlerdir.

Bu mütalealar ofisçe tesbit edilerek bir raporla İktisad Vekâletine gönderilecektir.

Südet mintakasından gelecek eşya

Çekoslovakya'dan Almanya'ya ilhak olunan Südet mintakasından memleketimize gelecek eşya hakkında klering muamelesinin tatbik edilmesinin kararlaştırıldığını yazmıştık. Gümrük ve İhbarlar Vekâleti keyfiyeti dün bir tamimle şehrimizdeki alâkadarlara tebliğ etmiştir.

Pamuk ipliği darlığının önüne geçilecek

Kaput bezi ve pamuk ipliği darlığını intaç eden sebepleri izah etmek üzere Ankaraya davet edilmiş olan fabrikacılar şehrimize dönmüşlerdir. Pamuk müstahsil ve müstehlik fabrikatörleri Vekâletle temaslarda bulunarak mütalealarını bildirmişler ve bu ikmalde üzerine mevzu azamî fiatın kaldırılması lüzumunu ileri sürmüşlerdir. Vekâlet evvelce yaptırdığı tetkikat ve alâkadarların raporlarile sanayicilerin mütaleatını yeniden tetkik ederek bir karar verecektir. Vekâletin bu kararını bekliyen fabrikatörlerin piyasaya ihtiyaç nisbetinde mal çıkararak mevcut darlığı kısa bir zamanda ortadan kalkacağı muhakkak görülmektedir. Bununla beraber Vekâlet henüz kararını vermemiş olduğundan pamuk ipliği ve kaput bezi üzerine mevzu narkın artırılacağı veya kaldırılacağı malûm değildir.

Bir Rumen ticaret heyeti gelecek

Bugünlerde memleketimize bir Rumen heyetinin gelmesi beklenmektedir. Heyet geldikten sonra mevcut ticaret anlaşmasının uzatılması etrafında görüşmeler yapılacak ve bu arada lüzum görüldüğü takdirde yeni hükümler ilâve olunacaktır.

Anason rekoltesi ihtiyacı karşılayamıyor

Ziraat Vekâleti tarafından yapılan tetkikat neticesinde yurd dahilinde yetişen anasonların ihtiyaca kâfi olmadığı anlaşılmıştır. Vekâlet anason istihsal mntakalarına tebligatta bulunarak istihsalatın artırılması için tedbirler alınmasını istemiştir.

Dünkü piyasa hareketleri

Dün piyasaya 405 ton buğday, 70 ton arpa, 136 ton Mısır, 10 ton çavdar, 18 ton tiftik, 19 ton yapak, 27 ton susam gelmiş ve mevduat tamamen satılmıştır.

Üç gündenberi buğday fiyatlarında başlayan düşüklük dün de devam ve fiyatlar yeniden 5 para kadar düşmüştür.

Pollste :

Vapurdan denize düşen bir kız kurtarıldı

Süleymaniyede oturan 18 yaşlarında N. Nebahat adlı bir genç kız, dün Eceköy vapurile Köprüden Kadıköyüne giderken müvazenesini kaybederek denize düşmüştür. Genç kız vapurun sandalı tarafından kurtarılmıştır.

Bir yük arabası bir adama çarptı

Kumkapıda oturan Malik, Eminözü'nden giderken Mustafa tarafından idare edilen çift atlı bir arabanın sademesine maruz kalmıştır. Suçlu Mus-

Bir İngiliz Bankeri Yatılı geldi

Tanınmış İngiliz bankeri Dr. Teste'nin «Luçinda» isimli yatı limanımıza gelmiş bulunmaktadır.

Londra - İtalya - Mısır yolile limanımıza gelmiş olan bu yat, birkaç güne kadar Yunanistana hareket edecektir.

Yatta, tanınmış İngiliz ailelerine mensub 4 kadın vardır. Bu zengin turistler, şehrimizin temaşaya değer yerlerini gezmektedirler.

Müteferrik :

Bir Ermeni meslekdaşın Hatayda yaptığı tetkikler

İstanbulun tanınmış Ermeni gazeteci ve ediblerinden T. Azadyan, Hatayda bir tetkik seyahati yapmış, bu meydana Hatay Cümhurreisi Ekselâns Tayfur Sökmen tarafından da kabul edilmiştir.

Bir istimlak işi için Şûrayı Devlete müracaat edildi

Eski İstanbul meb'uslarından Şükür, Floryada belediye tarafından istimlak edilmek istenen arazisi yüzünden Şûrayı Devlete müracaat etmiş, belediyenin bu istimlak işinde haksız hareket ettiğini iddia etmişti. Şikâyeti tetkik eden Şûrayı Devlet, Belediyenin mütaleasını sormuştur.

Yugoslavyanın İstanbul konsolosluğu

Yugoslavyanın Ankara sefaretî birinci kâatibi Bay Ljonbicha Vichatzhy, Yugoslavyanın İstanbul konsolosluğuna tayin edilmiş ve yeni vazifesine başlamıştır.

Havagazi tarife komisyonu toplandı

Havagazi tarife komisyonu dün toplanmış, fiatları ipkâ etmiştir.

Kültür işleri:

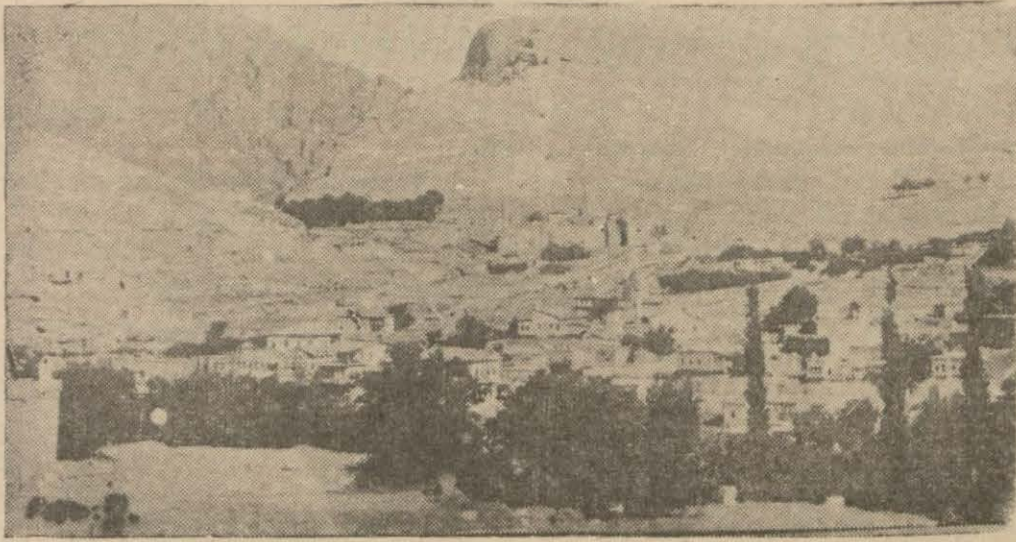
Maarif Şûrası hazırlıkları

Maarif Şûrasında görüşülecek olan muhtelif kültür meseleleri hakkında hazırlanan ruznameler, son bir defa daha okunup tetkik edilmek ve eksiklikleri tamamlanmak üzere, Pazartesi günü İse, orta, san'at ve muallimler mütecekkil bir grup, Akşam Kız San'at o-

MEMLEKET HABERLERİ

Divriki suya ve elektriğe kavuşuyor

250 bin lira sarfile getirilecek su Cümhuriyet Bayramında halk tarafından içilmiş olacak

Divrikiden bir görünüş

Divrik (Hususi) — Hergün biraz da ha mamur bir hale gelen Divrikte i - ma faaliyetine hız verilmiş bulunmak - tadır. Hergün kasabasının bir tarafında yeni bir ese, vücuda getirilmektedir. Bu faaliyette en değerli rolü oynayan Divrikilerin çok sevdikleri hemşeri - leri Nuri Demirağ ile Abdürrahman Naci Demirağdır.

Nuri Demirağ, arsasını 2000 liraya alarak 70 - 80 bin lira sarfile bir orta okul yaptırmıştı. Bundan başka kazam - zıda bulunan bir 3 sınıflı, bir 5 sınıfl - ılı iki ilköğretim sene verdiği 80 - 100 kadar mezun çocuklardan müstes - na olarak ancak 5 - 6 tanesi yakın vilâ - yetlere giderek tahsil görüyordu. Di - ğer hali vakti yerinde olmayıp ta tah - sile gidemiyen çocuklar, dahilde kun - duracı, marangoz ve demirci gibi ipti - dai bir şekilde kalmış sanatkârim yan - mında ticretsiz olarak birkaç sene çalış - ıp zekâsı körlenirdi.

Şu eserini yapmakla ilkokulların ver - diği bir'erce talebeyi tahsilsizlikten kurtarmış oldu. Aynı zat tarafından memleketin tenvirî düşünülerek elek - trik fabrikasının kurulması için de 10.000 lira sarfile, yerini tedarik ettir - miştir.

Keza tayyare fabrikasının kurulaca - ğı sahayı almak için de, Divrik Bele -

diye Reisi Rıza Divriki vekil tayin et - mişlerdir.

Mühendis Abdürrahman Naci Demir ağ ise, kardeşi gibi memleketini göz - nünde tutarak mübrem ihtiyaçlarını karşılamak için hiç bir fedakârlıktan çekinmemektedir. Temiz su içmekten mahrum ve bu derdle kıvranan memle - ketimize su getirmek için birkaç mem - badan su aldirarak tahsil ettirmiştir. Tahsil neticesi memlekete 3 kilometre mesafede bulunan ve Çağlayan ismi ve rilen suyu getirmek kararını vermiş - tir. Mühendislerinden gönderdiği bir zat suyun şehre gelebilmesi için etüt - ler yapmıştır. Mevsuk bir habere göre Nisan iptidalarında kanal ve depo haf - riyatına başlanacak ve Almanyaya sip - ariş verilecekleri 19.00 metre su borula - rı ise Mayıs ortalarında Divriğe gel - miş bulunacaktır. 939 senesi Cümhuri - yet Bayramında da memleketimiz halk - ı 250 bin lira kadar mühim bir para sarfile getirilen temiz suyu içmiş ola - caktır.

Nazilli adliye ve tapu teftişleri bitti

Adliye müfettişi Necmeddin Zahir ve Tapu müfettişi Yümnü Karaapak tahkikatlarını bitirerek Nazilliden ay - rılmışlardır.

Bayındırda namusunu dövüşerek koruyan bir kadın

Mütecavizin tabancasını elinden alarak kendisini yaraladı

Bayındır, (Hususi) — Kazanın Ku - rumlu köyünde bir hâdise olmuştur:

Kurumlu köyünden Halil İbrahim ka - rısı Kadriye Ertürk evvelki gece evinde yalnız bulunduğu sırada duvardan bir şahsın atharak eve girdiğini farketmiş - tir. Genç kadın kıpırdamağa meydan bul - madan göğsüne bir tabancanın dayandı - ğını ve köy halkından bekâr Alinin ken - disine tasallut etmeğe teşebbüs ettiğini görmüştür.

33 yaşlarında güçlü, kuvvetli bir kadın olan Kadriye bu çirkin tecavüze karşı koyarak namusunu müdafaa etmiş ve suçlunun elinden tabancasını alarak bir el ateş etmiştir. Kurşun Alinin sırtına rastlıyarak ağır surette yaralamıştır. Ya - ralı İzmirde Memleket hastanesinde te - davi altına alınmıştır. Genç kadın dün zabıta ifade vermiştir.

Malkarada yoksul yavrulara sıcak yemek

Malkarada ilk mekteplerde bulunan fakir ve yoksul talebelere sıcak yemek verilmektedir. Yukarıdaki resim bu yavruları yemek yerken göstermekte - dir.

Aksaray Halkevinde Konferans

Aksaray (Hu - susi) — Aksaray Halkevi kış mü nasebetile bir kon ferans serisi ter - tib etmiştir. Bu k o nferanslardan birincisi bu hafta Halkevi salonun - da Aksaray hâ - kim muavini Sü leyman Nehip U - lukut tarafından

Nehip Ulukut

(İçki ve içki düşmanlığı) mevzuu üze - rinde verilmiştir. Değerli hâkim esa - sen Yeşilaya mensub olduğu için içki - nin insan'lar üzerindeki muzır tahribat - ını tebarüz ettirmiştir.

Erzincanın kurtuluşu

Milis kuvvetlerini temsil eden atlılar

Erzincan (Hususi) — 13/Şubat/939 Erzincan'ın kurtuluş günüdür. Her yıl olduğu gibi bu yıl da her yıldan daha parlak ve daha coşkun bir tezahürle bu bayram kutlanmıştır. Merasime asker, jandarma, orta okullar, ilk mektepler ve bütün Erzincan halkı iş - tirak etmişlerdir. Köylerden gelen yüz - lerce atlılar Cümhuriyet Meydanını doldurmuştu. Şehir baştanbaşa bayrak larla süslenmişti. Törene saat (11) de İstiklâl marşile başlandı. Kahraman

ordumuzun işgal hareketini canlandı - ran kıtaatı şehrin muhtelif yerlerinden kol kol kasabaya girdiler. Bu işgal a - nında şanlı bayrağımız resmî dairele - rin yüksek direklerine çekildi.

Bunu müteakib nutuklar söylendi. Bundan sonra geçid resmine başlandı. Sırasile okullar talebeleri ve nihayet köylülerden teşekkül etmiş olan milis atlılar: millî ve eski kıyafetleriyle geç - rek alkışlandılar. Ve törene nihayet ve rildi.

Yozgad vilâyet umumi Meclisi toplantısı

Yozgad (Hususi) — Vilâyet umumi meclisi 10 Şubat 939 da vali Feyzi Güre - lin bir nutkuyla açılmıştır. Açılış mütea - kib Ebedî Şef Atatürk'ün ruhu için iki dakika ayakta sükût edilmiştir. Meclis ikinci reisiğine avukat Kâmil Erbek, kâtibliklere Kadir Çetin ve Rasim seçil - dikten sonra okunan izahname alâka ile dinlenmiş. Hususi muhasebenin varida - tında 130 küsur bin liralık bir fazlalık hâsıl olduğu ve bütçeye ilâveten vilâye - tin muhtelif işlerine tahsisi muvafık gö - rülmüş ve vilâyetin umumî vaziyetinde bir inkişaf tebarüz etmiş bulunmaktadır. Meclis izahnameyi takdir ile tasvib etmiş ve ilk açılış münasebetile başta Millî Şef İnönü olmak üzere büyüklere tâzim ve bağlılık telgrafları yazılmıştır. Azalar encümenlere tefrik ve içtima günlerini tayin ederek ilk celsesini kapamıştır. Vi - lâyetimizin nüfusunda evvelki devreye nisbetle bir meb'us daha katabilecek bir fazlalık mevcut olduğu anlaşıldığından idare ve teftiş heyetinin birlikte içtimai ile nüfus miktarına göre vilâyetin yedi meb'us çıkarması icab ettiği karara bağ - lanmıştır. Vilâyetin bütçesi 690 bin lira - dır.

İpsala Kızılay Şubesinin çalışmaları

İpsala (Husu - si) — Geçen Çar - şamba günü ak - şami saas (19) da İpsala Kızılay şu - besinin, İpsala l - lediye salonunda senelik kongresi (42) aza huzur - ile yapılmıştır.

Feyzi Danis

İntihab netice - sinde idare heye - ti reisiğine Hâkim Feyzi Danis Kut . man, diğer azalıklara Doktor . Haşim Taşbağ, Malmüdüdü Kâmrân Balıs, öğ - retmen Hamdi Sayın, Ebe Zehra Öz - ger, Hususi muhasebe memuru Arif Kaner, zabıt kâtib Osman Meriç ve Receb Yüksel seçilmişlerdir.

Yeni idare heyetine seçilenler de kendi aralarında vazife taksimi yap - mışlardır.

Şu vaziyete göre gene eski idare heveti seçilmiştir. Eski ve yeni olan bu idare heyetinin geçen yılki faaliyeti zikre şayandır. 1938 yılı içindeki ha - silatı (798) lira (81) kuruş olup (777) lira (67) kuruş; Kırşehir felâketzede - lerine yardım olmak üzere umumî mer - keze göndermiş ve mütebaki (26) lira (14) kuruşu yeni seneye devretmiştir.

Izmir Kızılayının balosu

İzmir, (Hususi) — Kızılay Cemiyetini n yıllık balosu hükümet konağı salon - larında verilmiş, 2000 kişi iştirak etmiş tir. Balo sabaha kadar büyük bir neşe içinde devam etmiştir. Gece yarısından sonra Kızılay baio gazetesi de intişar etmiştir. Resim baloda bulunanlardan bir grupu göstermektedir.

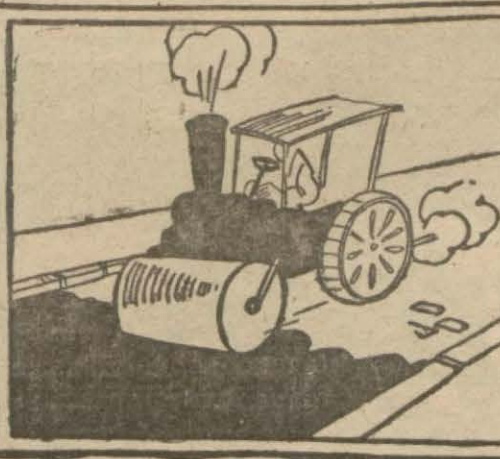
Pazar Ola Hasan Bey Diyor ki:

Hasan Bey, sana bir havadis okuya - yım...

... Aylardanberi asfalta çevrileceğ yazılan.

... Babi'ali caddesi ziftleniyormuş.

Hasan Bey — Bir de muharrirler, e - dibler para kazanamıyor derler!

Küçük Memleket Haberleri

Orhangazi Nümune fidanlığında arıcılık ve tavukçuluk

Orhangazi kaza merkezinde bulunan nü - mune fidanlığı civar kazalara faydalı ola - cak bir surette tevsi edilerek muntakada ta - vukçuluk ve arıcılığın inkişafı için tarım öğretmeni marifetle arıcılık ve tavukçuluk kısımları açılmıştır.

Sincanlının Sinirköyü Halkevi açıldı

Afyonda Sincanlıya bağlı Sinir köyü Halkevi binası açılmıştır. Açılma merasi - minde yüzlerce köylü bulunmuş, Halkevi reisiğine seçilen Muzaffer Görkân güzel bir nutuk söylemiştir.

Gemlik Halkevinde yıldönümü

Gemlikte Halkevlerinin yıldönümü müna - sebetile, Gemlik Halkevi temsil kolu tarafın - dan «Sitt» adlı piyes temsil edilmiştir. Bu e - ser, birinci defa İzmirde gösterilmiş, ikinci defa da buradadır oynanmıştır.

Eserde rol alan gençler çok muvaffakiyet göstermişler ve sık sık alkışlanmışlardır.

İzmit ve Adapazarda ortamekteb muallimleri toplandı

Maarif Şurası için İzmit ve Adapazarın - daki orta okulların talim heyetleri Maarif müdürü Kemalî reisliğinde toplanarak Ma - arif Şurasına gönderilecek raporun esasla - rını tesbit etmektedirler.

İzmit Halkevinde bir resim sergisi

İzmit Halkevi önümüzdeki Nisan ayı için - de, Necatibey okulunda bir resim sergisi a - çacaktır. Bu sergide İstanbuldaki müstakl ressamlar birliğinin tabloları teşhir edil - cektir.

Orhangazide et fiatları

Bu muntakada birçok koyun sürüleri bu - lunmasına rağmen et fiatları pahalıdır. Er - çümle koyun 45, kuzu 45, dana 25, sığır 17,5 munda 15 kuruşa satılmaktadır.

Çorlu müftülüğü

Bir müddettir açık bulunan Çorlu müftü - lüğüne kazamız münevverlerinden Eyüb A - rın tayin edilmiş ve yeni vazifesine başla - mıştır.

Kastamonu vilâyet meclisi

Kastamonuda 15 Şubatta açılan vilâyet yet umumî meclisi çalışmalarına devam et - mektedir. Bu sene meclisin 20 - 25 gün için - de işlerini bitirerek dağılacağı tahmin o - lunmaktadır.

Malkarada Hava Kurumuna yardım Malkarada Kurban tıyramı dolayısıyla merkez ve köylerden Hava Kurumuna 210 aded canlı kurban, 500 aded kurban derisi, deri bedeli olarak da 130 lira nakdî teber - rüde bulunulmuştur.

Balıkesirde hakem kursu

Balıkesir spor bölgesince Halkevinde bir hakem kursu açılmıştır. Kurs, bölge antre - nörü Salâhaddin tarafından idare edilecek ve 2 ay devam edecektir.

Manisa Horozköyü eğitim kursu Manisanın Horozköyünde bu yıl Nisanda faaliyete geçecek olan eğitim kursuna Ma - arif Vekâletince vilâyetimizden de 75 kisi - nin alınacağı bildirilmiştir. Maarif Müd - lüğü bu hususta hazırlıklar yapmaktadır.

BANA NECİ

Bana neci, kendini üzmez, hiçbir şeyi kâdine tasa etmez.

— Bana ne? Der geçer.. Evinin kapısı önünde tavga olur, iki kişi birbirini boğazlar. Polisler gelirler.. Suçluyu suçsuz a - yazmak isterler. Bana necinin kapısını çalarlar:

— Boğazlaşma sizin kapınızın önünde olmuş. Herhalde görmüşsünüzdür.

Bana neci gülümser: — Ne duydum, ne gördüm; kulağıma gerçi bir takım sesler gelmişti amma, hemen bana ne, deyip pencereyi ört - tim. Ve kendim de içeri odaya geç - tim.

Bana neci memnundur; çünkü bu yüzden şahidlikten kurtulmuş, rahata bozulmamıştır.

Bana neciye anlatırlar: — Bu, derler, epey mühim bir mesele, memleket meselesi.

Bana neci düşünür: — Bana ne? Der.

Sorular: — Memleket meselesine bu kadar az mı alâkadar oluyorsunuz?

Bana neci kendi hareketini kendi mantığı ile izah eder.

— Memlekette on yedi milyon şu ka-

dar nüfus var.. Hele onlar mesele ile alâkadar olsunlar.

Güler ve yürür. Müsterihtir: — Bana ne, demiş, başını, kendi tâ - birile, derde sokmamıştır.

Bana necinin; kendi evi, kendi malı, kendi işinden başka şeylerle alâkası yoktur. Evi ile alâkadar amma, e - vindeki canlar arasında en fazla dü - şündüğü kendi öz camıdır. Karısı, ço - cukları ikinci, üçüncü safta kalırlar. Onlarla pek uzun boylu alâkadar ol - maz.

— Bana ne? Der, keyfine bakar: — Öyle ya, bana ne; her koyun ken - di bacağından asılır.

Bana neci kendi öz malının üzerine titrer. Bu yüzden de başkasının mal - nı hiçe sayar. Bastonunu tramvayın perdesi ile silmekten, ayaklarının çamurunu misafir olduğu evde kimse görmeden sedirin örtüsü ile temizlemek - ten geri kalmaz!

— Bana ne, der, mal benim değil ki!

Bana neci, cemiyet arasında yaşayan cemiyete muzır tiplerin en tehlikelisi - dir.

İSMET HULÜSİ

Kadın Köşesi
Güzel çamaşırlar

Çamaşırın güzelliği brodesine, kumaşın ağırlığına bağlı değildir. İşleme - siz, dantelsiz fakat güzel çamaşırlar yaptırmak da pekâlâ mümkündür. Bu cihetten emprime kumaşlar bir çok yer - lerde ne danteli, ne de brodeyi arat - maz. Belki de onlardan çok sevilirler. Çünkü: Daha genç gösterirler. Hele çi - çekli emprimelerden yapılmış çamaşırlar giyene o kadar tazelik verir ki...

Bunları yalnız kırma, büzgü ile süs - lemeli, basit biçimlerde dikivermeli - dir. Kendi çiçekleri kendilerine yete - cek bir süstür.

Bütün süs modeldeki gibi kırmalı - ufak bir roba, kırmalı iki cebden ve ko - yu renk belyelerden ibaret bir geceliği evde dikmek bir zevktir.

Bu emprime penbedir, çiçekleri ko - yu mavi - beyazdır. Bilyeleri lâcivert - tir. Gecelik, çamaşırın en zor parçası - dır. Ve kolayca dikilince kombinezon, sutyengerj vesaireyi işden bile sayma - malıdır.

Her kadın bilmelidir

Soğuktan bozulmaya yüz tutan mey - vaları kurtarmak için onları hemen sı - cak bir odaya nakletmek daha çabuk çürümelerine sebep olur. Bunları so - ğuk suda tutarak donmalarına meydan vermemeli ve hemen yemeli.

Kauçuk çizmeleri temizlemek için soğuk su ile yıkayıp, asarak kurutmali. Cılasını da zeytinyağına batırılmış yünü temiz bir bezle ovarak vermelidir.

Bir hanyoluğu iyice temizlemek için evvelâ her tarafını bıçkı taşlarla ovu - nuz. Sonra bol su ile yıkayınız.

Kalın örtüleri temizlemek için bir patatesi rendeleyiniz. 4/1 litre soğuk suya atınız, az dursun. Sonra süzgeçle süzüp suyu örtüyü siliniz.

iki ahbab çavuşlar:

Mahkemelerde

Sebebsiz hâdise çıkaran biri mahkemeye verildi

Hoşuna gittiği için bir kahvenin sekiz camını kıran suçlu bir ay hapse mahkûm oldu

Beyoğlu 3 üncü sulh ceza mahkeme - sinde çok garib bir hâdisenin duruş - ması yapılmıştır.

Hâdisenin suçlusu Karanfiloğlu Bayram, Feriköyünde Bekirin kahve - sinde asayiş bozacak şekilde hâdise çıkarmak ve kahvenin camlarını kır - mak iddiasile, mahkemeye verilmiş - tir. Suçunun garib bir telâkkisi ve i - nadi yüzünden çıkan bu hâdise, şa - hidlerin anlattıklarına göre, şöyle ce - reyan etmiştir:

Bayramın içeriğe bulunduğu bir sırada kahveye genç bir müşteri gir - miş, fakat içeri girerken kolunu çar - parak, kapı camını kırmıştır. Genç müşteri, bundan müteessir olarak kır - lan camın ücretini kahveciye vermiş, kahvede bulunanlara da birer okkâli kahve ısmarlamıştır. Müşteri, bunu sırf gönül almak maksadile yapmış - tir.

Fakat, bu hareket hoşuna giden müş - terilerden Bayram:

— Vay, bu delikanlı bir camı kırar da, ben ne güne duruyorum! Hepsini kırarım! demiş ve yerinden fırlamış - tir. Bayram, bundan sonra hemen eli - ne geçirdiği bir süpürge sopasile kah - venin sekiz camını birden yere indir - miştir.

Hâdiseye polisler yetişmişler ve Bayramı diğer camları kırmağa imkân bulamamıştır. Aynı zamanda kırıldığı camların parasını da ödemiş olacak ki, mahkemeye sevk olunmuştur.

Suçlu, pişman olarak, yapılan duruş - masında hâdiseyi inkâr etmek iste - mişse de, suçu delillerle sabit olmuş - tur.

Bayram 1 ay müddetle hapse mah - kûm edilmiş ve derhal tevkifine karar verilmiştir.

Beş kuruşu altın yerine süren iki dolandırıcı yakalandı

Dün, adliyyeye iki kalpazan teslim e - dilmiştir.

İsmail ve İzzet isimlerindeki bu iki açıkgoz, eski çeyrekleri, yaldızlıyarak altın diye sürmek istemişlerdir. Suç - lular, bu şekilde İsmail isminde saf bir hammal da dolandırmışlar, fakat çok geçmeden ikisi de yakayı ele ver - mişlerdir.

Dün adliyyeye teslim edilen maznun - lar, müddeiumumilik asliye 4 üncü ce - za mahkemesine vermiştir.

Yapılan duruşmaları sonunda mah - keme İsmailin 10 gün, İzzetin de 15 gün müddetle hapislerine karar ver - miştir.

Açık film gösterenler muhakeme edildiler

Sirkeçide eski Kemal sinemasında a - çıksaçık film gösterenlerin duruşma - ları asliye 2 nci cezada başlamıştır. Suçlular, sulh hâkimi huzurundaki i - fadelerini tekrarlamışlar, duruşma şa - hidlerini celbi için talik edilmiştir.

Buğday hırsız 3 ay hapse mahkûm edildi

Zindankapıda zahireci Kamberin

dükkânına girerek 45 kilo ağırlığında bir çuval buğday çalan Kozma isminde biri yakalanarak adliyyeye verilmiş - tir.

Suçlu, asliye 4 üncü ceza mahkeme - sinde yapılan duruşması sonunda, üç ay müddetle hapse mahkûm edilerek derhal tevkif olunmuştur.

Bir ot hırsız ı tevkif edildi

Harbiyede Binicilik ambarına gire - rek ot çalmağa teşebbüs eden sabı - kâhlerden Osman, yakalanarak adli - yyeye verilmiştir.

Suçlu Osman, Beyoğlu 3 üncü sulh ceza mahkemesinde yapılan duruşma - sı sonunda, 4 ay 15 gün müddetle hapse mahkûm ve derhal tevkif edil - miştir.

Bursa belediyesinin fakirlere yardımı

Bursa (Hususî) — Belediyece yar - dım edilmekte olan fakirlere şimdye kadar nüfus başına yarım ekmek ve , rilmekte idi. Bundan sonra da Hazı - rana kadar olan ihtiyaçları tesbit edi - lerek yarım ekmeğin un olarak veril - mesine karar verilmiş, dünden itiba - ren de tevziye başlanmıştır.

Belediyece muhtaç olduğu tesbit e - dilen 727 kişi vardır. Halbuki fakirli - ğini saklayan, çekinerek müracaat et - miyenlerin de mevcudü düşünülerek, mahalle mümessillerince böylelerinin de isimlerinin tesbit edilmesi istenmiş ve suretlerle muhtaçların adedi 1131 e balığ olmuştur. Bu şekli yardımın faydalı olup olmadığı tecrübe edile - cek, elde edilen neticeye göre Hazi - randan itibaren belediye bütçesinin bu husustaki faslına buna göre tahsi - sat konacaktır. Bu şekli yardımın fay - dalı olacağı tahmin edilmektedir.

Bir amele vapur ambarına düşüp yaralandı

Azabkapıda Kalkavanzadelerin Üş - küdar vapurunda tamirat işinde çalı - şan amele 35 yaşında Hikmet, vapur ambarına düşerek başından ağır sure - te yaralanmıştır.

Yaralı, imdadı sıhhi ile Cerrahpaşa hastanesine kaldırılmıştır.

Nişantaşında bir yangın çıktı

Nişantaşında Murâdiye mahallesin - de Kalıpcı sokağında 31 numaralı Na - zifin evinde, kurumların tutuşması yü - zünden, yangın çıkmıştır. İtfaiye gel - miş ise de su sıkmadan ateş söndürü - lülmüştür. Ev 4000 liraya sigortalıdır. Tahkikat yapılmaktadır.

Bir vapur çamacısı denize düştü

Kınalıhadan İstanbula gelmek üze - re kalkan Pendik vapuru iskeleden a - çılmak üzere iken vapur çamacısı Ri - zeli Ahmed müvazenesini kaybetmiş, vapurla iskele arasındaki açıklıktan denize düşmüştür. Ahmedin sol eli e - zilmiş ve Haydarpaşa hastanesine ka - dırılmıştır.

Bunları biliyor mu idiniz ?

Elektronların sıkleti

Maddenin esasını teşkil eden elektrôn - lardan bir milyarı bir araya toplayıp ta tartacak olursak bir miligramın ancak milyarda biri kadar bir ağırlık elde et - miş oluruz.

Sözlü yazı makinesil..

Garib icadlar Amerikalılara vergi - dir vesselâm... İlk sözlü yazı makinesi de Amerikada «Flâdâlfliya» şehrinde bir Amerikalı tarafından icad edilmiş - tir. Bu makine gerek insan, gerek hay - van seslerini mükemmel bir surette tekrar eylemektedir.

Makine, yakında açılacak olan «Nev - york» beynelmîlî sergisinde teşhir edilecektir.

Yirmi dört genç kız ancak bir sene zarfında bu makinenin kullanılmasını öğrenmişlerdir. Genç kızlar makineye «Pedro» adını takmışlardır. Mucidi dahi bu ismi beğendiğinden şimdî ar - tık bu yeni isimle anılmaktadır. Pedro tıpkı insan gibi ve farksız bir halde konuşmaktadır. Makine eski sistem bir org çalgı makinesine benzemektedir.

Büyüklerin ve küçüklerin kıları

Bir büyük insana bir çocuğun mu - ayyen bir deri sat - tırını alacak olursa - sak çocukta bu miktara 17, büyük - te 11 bin kıl isabet eder. Fen bu raka - mı en sahih bir şekilde tesbit et - miştir.

Beethoven ve caz musikisi

Caz musikisini meşhur bestekâr Beet - hoven'ın icad etmiş olduğu birçok kereler iddia edilmiştir. Gene pek tanılan ve 2 keman, viyolâ ve viyolenselle çalınmak üzere yazmış bulunduğu Kuartet koleksiyonlarında modern caz musikisini bütün teferrüatle gösteren parçalar ve va - sıflar bulunmaktadır.

Dünya kabuğunun sertliği

Kürreiarzın kabuğu ancak iki milyar senede sertleşebilmiştir.

Bir klavyesi, pedalları vardır. Bir ho - parlörü, bir amplifikatörü vardır. Bir hayli ses borularına sahiptir.

Bu makinenin nerede işe yarayacağı henüz lâyık veyhile tesbit edilmemiş - tir.

GÖNÜLİSLERİ

Okuyucularım Cevablarım

Yeşilköyde Bay «P. C.» ye:

— Sevdiğim genç kız bir ecnebi, ailesi evlenmekliğimize razı fakat benimki muhalefet ediyor. Ebeveynimi yumşatmak için ne yapmalı - yım? diyorsunuz.

Bir defa ben de ailenizle aynı fik - irdeyim. Size aksi fikrin galebesi için nasıl yol gösterebilirim? Hata ediyorsunuz.

Bay (A. A.) ya:

— Evlenmek başka, eğlenmek ge - ne başkadır. Siz sanıyorum ki ikin - ci yolun yolcususunuz. Ne zaman yorulur, bıkar, usanırsanız o zaman konuşunuz.

Bayan «Ş. A.» ye:

Aşkî tehdit eden en büyük tehli -

ke, emin olunuz ki parasızlıktır, se - falettir. Görüyorum: İyi bir muhit - te doğmuşsunuz, iyi bir terbiye al - mışsınız, güzel bir tahsil yapmışsı - nız. Bolluğun sizde bırakmış ola - cağı birçok âdetlerin esiri olacağınız muhakkaktır.

— Ne bulursam onu yerim, ne bu - lursam onu giyerim, diyorsunuz.

Samimi olduğunuzdan hiç şü - phem yok. Bu dakika için hakikaten böylesiniz. Fakat yarın evlenip de fakir bir eve gittiğiniz zaman ilk a - teşin geçmesinden sonra böyle dü - şünmiyeceksiniz.

Varmak istediğiniz gencin kazan - cı bir genç kıyı şöyle böyle geçindi - rebilir. Fakat sizin için ateşten bir gömlek olacaktır.

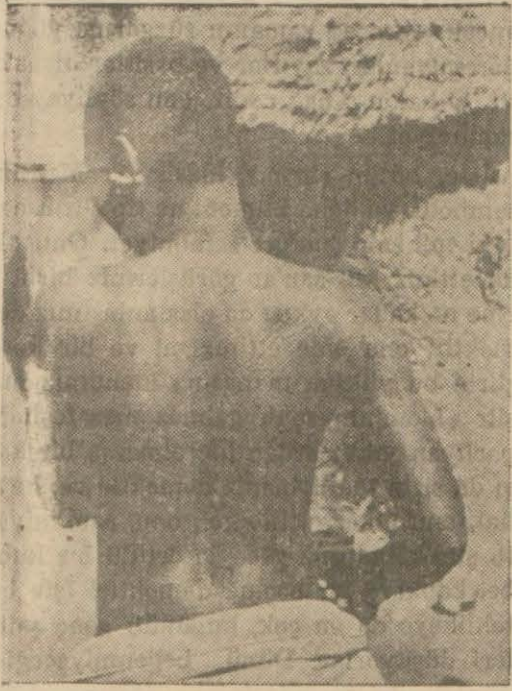
Hulûsa bu izdivacını aleyhinde - yim.

TEYZE

İngiltere müstemlekeler yüzünden harbedecek mi?

Almanyanın müstemlekelerini istemesinin asıl sebebi nedir?

YAZAN: LORD ESHER

Almanyanın Afrika'daki eski Kamerun müstemlekesinden görünüşler

Geniş toprakları, ekonomik hazineleri ele geçirmekte her millettin önce davranan İngilizler, beynelmül şartların bugün artık böyle serbest bir avlanmaya müsaade etmeyecek kadar değişmiş oldu - şuna inanıyorlar.

Başka milletlerse «bu şartlar kendiliğinden değişmedi, İngilizler değiştirdi.» diyorlar.

Bizim için başkaları ne diyorlar?

Bunlara göre biz İngilizler türlü baya - baya hilelere, adı plânlara baş vurarak im - paratorluğumuzu kurduk. Gözümüz do - ğunca da, bizden sonrakiler «güneşin al - tında yer» bulmanın diye milletler a - rası kaideleri değiştirdik.

Dralceden Loid Corca kadar süren İn - giliz emperyalizm tarihi, nasıl bir hirs ve kama destanıdır!

Şakillerin, korsanların, serserilerin, mis - sionerlerin, altın arayıcıların yolsuz ka - rançları hep bizim kesemize aktı. Ut - rechts'ten (Versay) a kadar bütün sulh muahedelerinde, uzağı gören muralhas - larınız nalıncı keseri gibi kârı hep bizim hesabımıza yonttular.

Her macera adamının kulağına şunu fi - sıldık: «Git dolaş, bakalım bize neler bulursun?»

Misyonerimiz: «Haydi dua etelim» di - yordu. Zenciler dua için ellerini yüzleri - ne kapar kapamaz İngiliz bayroğı direğe çekiliyordu. Bugün birkaçına menfa diye seçilen yer, yarı İngilizce konuşan bir kut'a oluyordu. Akidesinden dön - memek yüzünden yabancı topraklara sü - rülen her siyasi, dinî mücrimimiz gittiği yerde kendini memleketten kovanlara bir «yeni dünya» kazandırıyor.

Kâh Warren Hastings (1) lerin, Ja - meson (2) ların cinayet hâsılatlarını top - luyor, kâh kirlî işler başarmış şirketlere el uzatıyordu. Sınâi inkılabımızın ilk zamanlarında kulubalık adalarımız geniş bir ticaret muntakasına ihtiyaç gösteri - yordu. Tıpkı Ottava anlaşmasıyla Ame - rikan tarifeleri karşısında sıkışıp kalan bugünkü Japonya gibi... O, nasıl Çini za - pta kalktıysa biz de o vakitler Hindistanı parçaladık, aldık. Yalnız biz Hindistanı ele geçirirken «mütaarrız» tabiri daha ortaya çıkmamıştı.

On dokuzuncu asrın sonlarında tica - retimiz son derece yayılmış, altın ihtiya - cımız artmıştı. Tıpkı Versayda aldatılan İtalyanın ham madde ve madene ihtiyaç duyduğu gibi... Bunun üstüne İtalyanın Habesistanı zaptettiği gibi, biz de cenubî Afrika'yı almıştık. Ancak biz orayı zaptederken hemiz «mütaarrız» sözü dün - yaya yayılmamıştı.

Metodlarımız değişse bile netice hep

(1) 1807-1877 de yaşayan bir İngiliz ro - mancısı.

(2) 1797-1860 senelerinde yaşamış bir İn - giliz muharriridir.

birdi: Dünya haritasında kendi rengimizi, İngiliz müstemlekesini çoğaltıyorduk.

Bize göre vaziyet

Onlar böyle diyor. Halbuki bizim gö - zümüzde imparatorluğumuzun tarihi korkunç bir alev değil, tatlı bir ışıktır. Makiaveli vatandaşımız saymayız. Gizli gizli tasarlanmış maksadlarımıza erişmek için maharetle plân kurmadığımızı, en - trikalar çevirmediğimize kanlı.. impa - ratorluğumuzu tesadüfen elde ett'ğimi - ze, elimize geçen her iyi şeyi yüksek ka - rakterimiz ve idare kabiliyetimizle hak - kettiğimize inanıyoruz.

İngiliz imparatorluğunu kuranların bir - er maceraperest değil, birer kahraman oldukları kanaatindeyiz. «Rhodes» (3) e sadece bir milyon diyemeyiz. Harikulâ - delikler atfederiz. Ve şuna büyük bir sa - fiyetle inanmaktayız: İmparatorluğumu - zu kuruluşu, gözû bilâncosundan ayrı - rımayan tüccar bir milletin idare ettiği kâr - lı bir iş demek değildi. Onu kuran büyük insanların, geri ırklar namına yüklenmiş olduğu bir yükü.

Bize tâbi kavimlerin «maddî, manevî ilerlemelerini» gösteren az mı istatistiği - miz var? Düşman münekkidler ne der - lerse desinler, biz bu imparatorluğu pa - raya, nüfuza tapmak yüzünden kurma - dık. Dünyayı medenileştirmek için duy -duğumuz tahtesşuur bir tazyikin tesirile kurduk.

Bundan başka imparatorluğumuzu ku - runca milletler arası kaideleri değiştir - diğimizi de asla kabul edemeyiz. Modern dünyanın emperyalizme karşı aldığı yeni vaziyeti biz ne telkin, ne de icad ettik. İc - ten gelen ve bütün dünyaya hissedilen bu manevî değişiklik; insanlığın vicdanında doğan ve mes'uliyeti hiç bir ferde, hiç bir millete yükletilemeyen esrarlı cereyan - lardan biridir.

Biz böyle düşünüyoruz, öbür milletler öyle.

Hakikat, muhakkak ki bu iki zid dü - şünüşün ortasında bir yerde.

Meselelerin hal tarzlarında vukubulan değişiklik

Gelelim bugünkü vaziyete: İngiltere imparatorluğu denilen bu garib müesse - senin karşısına, muhtelif asırlarda bir çok «Avrupa hegemonyası» namzedleri dikildi. Filip II ler, Louis XIV ler, Na - poleonlar, William II lar... Bu listeye şim - di korkunç bir halef daha katılıyor. Vakt - ile değişmez bir taktik ile daima itti - faklar yaptık, donanma, para, icabında asker döktük. Bunların hepsini yere ser - diktik.

Bugün de «mücadeleden yorulmak bil - miyen» İngiliz milletinden aynı şey be - leniyor. Ne yazık ki eski basit dava bu - gün hayli karışık. Mücadele meydanında

(3) Büyük bir İngiliz iş adamı ve en ateş - li müstemlekeçilerdendi.

bütün askerî ve siyasi fikirlerle İngilte - renin mazide tuttuğu yol aleyhine yürü - yen Hitlerden başka biri daha var: Sta - lin. Bir Avrupa harbinden arta kalacak mirasa - büyük bir ihtimalle - Stalin ko - nacaktır. Nazi ideolojisini ortadan kal - dırmak için sarfedilecek fevkalâde gay - ret, garbî Avrupada bolşevizmin yayıl - masına yol açarsa neticede demokrat mil - letler ne kazanmış olur?

Bundan başka dünyanın her köşesine yayılan yeni bir kanaat te meselenin harble hallini bütün bütün güçleştiriyor: Modern fennin icad ettiği vasıtalarla har - betmek, medeniyetin sona ermesi demek - tir. binaenaleyh milletler arası ihtilâfler harble hallolunamaz, deniliyor.

Bu fikir, bilhassa İngilterede bir ha - kikat olarak kabul edildi. Onun yarattığı aksülâmelledir ki, o kadar kuvvetli o - lan İngiliz siyasi sevki tabiisi bir vakit bocaladı.

Evet, milletler arası ihtilâfları harb - den başka bir metodla halletmek icab e - diyordu. Fakat böyle bir usule ilk baş vu - ranlar küçük sayılabilecek bir vaziyete düşmeyi göze almaydılar. Bereket İn - giliz milleti bu nevi denemelerden yılmaz. Çünkü: Kendi üstünlüğüne o kadar inan - mıştır ki kimsenin önünde hakir bir va - ziyete düşeceği yüzde beşinin bile aklın - dan geçmez.

İngilizlerin bu «harbsiz dünya» yolun - daki ilk teşebbüsü: 19 uncu asır metod - larile koloni edinmeye kalkışan büyük bir devlete karşı (Millet'ler Cemiyeti mu - kavelenamesinin 15 maddesindeki) zecrî tedbirleri tatbik etmek oldu. Bu teşebbüs harble neticelenmedi amma koloninin yu - tulmasına da mâni olmadı. İkinci tecrü - be, gene on dokuzuncu asır usulünde, hu - dudlarını düzeltmeye kalkışan ikinci bir büyük devlete karşı tatbik edildi, mu - vaffakiyette ilkinden pek ileri geçemedi.

Fakat eğer dünyadaki bütün memle - ketler halkının kahir bir ekseriyeti doğ - ru düşünüyorsa, eğer «her hangi bir çare harbden iyise» bu yeni, fırkek metod tu - tunacak, dayanacak, gelişecektir. Gayri memnun milletler, memnunnardan yeni yeni şeyler isteyecekler, harb korkusu ile haklaşma kaygusu arasında daima mah - dud bir hal çaresi bulunacaktır.

Almanyanın müstemleke talepleri

İşte meselâ: Almanya müstemlekeleri - ni istemiye başladı bile. Bu isteğin muh - telif sebepleri var: İngilizler; vermiye hiç te yaşamadıkları kolonilerin maddî bir servet kaynağı olmadığını bağıradursun - lar, Almanya; Alman parasının geçtiği her hangi bir toprak parçasının ana va - tana ekonomik bir fayda ve biraz da ham madde temin edeceğine inanıyor. Maama - fiş bu istekte esas olan psikolojik âmil - lerdir. Almanya Versayda müstemleke sa -

(Devamı 10 uncu sayfada)

Büyük bir kumandan: Özdemiroğlu Osman Paşa

Üçüncü Murad onun cenk hatıralarını dinlerken «Aferin Osman... Berhardur ol! İki cihanda yüzün ak olsun» diyerek başından sor - gucunu ve belinden hançerini çıkarmış, onları kendi elile paşanın başına ve beline takmıştı...

(“Son Posta,, nin tarihi bahisler muharriri yazıyor)

Türklerin bir azamet ve haşmet asrı olan on altıncı asırda, Türk kılıcını şan ve şerefle kullanan vezirlerden bi - ri de, bu asrın son yıllarındaki şark se - ferlerinin kahramanı, imparatorluğun şark serdarı Özdemiroğlu Osman paşa idi.

Hicrî 992 senesinde, bu meşhur ku - mandan, ikinci vezirlik ile İstanbula davet edilmişti.

Son vazifesi Kırmıda idi. Kendisini Kırmıdan İstanbula getirmeğe bizzat kaptan paşa memur edilmişti. İstan - bulda işkelede de padişah namına yeni - çeri ağası ve üzengi ağaları tarafından karşılanmıştı.

Özdemiroğlunun cenklerdeki kahra - manlıklarını destanlar gibi dinliyen, o - nun hakkında çeşid çeşid hikâyeler, maceralar bilen İstanbullular, bu se - fer de kulaktan kulağa, padişahın keş - disini sadaretle mevkiine çıkaracağını söylüyorlardı. İstanbulda geldiğinin dör - düncü günü İncili köşte padişahın hu - zuruna kabul edildi.

Üçüncü Murad fevkalâde mültefit: — Safa geldin Osman, otur!

Dedi. Osman paşa etek öptü ve gene ayakta durdu.

Padişah tekrar:

— Otur!

Dedi. Özdemiroğlu azıcık oturup ge - ne ayağa kalktı. Murad bu meşhur ku - mandana huzurunda oturarak konu - şması için tekrar emir vermeğe mecbur oldu. Sonra:

— Lala paşa ile beraber Şirvana var - dıktan sonraki cengini anlat!

Dedi. Osman paşa, yer yer eşsiz kah - ramanlıklarla dolu bir cenk hatırası anlattı. Padişah başındaki kıymetli bir sortucu çıkarıp kendi elile Osman pa - şanın başına taktı:

— Aferin Osman! dedi, şimdi Hamza Mirza ile olan cengini de anlat!

Özdemiroğlu ikinci bir kahramanlık destanı nakletti. Murad bu sefer:

— Berhardur ol! Berhardur ol Os - man!

(Devamı 14 üncü sayfada)

Okuyucu Mektupları

Adapazarının Posta işlerinden Bir şikâyet

Okuyucularımızdan Adapazarı Kömür - pazarında bakkal Mustafa yazıyor:

Bura postanesinin havale kısmında yeni bir çad çıktı. Havale gönderecek - lerin eline bir havale kâğıdı tutuştur - uluy ve nereye gideceğini yazdır da mu - amele yapalım deniliyor. Halk, postanede bokka, kalem gibi birşey olmadığı için sokaktaki yazıcılara müracaate mecbur kalıyor. 30.000 nüfuslu bir kasabanın 100.000 nüfuslu köylerinden gelenlerin ekserisi bir havale yazacak kadar mu - ameleye âşına olmadığı için yazdıracak birini bulmak için sokak sokak dolaşı - yor. Ben bakkal olduğum için hergün ta - nıdık tanımadık birçok müracaatlar kar - şısında kalıyorum ve doğrusunu isterse - niz bu işi onları tatmin edecek kadar ben de beceremiyorum. Havale parasını düşünür: köylü, şimdi bir de yazdırmak parası diye yazıcıların insafına kalmış bir para ödüyorlar.

Acaba böyle bir karar yeni mi çıktı, yoksa evveldenberi vardır da memur - lar mı tatbik etmiyorlardı da yeni ha - vale memuru bayan bunu tatbika baş - ladı. Bu cihetleri bilmemekle beraber halkı müşkülât içinde bırakan bu şeklin haddizatında yerinde birşey olmadığı aşîkârdır. Alâkadar makamların naza - rı dikkatini çekmek suretile bir müşkü - lün ortadan kalkmasına delâletiniz is - terim.

★

6 çocuklu bir babanın dileği

Mardinin Camiikebir mahallesinden Amâ Mehmed bildiriyor:

Ben, Amâ bir adamım, karım müte - verrimdir. Hallhayatta 6 çocuğunuz vas -

İki sene evvel İkramiye alırs diye mü - racaat ettik ve şimdi öğrendik ki bize sıra gelinceye kadar daha üç sene var - mış. Geçim vaziyetimiz çok fenadır ve gözlerim görmediği için çalışamıyorum ve şunun bunun yardımıyla geçiniyorum. Çocuklarıma da en büyüğü 10 yaşında. Göreceğimiz bir yardımla çocuğumuzu çocuğumuzu sevindirmek ve küçük yar - vuların âdil ihtiyaçlarını karşılamak is - teriz.

Sihhat ve İctimai Muavenet Vekâleti - nin yardımcı vaktinde yapması için va - ziyetimiz gazetenizle alâkadar makam - ların nazarı dikkatine arz etmenizi rica ederim.

★

Biga caddelerinden yazın toz ve kışın çamurdan geçilemiyor

Okuyucularımızdan Bigada bakkal Mehmed Tirkan yazıyor:

80 bin nüfuslu bir kazanın merkezi o - lan Biganın geniş caddeleri yaz gelince tozdan, kış gelince çamurdan geçilemez hale geliyor. O kadar ki zaman zaman caddelerden paçaları ve etekleri sı - vımadan yürümek, otomobil, araba ve herhangi bir nakil vasıtası geçerken baştanbaşta çamura bulanmamak im - kânsızdır. Buna rağmen daha az lüzum - lu yerlere kaldırım ve tamirat yapı - yor.

Çektığımız bu çilenin peşâne sebebi belediyesizliktir. Bigalıların bundan kur - tulması için alâkadarların alâkasını ri - çaya gazetenizin vastası olmasını dile - rim.

★

Okuyucularımıza cevaplarımız

İzmitte F. A. ya:

— Sarıh isim ve adresiz mektublar na - zarı dikkate alınmadığı için tazvihiniz neşredemeyiz, mazur görün.

Hayatım

ANLATAN
Naşit

Darülbedayi kurulurken

Fahri ile beraber sahnede Hasan efendinin taklidini yapmağa karar verdik, Fahri tıpkı Hasan efendi oldu. Birinci locadan oyunu seyreden hakikî Hasan köpürdü

- 27 -

Bu sıralarda gene benim senelik menfaat gecelerimden biri tesadüf etmişti. Merhum İsmail Zahid, bir nevi benim İbnirrefik Ahmed Nurimdi. Karakterimi çok iyi bilen İsmail Zahid bana durmadan eser yetiştirir, ben de bunları temsil ederdim. İsmail Zahid, yalnız bana eser yazmış bir muharrir değildir. Muhtelif tiyatrolarda o zaman halkın rağbetini çeken tipte muhtelif piyesler yazmış, sinemaları, tiyatroya nakletmiştir. Hatırladığım bazı piyesleri şunlardır:

(Cambazhane kraliçesi), (Hâkimi cihan), (Tel kulesi), (Gece kızı), (Esrarengiz hane), (Piç), (Şişli yıldız Mediha), (Yırtıcı kadın), (Maskeli haydutlar)..

Komedileri de (Kayseri bülbülleri), (Sürpik mahkemede), (Ceza mahkemesi), (Bekçi Yusuf), (Midyeci Gaspar), (Obur imam) dir.

Bu komedileri hâlâ oynarım, halk pek ziyade sever. İşte İsmail Zahid, bu menfaat gecesi için bana (Ballı baba) isminde bir komedi hazırlamıştı. Bu komedide komik Hasan efendi kumpanyası ile Sinoba gidiyordu. Hasan efendi aynen canlandırılacaktı.

Hasan efendinin taklidini Fahri, muhtasarif şahının abdal çocuğu rolünü de ben oynuyacaktım. Çünkü Fahri bey burnu ve yüzünün teşekkülâtı itibarıyla, boyu, posule biraz Hasan efendiyi andırır. Sonra Fahri, Hasan efendinin ciddiden mükemmel taklidini yapardı. Biz hazırlanıyoruz.

Fakat nereden, bilmiyorum, bizim

nlara, Benlinin hastalığına neyin sebep olduğunu sual edincede şunları öğrendi:

Cafer paşa, Ranayı yaverle görüş - türdüğü ve seviştiklerini ve münasibette bulduklarını haber vermediği için Benli Seniye fena halde kızmıştı. Rananın, Talâtın evine taşındığı gece, yanında iki tane izbandud gibi herifle gelmiş, önce Benliyi, sonra da kızları onlara tutturup, evire çevire dövdürmüştü. O kadar ki, Seniyenin ağzından, burnundan kan gelmiş, sermayelerden Pesendin ön dişleri kırılmış, Nev Eda ismindeki diğer bir kız da düşmüş, bayılmış, saatlerce aylama - mıştı.

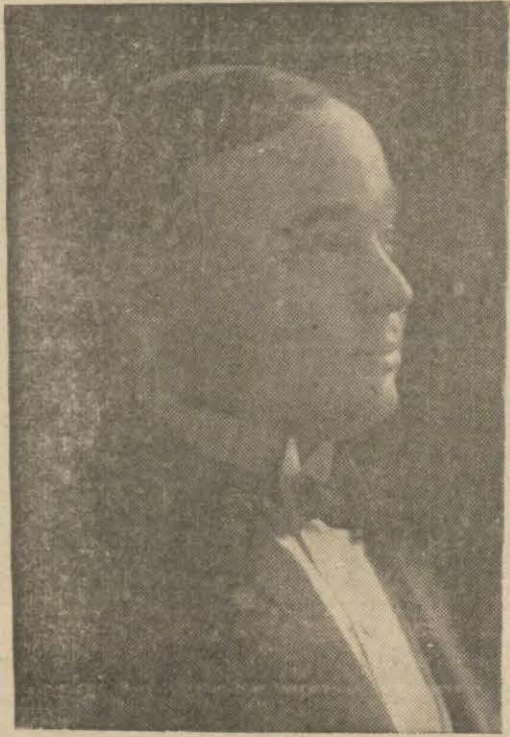
Ertesi gün de, Zaptiye kapısından gelen iki memur, kızları savmışlar, Benliyi alıp götürmüşler ve karakolda, üç gün, üç gece, akla hayale gelmedik işkencelere maruz bırakmışlardı.

Nihayet, töbekâr olacağına ve bir daha evini yabancılar açmayacağına dair elinden bir sened aldıktan sonra, salıvermişlerdi. Fakat ne fayda? Benli Seniye bu kadar şeye katlanamamış, evine döner dönmez, hemen bir tarafına inivermişti.

İşte o gün, bugündür, bu vaziyet devam ediyordu. Zavallı arab gündüz yorgunluktan ve gıdasızlıktan, gece de uykusuzluktan harab bir hale gelmişti. Beberuhi de biraz daha çökmüş, miskinleşmiş gibi idi.

Rana da onlara kendi macerasını hikâye etti. Onu dinlerken, her ikisi de Cafer paşaya lânet ediyorlardı. Sonunda, genç kadın:

— Merak etmeyin! dedi. Ben, bunlardan hiç birini onun yanına komam. Ahım var: Mahvolmayı göze alacağım ama, onu da öylesine bir yere vuracağım ki, burnundan fitil fitil getireceğim. O, şimdi görsün fahişe Rana! Şu dakikadan itibaren buraya

İsmail Zahid

Hasan efendiyi sahnede taklid edeceğimizi duymuşlar, koşup rahmetliye haber vermişler...

Hasan efendi İrfan kütahanesinde tavla oynuyormuş...

— Hasan efendi seni Naşitle Fahri sahneye çıkacaklarımı? Diye yememiş, içmemiş yetiştirmişler...

Hasan efendi evvelâ bundan bir şey anlamamış.. izah etmişler...

— Fahri bey aynen sen olarak sahneye çıkacak!

Merhum buna da bir mâna verememekle beraber, taklid edileceğine dehşetli içerlemiş, temsil akşamı kalkmış

tiyatroya gelmiş, Fahri ciddiden muvafak bir makyajla tıpkı Hasan efendi olmuştu. Hasan efendi gibi bir de kürk sırtına geçirmişti. Görenler imkânı yok hangisinin hakikî Hasan efendi olduğunu ayırtedemezlerdi.

Oyun başladı. Biraz sonra boş olan üç numaralı locanın kapısı açılarak içeri Hasan efendi girmez mi?

Bu loca sahneye pek yakındır. Hepimiz şaşırık. Halk Hasan efendiyi locada görünce alkışlamağa başlamıştı. Henüz Fahri sahneye çıkmamıştı. Sırası gelip de sahneye girince o da, halk da şaşırık. Çünkü bir Hasan efendi locada, bir Hasan efendi sahnedeydi.

Parakiden:

— Yuu.. Hasan efendi çiftleşti!

Diye sesler yükseldi.

Fahri bey de Hasanı görünce hoşafın yağı kesilmişti. Fakat bozuntuya vermedi. Rolünü muvaffakiyetle oynadı.

Perde kapandığı zaman, taklid edilmesine fena halde sinirlenen Hasan efendi locadan seslenmişti:

— Açıkta bir şey işlerim Fahri.. Bir gün de elbet ben seni benzetirim!

Hasan efendi çok içerlemişti. Neden sonra zorla Fahriyi affetti. Fahri üstadının elini öptü, barıştılar.

İsmail Zahidin bu komedisini arasında oynar, Hasan efendiyi ben canlandırırım. Ne zaman oynasam aklıma bu hâdise gelir, yüreğim sızlar.. çünkü hâdisenin kahramanları bugün ölmüş bulunuyorlar.. İsmail Zahid de bir Bursa tenezzühünde, 71 numaradan denize düşerek boğulmuştur.

(Devamı 10 uncu sayfada)

EDEBİYAT

Şiiri bulamıyan nesiller

Yazan: Halid Fahri Ozansoy

Divan edebiyatının sonundan ve Tanzimat köprüsünden aşarak bugüne kadar birçok istihaleler geçire geçire gelen edebiyatımıza umumî bir bakışla bakarsak, hep şiiri, hakiki şiiri arıyan nesillerle karşılaşırız. Ne Divan edebiyatı nazım şekillerinden garb şekillerine geçiş, ne Namık Kemal, Ziya Paşa ve arkadaşlarının eski kalıba yeni kafayı sokuşları, ne Üdebayi Cedide ve Fecriâtını Osmanlı sazına Schuman bestesi çaldırışları, ne de Abdülhak Hâmidin engin ve coşkun ilhamı, eskileri kızdırdığı kadar yenileri, daha yeni ve sonradan gelenleri hakkile memnun edebildi. Türkçülük cereyanından ve hece vezninin hâkimiyetini kurduğundan sonra da bu çalkantı bir türlü yatışmadı. Öz şiir o değil, budur, öz şiir böyle değil böyle olur iddiası, ortaya konulan eserlerden ziyade alâkayı, teces - süsü ve daima, daima araştırışı çoğalttı. Bir aralık Nâzım Hikmetin serbest nazmı moda oldu, her genç onu taklide kalktı, sonra bundan bıkkıldı. Şimdi de, dadaizm, kübizm, fütürizm, hâsılı ne dersiniz deyin, böyle bir acayıplik, baldıran gibi şiir tarlasını sarmış bulunuyor. Tabii bu yeni cereyanın da delikanlı havarileri var. Bunlar da evvelkiler gibi öz şiiri biz bulduk veya bulacağız diyorlar! Netice ise pek hazindir: Divan edebiyatının asırlara kâfi gelen ve tabii bir tükenişle eskiyen, mistik, ve şekilleri, ilhamları, mazmunları muayyen şiir zevki ve telâkkisinden sonra yeni şiirin sesini ve şeklini hâlâ mı hâlâ arıyoruz. Bu ne sonsuz araştırış ve ne çabuk yeniyi eskiten tekâmüldür. A-caba tekâmül mü? İşte buna evet diyemeyeceğiz. Ortada yalnız bir tek göze çarpan hakikat görüyoruz: dün inkâr. İyi ama bu dün kaç günlük, kaç aylık, kaç yıllık bir mazidir: Bu suale göre son zamanda nihayet bir yıl üstünde durabiliyoruz. Çünkü her senenin sonunda liselerin yeni diploma verdiği talebelerle beraber, şiir hakkında yeni tezler, yeni şekiller yaratma iddiaları da ortaya atılıyor. Bu ne kapyaklık, yahud daha doğru bir tabirle yolunu bulamayıştır? Edebiyatın diğer nevflerinde epeyce zaman için az çok bir istikrar oluyor da neden şiirde olamıyor, Bu, şairlerimiz için müs-

bet bir kıymet midir. yoksa menfi bir hüküm mü, Vaziyete bakıyor da insan en ziyade ikinci şikâta duruyor. Ne yazık değil mi?

Halbuki bütün nesilleri, (yani yukarıda kaydettiğim gibi bir yıllık, iki ve niha - yet üç yıllık nesiller!) birbirine yakın - laştırarak, bütün nüans farklarına rağmen bir fikir etrafında birleşecek bir birlik bağı vardı, onu tutsalar hepsi dimdik ayakta duracaklar ve hiç biri kendiliklerinden yıkılmıyacaktılar. Yıkılanlar, ancak, gelecek zamanın rüzgârına göğüs geremiyenler, zayıflar ve basitler olacaktır. O halde o bağ nedir, onu söyliyeyim samimiyet.

İşte, bütün şiirin. klâsik, romantik, sembolik ve daha bilmem ne tip şiirin hakiki mihengi budur: samimiyet. Onu elde ettiniz mi, san'at görüşleriniz bir birine ne kadar aykırı da olsa anlaşımız demektir, onu elde ettiniz mi ve bir kere şiirin bu yüksek manasına inandınız mı, şiir âleminin sonu gelmez mesafesinde parlayan yıldızlardan hiç olmazsa bir kaç - ı da sizin malikâneniz demektir ve, neyhat, onu inkâr ettiniz mi, onu, samimiyeti, şiir kâinatınız geceyle örtülü bir kubbe, kapkara bir boşluk demektir! İşte bu tehlikeye de en çok, bugünün genç şairleri düşüyorlar. Dünü beğenmiyeceğiz, çünkü şiiri ve şiir telâkkisini yıkacağız diye, kendilerini, şiirsiz bir cihanın zulmetine atıyorlar. Orada sesleri boğuk, şekilleri belirsizdir, varacakları ufuk yoktur. Kendi kendilerini manen ademe atıyorlardır. Buna da ne yazık değil mi?

Vâkıâ bir dereceye kadar bu gençler de mazurdurlar. San'at otoritesi diye tanıdıkları bazı şahsiyetler onları şaşırıyor, bilhassa bazı münekkiderin lüzum - suz, ifrat derecede alkışları onları, gittikleri çorak yolun yemyeşil bir ova olduğuna inandırıyor. Sanıyolar ki bu yeşil - liğin herhangi bir yerinde billûr pınarlar ve meyvalı ağaçlar vardır. Hayır, genç dostlarımız, bu oyun, bu sakal san'at telâkkisinin sonunda hiç böyle bir dünya cenneti ve şöret kapısı yoktur. Sadece kuru bir toprak, dikenli bir tümsek ve yazısız bir kitabe vardır. Büyük Hâmidin bile korktuğu o mütfiş nişyan vardır. O zaman (Devamı 14 üncü sayfada)

Son Posta'nın Romanı : 57

"Ah ne baygın bakışın var,

50 YIL
EWELKI
İSTANBUL

a beyaz şemsiyeli!,"

YAZAN
ERCÜMEND
EKREM
TALU

erken bir iki kadın bulsun, getirsin. Ortalığı silip, süpür - telim; biraz çekti, düzen verelim. Pesendin ve öbür kızın gittikleri yeri bilen varsa, İzzet efendi de onları bulup, çağırın. Arabacı burada mı?

— Ne gezer, sultanım? Hayvanlar satıldı, herif savuldu. Canım fayton da arabalıkta çürüyor.

— Onu da yenileriz. Rananın k. hanesi, Benlininkin - den üstün olacak.

Cafer paşa hazret - lerini gene buraya getireceğim. Üstelik de yaptığı ziyanların hepsini öde - teceğim kerataya!

Beberuhi hayran hayran dinliyordu. İman ile:

— Yaparsın sultanım! dedi. Başımızdan eksik olma, yoksa. Ben Pesendi bulurum. Buradan ayrılırken, Samatyada halasının yanına gideceğini söyledi idi. Nişistek oralarda bakkalmış. Nasıl olsa ele geçiririm. Ötekini de ondan sorarız. O bilir.

Şataret, hanımın bermutad gece hizmetine koştu. Rana ile Beberuhi yalnız kaldılar. Genç kadın, daha: «Ne

Benli Seniye bu kadar şeye katlanamamış, bir tarafına inivermişti

— Ya, mürüvvetlim! Ya, iki gözümü! İşte, böyle. Fakir, netameli olduğuma bir kere daha kanaat getirdim. Tevekkelî dememişler: «Körden, topaldan, kamburdan sakın...» diye! sırtımda - ki çekmecenin kerametine yalnız kendim kaildim. Kudretin benden esirge - miş olduğu bilcümle muhasın onun içe - risinde saklı gibime geliyordu. Meğer bu da bütün beşerî zanlar ve itikadlar gibi batılmış. Şuracıkta senin sayende, ömrümün son demlerini hoş geçirecek bir bucak buldum diye seviniyordum. Sen misin sevinen, behey gafil? Şu sı - yahlı ile, kursağımıza sokacak bir lok - ma bulamamış bulamamış ettiklerimiz -

me küskün değilim. Şu muhitt, önce yaşadığım muhitler - den çok daha sa - kin. Dedikodular - dan, hırsıcah dolab - larından, hileden, hudadan uzağım. Karnım aç, lâkin kafam dinç. Kimse bana: «Gözünün üstünde kaşın, sırtın - da kamburun var!» demiyor. Evveleri fetvahane uşağı - dım. Şimdi kelime - nin sadece bir baş tarafı değişti. Ö - nünde, sonunda gene uşaklık değil mi? Burasını tercih ederim.

Şu muhitt, önce yaşadığım muhitler - den çok daha sa - kin. Dedikodular - dan, hırsıcah dolab - larından, hileden, hudadan uzağım. Karnım aç, lâkin kafam dinç. Kimse bana: «Gözünün üstünde kaşın, sırtın - da kamburun var!» demiyor. Evveleri fetvahane uşağı - dım. Şimdi kelime - nin sadece bir baş tarafı değişti. Ö - nünde, sonunda gene uşaklık değil mi? Burasını tercih ederim.

Rana, başile bu sözleri tasdik ediyordu. Adamcağıza bir meci diye uzat - ti.

— Enfiyesiz kaldığına razı değilim, İzzet efendi.. al da, yarın sabah kutu - nu doldur.

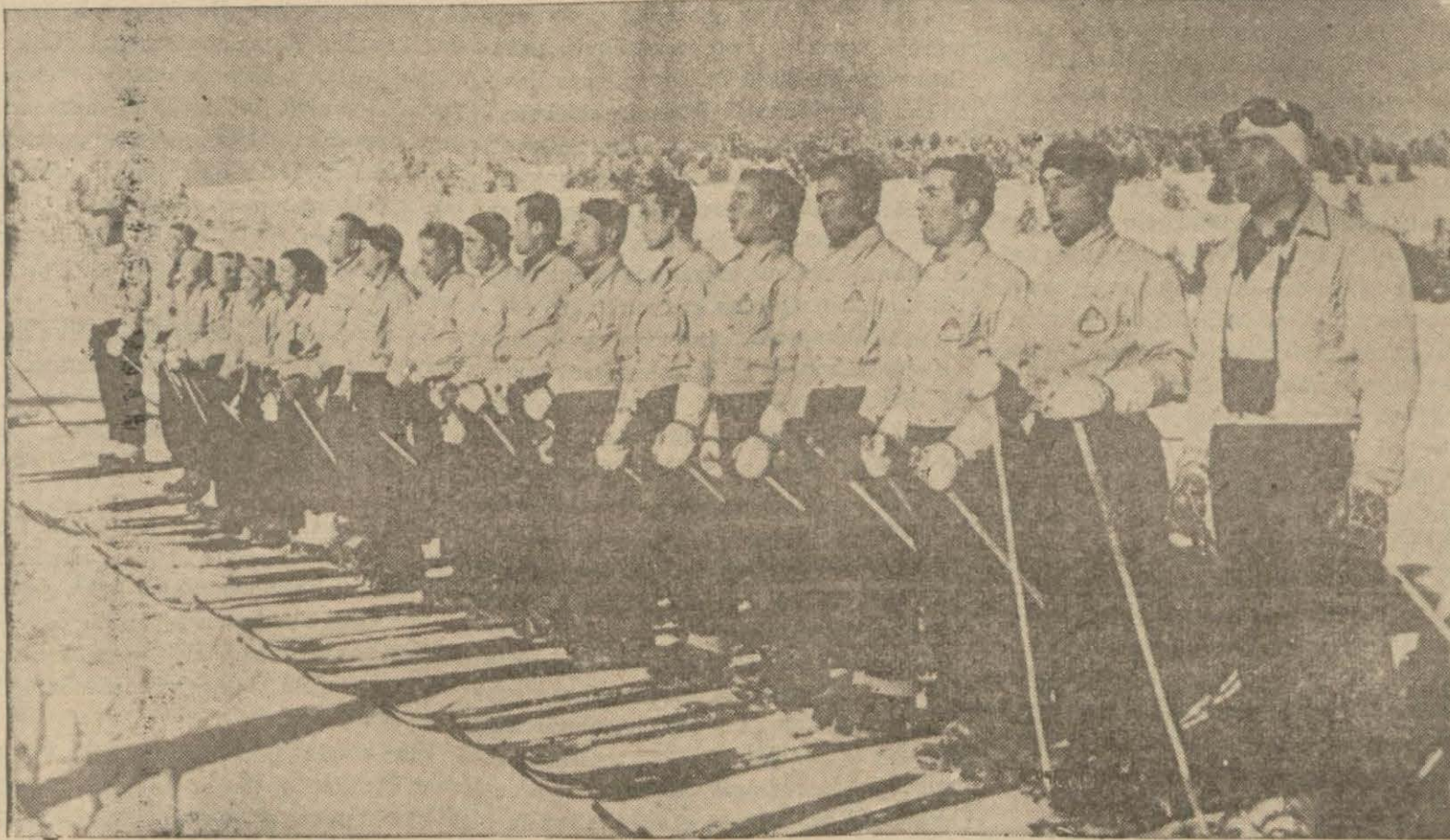
— Allah ömrüne ömür, keşene para berekâtı versin veliyetünnaam! İki ci - handa âziz ol! Şu anda sana iki defa müteşekkîr, iki katlı minnettarım. Bir - ri, fakirin burnumu en elim bir mah - rumiyetten halâs eylediğin için, diğeri ise bence cihan kıymetinde. Evveleri, bana «siz» diye hitab ederdin. Bu samimiyet, sen efendimi benden uzaklaştırıyor gibi idi ve ben bundan muztarib oluyordum. Şimdi «sen» diyorsun. Ve böylece sana yakınlaşıyor, senin mem - lûkân oluyorum. Arab meşahirlinden İzzinin, Harunreşidin kölelerinden birini kıskandığını görenler: «Yâ, İzzî, sen ki hür bir adamsın, bir kölenin ne - sine hased edersin?» diye sordukla - rında, İzzî cevaben: «Harunun memlû - kü olmak, hür fakat onun meclisinden uzak bulunmaktan bin kat evlâdır!» demiş. Zamanımızda bir Harunreşid yok. Fakat henüz, hamdolsun, senin gibi temiz kalbli, kerem sahibi insanlar tek tük bulunuyor. Onun için, senin kapında kul olmayı feleğin bir lütfü, yegâne lütfü sayarsam bana hak ver, sultanım!

— Haydi, yatalım artık, İzzet efendi. Yarın erken kalkacağız. Görülecek çok işlerimiz var.

Uludağda Üç Gün

Kayakevinde "Kalk borusu," nun vazifesini akordiyon yapıyor, yataklarından fırlayan gençler kendilerini karlar arasına atınca evvelâ ceketlerini, sonra süveter ve fanilelerini çıkararak yarı belden yukarı çırlıçplak kalıyorlar

ANLATAN: NUSRET SAFA COŞKUN

Gençler sabah talimlerine İstiklâl marşı ile başlıyorlar

— 7 —

Sabahleyin insanı olduğu yerde fırlı döndürecek, akordiyonun çaldığı bir valsle gözlerimi açtım. Akordiyonun sesini duyanlar, bir taraftan, diğer tarafa dönerek tekrar battaniyeleri başlarına çekmiyorlar.. ses bize yaklaşıyor, galiba, merdivenleri çıkıyordu. Gençler birer ikişer yataklarından atıyorlar yatağınca atılan da sobanın başına koşuyordu. Vals bitip, akordiyon körük dişleri arasından bir tango mırıldanmağa başladığı anda karyolalarda kimse kalmamıştı. Şimdi kayakevini, ayaklarına dağ pa-buclarını geçirmiş gençlerin tahta zeminde takunya ile yüründüğü hissini ve ren gürültüleri dolduruyor.

— Biz, divorlar, her sabah böyle uyanırız. Kalk borusu, akordiyondur.

Kalk borusunun kulakları burguluyan sesi nerede, akordiyonun merdiven başında körüklediği; «ah bu deli gönlüm..» tangosunun ruha damlattığı sıcaklık nerede?.. Her sabah gençler böyle akordiyonla uyanıyorlarmış.. ben altında pestile döndüğüm altı battaniyeden kurtulup givinmeğe başladığım zaman, genç arkadaşlarımız çoktan hazırlanmışlardı bile..

Kayakevinin altı üstü karyolalardan mütesekkil büyük yatakhanesindeki telâş şimdi yemek salonundaydı. Sabah kahvaltısı. Habes renkli ekmeğe, peynir ve çav. fakat m'safirperver delikanlılar yaşlarından, reçellerinden bize ikram etmeği unutmadılar. Her taraftan « kabul edilme ricasıyla » gelen yağlar, reçeller o derece birikti ki bizim masanın üstü bir süteü dükkânı vitrininden daha zengin bir hale geldi.

Hava talhimimize fevkalâde güzel.. Berak bir günes karları cilâlıyor, esintisiz bir hava, çamları kıpırdatmağa bile kıyamıyordu.

Alelacele kahvaltısını eden kayakları nı avağına geçiriyor, kendin! karların kucağına atıyordu. Pencereden onları seyrediyorum. Bayırlardan öyle süratli iniyorlar ki, bazan gözle takib etmek bile müşkülleşiyor. Bir iki tur yapan evvelâ ceketini, sonra kazağını çıkarıyor, biraz sonra da hayretle yaribele kadar çırpı-lak dolaşanları görüyorum.

2700 metre irtifada, bir metre vetmiş santim kar üzerinde çırpı-lak.. evet, şaşmayınız, yaribele kadar çıplak.. yolun söyleyiyorum.. onları bu halde gördükçe benim çenelerim birbirine vuruyor, vücudümü soğuk bir üperme vahyor:

— Üşümüyorlar mı acaba?.. Hasta olacaktılar..

Diye mırıldanıyordum. Gençlik.. sporcu, sağlam vücudlu çocuklar.. fakat dışarı çıkınca onlara otel penceresindeki takdiri kıymetten biraz tenzillât yapmak icab etti. Zira sayanı hayret bir şey, dışarı o derece sıcak ki, paltom, ceketim, kazağım fazla geliyor; inanır mısınız, terliyorum. Bir akşam ev-

(Kalk borusu) nun vazifesini gören akordiyon

velki beni altı battaniye altında dertop eden soğuğu bir de şimdi kar üzerinde bir tek süveterle terleten sıcağı düşünüyorum da tabiatın, izahı ne olursa olsun, bu gösterileri karşısında şaşmaktan, şaşmaktan daha çok hayran kalmaktan kendimi alamıyorum. Ooooh!.. Öyle sıcak bir hava ki.. kış ortasında ve dağ tepesinde bir Temmuz günü yaşıyoruz.

Masmavi bir sema, bembeyaz yeşil benekli bir zemin arasındayız. Karlarda in'ikâs eden güneşin ziyası gözlerimizi kamaştırıyor.

Gazi Terbiye Enstitüsü talebesi bir yana, Ziraat Enstitüsü talebesi bir yana ayrıldılar. Gençlerin hepsi bir örnek kayak elbiselerini giymişlerdi. Sıraya dizildiler. Profesör Daynes kayarak otelden çıktı, gene kayarak talebenin önünden geçti, teftis etti. Yalnız tek sıralı safta toplanan talebede hiza pek muntazam değildi. Profesör:

— Hizaya bak!

Kumandasını verdi. Fakat ne mümkün.. gençler hizayı buamak için ileri geri hareket ettikçe kayaktar küçük bir kıpırdavışta kayıyor, rüzgârlı bir havada kurulumuş mahya gibi birbirlerine karışıyorlardı. Bu arada kavıp oturan, yarım a-dım ileri çıkayım derken, on beş metre ileride kendisini güç zapteden talebeler de görülmüyordu.

Nihayet hiza temin edildi. Profesör Daynes tekrar bu sporcu kit'ayı teftis etti. Gençler resmi selâm ifa ettiler, o da.. az daha düşünüyordu.. bir elle şapkasını çıkararak talebelerini selâmladı.

Şimdi, 30 genç hançere 2700 metre irtifada millî marşımızı söylüyor.. dağ, tepe, insan, her şey taş kesildi. Gençlerin gür seslerinde sembollenen milletin sesini

dinliyor. Bu dekor içinde, dağ tepesinde tüylerimin kirpilediğini hissederek dinlediğim İstiklâl marşına akisleri hâlâ kulaklarımın kubbelerindedir.

Marş bitti. Talebenin sabah talimi başlıyordu. Profesör muhtelif hareketler gösteriyor, gençler düşe kalka bunu tecrübe ediyorlar.. hepsi mükemmel birer kayakçı olmuşlar. Genç kızlar da erkek arkadaşlarından aşağı kalmıyorlar. Tepeden aşağı tozu dumana katarak, yani karları saçarak, bir inişleri var ki, barkerken insanın gözleri kararıyor.

Bir aralık profesör zorca bir kayış tecrübesi yaptı.

Bunu aynen tatbik etmeğe kalkan bir delikanlı kendini tutturamadı. Önünde de ben varım. Kaçayım dedim, ayağın-dakilerin irademe bağı olmadıklarını söylemişim, büsbütün onun üzerine sürüklendiler. Delikanlı bana çarpmamak için döneyim, dedi, ben üzerine bindir memek için kaçayım, dedim, bizim dönemim ile kaçayım bize bir karambol yaptı ki, sormayın! Şişhane yokuşunda frenleri tutmamış mahud tramvay süratle üzerine sürüklene delikanlı kavaklarımın üstüne bindirdi.. o bir tarafa yuvarlandı, ben bir tarafa.. Allah'ın düşmenin hiç bir zararı olmuyor

Biraz sonra meteoroloji istasyonu şefi Ekrem Karay küçük yavrusile, yanlarında kocaman köpekleri bize iltihak ediyorlar. Baba oğul o kaçar güzel ve maharetli kayıyorlar ki, herkes onları seyrediyor. Küçük Tosun yarım bir kayak sampiyonudur. Henüz yedi yaşında olan bu dünyanın en küçük kayakçısından size başka bir yazımda bahsedeceğim.

Ekrem Karayın teşvikite ben de hafif tertib tecrübelerle başlıyorum. Düşmeden indiğim bir bayır bana cesaret veriyor. Hakikaten kayak dünyanın en zevkli sporlarından biri. İki üç değnek darbesele süratle ilerleyiş, o derece zevk veriyor ki..

Profesör Daynes bir müddet, talebesile:

— Al eline, koy başına!..

Oyununu oynadı. Sonra tek sıra oldular, yukarı tepeye tirmanacaklar.. avdetlerinde biz yokuz. Havanın güzelliğinden istifade ederek, artık inmek kararını verdik. Bir hava sürprizi bizi haftalarca dağ başına kapıyabilirdi.

Pek kısa, fakat çok samimi arkadaşlık ettiğimiz gençlere:

— Allaha ismarladık!

Diyoruz.

Onlar da profesörün işaretile, üç defa (Son Posta) için bağırıyor. bizi selâmlıyorlar:

— Güle güle, güle güle..

Hep birden sopalar havaya kalkıyor.. teşekkür ediyoruz. Onlar pürneşe dağa tirmanıyorlar. Kıvrıla kıvrıla ilerledikçe uzaktan büyük bir kırkayağı andırıyorlar.

(Devamı 10 uncu sayfada)

1939 yılında bir gece Beyoğlu eğlence yerlerini gezen kadın neler görür?

İstanbul barlarında

Anlatan: Suad Derviş

Burada önce alaturka şarkı okunur - muş, hattâ alaturkanın en kıymetli sanatkarlarından biri bile burada okumuş..

Bizim buraya geldiğimiz saatte alaturka bitmiş şimdi localarda ve yerdeki masalarda bir takım «konsomatris» ler oturuyorlar. Garb memleketlerinde de kendi mesleklerinin en sefil tabakasından olan bir takım biçare kadınlar burasını doldurmuştu, işte tipinden belli bir musevi, belki de Alman yahudisidir. Macarca konuşuyor.. çünkü bu gibi âlemlerde Macarın daha kıymeti var galiba?!

İşte iki esmer genç kız Bulgarımlar!.. Ne yazık!.. Biz bu mesleğin Balkan kızlarına sirayet etmemesini isterdik..

İşte Almanca konuşan, sarışın ve Mae Vest tipinde bir kadın.. ve işte bir İspanyol dansözü..

İspanyol dansözü numarası bittikten sonra kendi locasında Stramadura cephesinde dövüşen üç kardeşi için ağladığı söylenen şişman ve biraz geçkin fakat san'at kıymeti ve bilhassa milletinin ateşli karakteri yerinde olan bu kadın şimdi, bu locada kendisi için şampanya açtırmış iki zilzurna sarhoşa, çoşup, çoşup şarkılar okuyor.

Aşağıdaki masada oturanlar. dükkânda çalışıyorsa ancak çırak, memuriyette ise ancak stajyer olabilececek yaşta delikanlılar.. Onlar ahuları davet edip daracak pistede kalm belli ve korsa giymez yaşlı bir kadının idare ettiği bir orkestranın ahengile dansettiriyorlar..

Bir kenara kabahat işlerken yakalanmış gibi büzülmüşüz!.. Onları seyrediyoruz..

Genç delikanlılar bir iki danstan sonra tıpkı ökseye tutulmuş kuşlar gibi kadınlardan kurtuluyorlar. Birer ikişer kadınlar bu toy delikanlıların masalarına yerleşiyorlar. Konsomasyon için ancak şarab içiliyor. Şarablar ismarlanıyor. Kafalar dumanlandıkça, şarab şişeleri daha bitmeden garsonlar tarafından kaldırılıp yerine bir başka şişe konuluyordu.

Allahım bu genç çocuklar, bu masrafı hangi para ile ödiyecekler?.. Onların yerine ben ter döküyorum.

Bu ara kapıdan soluk benizli ve «iti-barlı» bir müşteri misafirlerle birlikte giriyor. Paltosunu garsonlar tutuyor.. Kimdir bu genç mirasyedi?.. Bilmiyorum. Çok sarhoş görünüyor, herkesle sen'li, benli konuşuyor, bar kızlarına küfrediyor. Bar sahibine elini optürüyor. Yanındaki arkadaşlarını bu jestleriyle ne kadar rahatsız ettiğinin farkında değil!..

— Ben gecede bin lira yiyorum. Herkes beni saymalı!

Diye bağırıyor... Neredeyiz!.. Rüya mı görüyoruz yoksa, İstanbulda ismine «bar» denilen küllüstür bir meyhanesinde mi?

Mirasyedi bütün kızları masasına çağırıyor.. Başka delikanlılarla oturup ta şarab içenlere dahi musallat!.. O kadar gürültü, patırdı yapıyor ki, gazeteye yazmak için dahi olsa böyle bir yerde fazla oturmağı abes buluyor, hemen kaçıyoruz.

★

Burası bir başka bar.. Burada Türk kızları da konsomasyon için çalışıyor.

Fakat yalnız Türk kızları değil, Almanyanın, Avusturyanın, Çeko-slovakyanın, Macaristanın bütün sefahat döküntüleri de burayı sarmış.

Diğer gördüğüm yerler gibi hemen, hemen her masada bir iki bar kadını bulunuyor. Tek başına oturan erkekler pek az!..

Burada müşterilerin hepsi de gördüğümüz gibi Türk değil!.. Burada masalarda ecebiller de görüyoruz. Halbuki bundan evvel gittiğimiz yerde müşteriler yalnız yerli idler. Hangi masaya baksanız, masa etrafına biriken şişelerden fazla içki istihlak edildiği anlaşılıyor.

Bu gece nereye girdikse ilk nazarı dikkatimi celbeden şey bu israf oldu. Herkes zevki için, eğlencesi için bol, bol harcıyacaktı bu parayı nereden buluyor?.. diye şaşım. Çünkü hususi surette kiminle görüşsem para kıtlığından ve hayat pahlılığından bahseder. Onlar başka insanlar, bunlar başka insanlar mı?

Bunu anlıyamıyorum. Acaba burada masraf eden vatandaşların bu paraları sarfedebilecekleri daha lüzumlu ihtiyaçları yok mudur?

★

Arka masada yalnız oturan üç kadın almanca konuşuyorlar. Gazetecilik bu.. darılmasınlar kuşak kabartım..

Bir tanesi:

— Evvelki gün Adolfa posta ile parayolladım diyor, bilmiyorum eline geçmiştir mi?

Arkadaşı alay ediyor:

— Ne sadakat!.. Buradan da onu mu düşünüyorsunuz?

— Ne yapayım kocam!

Ne hayırlı koca!.. Karısının İstanbulda sarhoşlardan kazandığı para ile geçinen koca!

Üçüncü kız:

— Ben kimseye para yollamıyorum diyor, kazandığımı biriktiriyorum.

— Biriktirdiğin parayı ne yapacaksın?

— Memleketime dönünce bir eve döşeyeceğim.

— Hayal!..

— Neden hayal olsun, ben eve bayılırım, hayatta hep bir ev kadını olmağı düşündüm.

Ve acı bir kakhaha ile gülüyor. Kendi kendisine mi alay ediyor, kim biliri..

Bu ara yanlarına daha şişman biri yaklaşıyor. Üstünde lâme bir gece eibi sesi var:

— Nasıl bu akşam işler iyi mi?..

Karşından, otuz beşlik, üstü başı temiz genç bir bayan aşıkane bakışlarla süzüldü. Adolfa para yollayan kız saçlı kadın ona bakarak:

— Evet diyor, bu akşam işler iyi!..

Zavalı aşık biraz evvel yanımızdaki masada bulunan bir arkadaşının yanına gelmişti. Ona:

— Şu kız saçlı kız beni seviyor!

Diyordu. Belki inanmazsınız amma vallahi kulaklarımla işittim!..

Kendisine iyi «bir iş» nazariyle bakıldığını anlıyamıyacak kadar çocuk mudur dersiniz!.. Yoksa hakikaten burada aşk bulunacağını mi zannediyor?

— Bana bir musallat!.. Bir musallat ki diyordu. Yanında bin erkek olsa gözünde!

Zavalı Bay «İş»! Mademki bu kadın çocukmuşsun bari benim duyduklarımı sen duyma!..

Kenarda istendiği zaman kırmızı kadife perdelerle kapanan bir bölme var.. Orada tanıdığım üç evli bayla, üç bar

(Devamı 14 üncü sayfada)

İngiltere müstemlekeler üzünden harbedecek mi?

(Baştarafı 7 inci sayfada)

İbri olmağa layık değilmiş gibi muamele görmüş olmasından sinirleniyor. Müstemlekeler tek büyük devlet olarak kalmağa azmetmiş bulunuyor.

Buna karşı İngiliz milletî Versayda aç gözlülük ve haksızlık etmiş olmaktan bir vicdan rahatsızlığı duyuyor. Kendinin elinde bu kadar çok varken başkasının yokluğundan sıızlanmasını hoş göremiyor. Bu, umumiyetle Alman taleplerine kuvvetli bir destek oluyor. Fakat prensip itibarile Almanya müstemlekelerinin verilmesine taraftar olanlar bile meselenin atbik cihetine geçilince şaşırıp kalıyor.

Güçlük son derecede. İlk bakışta en kısa yolun Almanya, Büyük Harbden evvelki müstemlekelerini geri vermek ten ibaret olduğu sanılır. Halbuki: Hakikatte İngilterenin - Togolanı ve Cameroun müstesna - bu müstemlekeleri eski sahibine verebileceği son derece şüphelidir. Dominyonları zorlamayız. Avustralya ile Yeni Zelanda belki de Pasifik mandallarından vazgeçmeyeceklerdir. «Cenubi Afrika» mız Alman «cenubi şarki Afrika» ndan e. çekmeye razı olmayacaktır. Şarki Afrikada Kenya, kendini İtalyan Habeşistanı ile Alman Tanganika arasında bırakacak böyle bir anlaşmayı kabul etmeyecektir.

Daha geniş ve daha cesur bir plân lâzım

Yani bu hal çaresi yürüyemeyecektir. Daha geniş ve daha cesur bir plân araştırmak lâzımdır. Afrika haritasına bir bakış, Büyük Britanyanın bu kıtanın şarkını bir bütün halinde elinde tutmakta ısrar etmeye mecbur olduğunu, Hartum-Cape projesinden vazgeçemeyeceğini açıkça gösterir. Tabii ki Fransa da o kadar iyi teşkilâtlandırdığı, medenileştirdiği, inkişaf ettirdiği şimal ve şimali garbi Afrika kontrolünden vazgeçmeyecektir.

Şu halde eğer Almanya muhakkak Afrikadan bir koloni verilmesi icab ediyorsa, geriye garb kısmı kalıyor. Togo-landa İngiliz (Cameroon) una, Fransız Cameroonile Negeria da katılınca Almanya - Fransız İngiliz müstemlekelerinden uzaktı - geniş, kıymetli bir müstemlekeler verilmiş olur.

Hak uğrunda göze alınacak bu fedakârlığın İngiltereye yapacağı ekonomik ve stratejik zararlar inkâr edilemez. Fakat görülmüyor ki on dokuzuncu asır müstemleke siyasetinin dar çerçevesi içinde bundan başka bir çare bulmaya da imkân yoktur.

Bununla beraber işin hakikati şudur: On dokuzuncu asra aid fikirler, diğer sahalarda olduğu gibi müstemleke bahsinde de yıpranmıştır, bir yana bırakılmaya mahkûmdur.

Dünya politikasını idare eden İngiltere - her vakitki gibi - gene nazariye yerine pratik ihtiyaçlara dayanarak - eski fikirlerin yerine yenilerini koymakta önyak oldu. San'at sahasında mücadelesiz uzlaşmak, milletler arası anlaşmazlıklarını harabsiz halletmek istemişiz, 1914 tenberi görüşümüzün ne kadar değiştiğine delâlet eden siyasi yeniliklerdir.

Emperyalist fikirlerimizdeki değişiklikte bunlardan geri kalmıyor. İtiraf edilmekle, hakikat olamamakla beraber, «imparatorluktan vazgeçme» siyasetimiz hemen imparatorluğu kurmaz kendini hissettirdi. Tıpkı banker Amerika'nın birdenbire bir hayır adamı oluvermesi gibi... Dominyonları ana vatana bağlayan bağlar görülmüyor ve ancak duyulabilir derecede zayıfladı. Asırlarla zorla birleşmeye uğraştığımız İrlanda ayrıldı, idare istiklâline kavuştu. Asırlarla zorla parçalıya çöştüğümüz Hindistan birleşti, muhtar bir idare oldu. Mısır İrak haritada artık bizim rengimizde gösterilmiyor. Büyük Britanya kuvvetin menfaat vasıtası olduğunu inandırmaktan vazgeçti.

Dünya bir fırsat daha kaybedecek

Bu emperyalizmden uzaklaşma cereyanının yayılmaması için mantıklı hiç bir sebep görünmüyor. Modern düşünüşe

göre, Afrika bugünkü taksim şekli hiç bir siyasi ve ekonomik maksada yaramıyan, sırf Avrupa milletleri arasında tehlikeli bir rekabete sebep olan bir tarih hatasıdır. Mısır, müstakil cenubi Afrika dominyonunu, vaktile Roma imparatorluğunun olan medeni şimali Afrika kıyasını hesaba katmazsak, bu koca kıtanın geri kalan tarafları baştan başa iptidai, vahşi bir zenci memleketidir. Bir beyazlar memleketi değildir.

Alman şikâyetini hal için bu kıta yeni baştan bölüşülecek değildir. Fakat yukarıda sayılan yerler hariç tutulmuş şartile, beynelmil bir hale konulmalıdır. Emperyalizmin düne karışmış bir fikir olduğunu anlayabilen makul bir asrın başvuracağı makul çare ancak şu olabilir: Afrikada her millet parasının geçeceği, geniş, serbest bir ticaret muntakası ve beynelmil bir sivil teşkilât kurmak.

Ne yazık ki bu işin başarılması yalnız Büyük Britanyaya değil, beynelmil âhlâk ve siyasi zekâ seviyeleri birbirinden farklı olan diğer memleketlere de bakıyor. İngiliz kavmi henüz cahil iken bile siyasi sevki tabiiyetindeki ileri görüşlülüğünü tarihî isbat etmiştir. Fransa (Louis) XI sine kavuştuğu vakit, Büyük Alfred İngiltere birliğini yaratacak asırlar olmuştur. İtalya ile Almanya ise (Cavour) la Bismarklarını asırlarla beklediler. İngilterede Cromwellin diktatörlüğünden evvel değildi. Hele Almanya ile İtalyada Hitler ve Mussolini diktatörlüklerini ne kadar geride bırakmış oldu. İngiltere, imparatorluk kurmuştu ve kraliçe Elisabeth zamanında başladı. Fransa bu yola ancak on sekizinci asırda girdi. Almanya ile İtalya ise on dokuzuncu asrın sonunu bulmadan ona uyamadılar.

Almanya ile İtalya siyasi tecrübeler devresini geçirmekte sıkışık bir vaziyete girmiş bulunuyorlar. Fransızlar rakib öcâkıkları ortadan kaldırıp bütün Fransa'yı bir krallık yapabilmek için ne kadar uzun zamanlar uğraşmışlardı. İngiliz kraliçin nüfuzunu azaltmak, dağılık ferd kuvvetlerini merkezleştirmek yolunda ne uzuna emekler sarfetmişlerdi. İtalya ile Almanya bütün bunları bir kâbus gibi 1840-1940 arasında salıştırdılar.

Biz İngilizler bütün bu merhaleleri normal olarak geçirdik. Binaenaleyh şimdi de taşkın bir milliyetçilikten yeni bir milletler arası nizama ve harbsiz bir dünyaya itidalle geçebiliriz. Büyük Alfred bizi bir millet yaptığı gündenberi tedricen geçirdiğimiz millî istihaleler sayesinde bugün geçmişteki Heptarchy (4) ye nasıl sükdünla bakabiliyorsak, gelecekteki yeni bir dünya vaziyetini de aynı temkin ve itidalle karşılayabiliriz. Evet, bir «Avrupa birliği» nin doğması için asırlar ister, bunu biliyoruz. Fakat psikolojik bakımdan dönüm noktasını geçmiş bulunuyoruz. Ve bu yeniliğin hakikat olmasını zaruri görüyoruz.

Bugün bir Mercianın kendini İngiliz saydığı gibi bir Avustralyanın da kendini Alman farzetmesini beklimevizi. Hatta Bavyeralılar bile Alman olduklarını ancak şuurlu bir gayret sarf ile hatırlayabilirler. Zira, dış süren bir küçük çocuk gibi, insan da entelektüel ve ruhi inkişaf merhalelerinden birer birer geçmiye mecburdur. Bu merhaleleri bir sıramada geçene ancak mitolojide rastlanır.

Siyasi merhaleleri değil menemek, hattâ hızlandırmaya kalkışmak bile tehlikelidir. Almanyadaki bugünkü buhran, diğer memleketlerde asırlarla süren merhaleleri; Almanyanın asırlarla devam eden bir durgunluktan sonra kısa bir zaman sığdırmak istemesinden doğuyor. Bu kadar tehlikeli bir tecrübeyi geçiştirebilir veya geçiştiremez, o başka mesele. Bizim için böyle bir denemeye girişmenin faydasızlığını iddia etmek ve Almanya'dan derhal bizim yetiştirdiğimiz siyasi olgunluğu istemek manasız olur.

Büyük Britanya emperyalizminin romantik tarihindeki cazibeye tutulan Almanyayı bütün o fikirlerin eskimış olduğuna ikna edemeyeceğimize apaçık. Onu muhakkak ki beynelmil bir Afrika fikrine alıştıramayız. Olsa olsa Büyük Britanya; diğer milletlerin bu geriliğini göz önüne alarak kendisi onlara uyuma çare

(4) Vaktile yedi Saksyon kralı tarafından idare edilen İngiltere.

SPOR

Galatasaray, Beşiktaş Şildden çekildiler

Pazar günü başlayacak olan şild maçlarının fikstürünü tanzim etmek için klüp murahhasları dün akşam saat 18 de bölge merkezinde toplanmışlardır. Bu maçlara Güneş ligden çekildiği, İ.Spor, Altınordu, Anadolu da takım çıkaramadıkları için iştirak etmemektedirler. İçtimada bulunan Galatasaray ve Beşiktaş klübü murahhasları da, şilddin on defa oynanmak üzere konulduğunu halbuki şimdiye kadar ancak yedi defa oynandığını söyleyerek itiraz etmişlerdir. Ve şilddin geri kalan üç senesinin de oynanması şartile maalmemnuniye müsabakalara gireceklerini, aksi takdirde iştirak edemeyeceklerini bildirmişlerdir. Bölge direktörü müsabakaların bu sene bitirileceğini ve hangi klüp şimdiye kadar en çok kazanmışsa şilddin ona verileceğini söylediğinden Galatasaray ve Beşiktaş klüpleri şild turnuvasından çekilmişlerdir. Fikstür geriyeye kalan 16 birinci ve ikinci küme klüpleri arasında şu şartlar dairesinde çekilmiştir:

1 — İlk hafta birinci küme takımları ikinci küme takımlarile karşılaşacak, ve mağlub olan takım elimine olacak, fakat o günkü hasılatı o alacaktır.

2 — Geriyeye kalan 8 takım aralarında döminfinal ve finali kur'aya göre oynayacaklardır.

3 — Bu hafta Kasımpaşa - Anadoluhisar arasında Taksim stadında oynanacak ve ikinci küme şampiyonunu tayin edecek olan maç aynı zamanda şild müsabakası da addedilecektir.

4 — Final müsabakası Taksim stadında oynanacaktır.

Kur'a neticesi taayyün eden ve bu hafta Fenerbahçe ve Şeref stadlarında oynanacak olan şild karşılaşmalarını aşağıya yazıyoruz; Taksim stadında da Cumartesi günü B takımları şampiyonunu tayin edecek olan Fener - Galatasaray ve Pazar günü de ikinci küme lig ve şild müsabakası olan Kasımpaşa - Anadoluhisar maçları yapılacaktır.

Taksir stadı: Anadoluhisar - Kasımpaşa.

Fenerbahçe stadı: Beylerbeyi - Galata Gençler, Hilâl - Eyüp, Fenerbahçe - Fener Yılmaz.

Beşiktaş stadı: Süleymaniye - Boğaziçispor, Topkapı - Karagörmük, Beykoz - Davudpaşa, Vefa - Ortaköy.

Hayatım: Darülbedayi kurulurken

(Baştarafı 8 inci sayfada)

Donanma cemiyetinden sonra kurulan ciddi tiyatro Darülbedayidir. İki defa teşekkül eden bu müesseseyi kurmağa, Rıdvan paşazade Reşad bey, memleketin ciddi, derli toplu bir tiyatroya ihtiyacı olduğunu nazarı itibar olarak teşebbüs etmiştir. 1914 de İstanbulda şehremini bulunan Cemil paşa tarafından bir konservatuar kurulması düşünülmüştü. Bu iş için de Paristen Odeon tiyatrosu müdürü Antuvan getirildi. Şehzadebaşında Letafet apartmanında kurulan (Darülbedayi Osmani)nin umum müdürlüğünü bu zat deruhde etti. Temamız bu büyük hizmetlerde bulunan Reşad Rıdvan bey de heyeti temsiliye müdürü oldu. İlk teşebbüs sıralarında Reşad Rıdvan bey bizi de davet etti.

Başta üstad Fehim olmak üzere, Hasan efendi, Abdi, Büyük Şevki, Amerika tiyatrosu direktörü Merhum Hasan efendi ve ben bu toplantıya iştirak ettik. Reşad Rıdvan beyle çok uzun süren samimi bir müsahabe yaptık.

(Arkası var)

Takas komisyonu toplandı

Dün takas komisyonu toplanmıştır. Komisyon, mutad takas muameleleriyle iştigal etmiştir.

İşacak ve Afrikanın Meyeria esası tutularak yeniden bölüşülmesine razı olacaktır.

Şayed bu olursa, dünya hiç şüphesiz ilerde, bir kere daha kaybedilmiş bir fırsat arkasından yanacaktır.

Çeviren: Neyyir Kemal

Uludağda üç gün

(Baştarafı 9 uncu sayfada)

Şarkı söylüyorlar.. muntazam adamlarla önde profesör, arkada genç kızlar, daha sonra da delikanlılar sabah gezintisine gidiyorlar. Onlar gözden kaybolduktan sonra, Ekrem Karay çantasından bir kese kâğıdı çıkarıp biza uzatıyor:

— Size fındıkla üzüm getirdim.. yolda yersiniz.. Aklıma gelişimiz geliyor.. bit tabi çıkışta olduğu gibi, inşte de kö-nürü ihtiyaç var.. otelin nazik ve misafirperver direktörü bayana, Ziraat Enstitüsünün yammızda bulunan taleberine veda ediyoruz. Yolcu yolunda gerek. Niyetimiz akşama kadar Bursaya inmek.. Ziraat Enstitüsü idare şefi Hayri Kar, Gazi Terbiye Enstitüsü musiki öğretmeni Hasan Önel, otelin idare memuru Şükür, bize yolun başına kadar refakat ediyorlar. Meteoroloji şefi Ekrem, çocuğu ve büyük köpeği de üç kilometre, bizimle beraber yürüyor. Teşyi ediyorlar. Reşad Atıl isimli bir genç bizimle beraber Bursaya geliyor. Biraz öğrendiğimiz için yokuş aşağı sühuletle kayıyoruz. Bu vaziyette iki satte Kirazlı yaylaya gidebileceğiz. Öğle yemeğini müteakib tekrar yol, Karabelenden kestirme üç saatte Bursa.

İnşallah hesaplarımız geliş dönmez. Otelgözü sığınışında Ekrem Karay geri dönüyor. Biz dört kişi hiç unutamayacağımız bu harikulâde güzellik ortasında etrafı seyrederek aşağı iniyoruz.

Saat 10 da hareket etmiştik. Bir buçukta Kirazlı yaylaya gelebildik. Süratle öğle yemeğini yedik. Bir saatte de Karabelen karakoluna vardık. Teğmen Şükürüye kısa bir misafiretten sonra kayalarımızı orada bıraktık. «Elma çukuru» denilen katır yolunu takiben yürüyerek tam dört saatte, dik bayırlardan Bursayı bulduk.

Hergün: Vapur dedikodularının görmemize mâni oldukları tehlike

(Baştarafı 2 nci sayfada)

tur veya azdır diye, bunu ilelebed «bidat» sayıp aforoz mu edeceğiz?

3 — Kazan meselesinde de öyle. Eskiden bir gemi teknesi yapıldı mı, onun içi evvelâ makine, kazan ve kömürlükle doldurulurdu. Sanki geminin vazifesi bunları taşımakmış gibi! Bugün, turbinler, sürşafu kazanlar ve daha sair icadlarla gemilerde hem yer, hem de ölü hamule tasarruf ediliyor ve nihayet bu tasarruflar esasında kömür ve yağ sarfiyatı indirilerek geminin ekonomik çalıştırılması temin olunuyor. Bizde bu kazanları kullanacak müteahhiss yoktur diye bunu da mu «bidat» sayacağız?

★

İşte bu gemiler böyle bir dedikodu uğultusu içinde işe başladılar. Etrüskün inşaatındaki kusurlar da araya karışınca dedikodular binbir gece masalları haline intikal ediverdi. Hayır, hafif gemi yapacağınız, icabında turbin kullanacağız ve kazanlarımız nazik, fakat, çok randımanlı kazan tipleri olacak. Bunları beğenmiyen kafalar, sadece cahil insanlar ve bunların yaptıkları hareket bu zaman için tam manasile irtica bir zihniyetin eseri sayılmak lâzımdır. Bu memlekette bundan sonra irtica, sakallı, bıyıklı, kavuklu ve cübbeli olacak değildir; bizde irtica bundan sonra ancak bu şekilde olur. Halbuki iş öyle değil, eğer turbin kullanmasını bilmiyorsak öğreneceğiz. Modern kazanları iyi kullanmak için nasil dikkatle çalışmak lâzım geldiğini bileceğiz ve dikkat edeceğiz. Şapka giymek, dansetmekle Avrupahlık olmaz. Avrupahlık bunıdır. Ya bunları da öğreneceğiz, yahud «istememiz!» devrine dönüp başımızı önümüze eğmeğe razı olacağız!

Ben eminim ki 20 senede çürüğe çıkarılmak üzere yapılmış olan bu Trak tipi gemileri biz on beş sene kullanabilirsek kendimizi bahtiyar saymamız lâzım gelir. Çünkü, biz bu nevi makineleri ve kazanları kullanmasını bilmiyoruz. Bu gemilerin nazik elektrik tertibatını muvaffakiyetle kullanacak, bunların bakımını hakkile temin edecek unsurumuz ya hiç yoktur, yahud da çok azdır. Fakat, zarar yok, düşe kalka, kira döke bunları da öğreneceğiz. Meşhur Hadde Hane mühendisliği ile katacak değiliz, dünya ilerleyip gidiyor. Kurslar açacağız, mütenasıslar getireceğiz, ne yapmak lâzımsa yapıp bu işleri biz de öğreneceğiz!

Eskiden yolda gemiler yürür, - yel il-

Öyle yorulmuşum ki.. dimdik, çamur içindeki bayırlardan yuvarlana yuvarlana inmek beni pek harab etmişti. Geride kalmışım. Katırlarla yukarı çıkan her köylüye soruyorum:

— Bursaya daha çok var mı?..

Kime sorsam gülerek:

— Eh, iki saatte varırsınız!..

Diyordu. Yürüyor, yürüyor, dakika - lar, saatler geçiyor. Bu iki saat bitmiyor. Karşıdan Bursa gözükmişti. Hâlâ iki saat diyorlardı. İnsan ne fana öfkeleniyor. Yorgunluk bir taraftan, ayakların sızması bir taraftan.. mesele sonradan anlaşıldı. Meğerse önde giden arkadaşlar, köylülere tembih ederlermiş:

— Arkadan bir gözleklü bay geliyor, Bursaya ne kadar var, diye sorarsa, iki saat deyin!..

Köylücükler de benim bu halime acı mayıp, bu azizliğe iştirak ederlermiş..

Hava kararmıştı. Bursaya geldik.. Çelikli bir banyo.. iştihali bir yemek.. deliksiz bir uyku.. uyandım Demir gibi yim.

Şimdi aziz okuyucum, yarı seyahatname, yarı şikâyetname olarak okuduğunuz bu yazı silsilesinden sonra, bana, şayed:

— Bütün bunlardan sonra bir daha Uludağda çıkar mısın? diye soracak olursan, vereceğim cevap tereddüsdüz:

— Evet! tir.

Zira o vahşi güzellik, yol, otel, dağ insanı kendine o derece bağıyor ki, hâlâ dünya cenneti gözlerimin önündedir. Bu cenneti size kaleme anlatamam, objektif te beceriksiz kahr. Uludağın nasıl bir Türkiye cenneti olduğunu anlamak isterseniz, kalkıp gidiniz.. «Ya zahmet?» demeyin!.. Her nimet bir zahmet mukabilidir. Uludağı görünüz!

BİTTİ

Nusret Safa Coşkun

fürdü, su götürdü! - çarkçıbaşlar, yukarıda yolcularla tavla oynarlardı; bundan sonra biz de öğreneceğiz ki çarkçıbaşı makine dairesinden ayrılmamaya ve kulunun içinde makinemin onca malûm sesi, tam ahengi ile aksedip dururken, bir tarafta yeni yeni fen kitapları okunmaya mecbur bir insandır. Türkiye, sade Anadolu çocuklarını göğüslerle müdafaa edilemez; bu devir geçmiştir. Türkiye, fen ister, ilim ister, ihtisas ister ve bilhassa vazifesini bilip işinin başında bütün vicdanile çalışmaya alışmış nesiller ister.

Biz bunları istiyoruz, irtica değil!

Muhittin Birgen

MEVLÖD

Sevgili eşim ve babamız Hopa eşrafından ve Kafkasya tüccarlarından merhum Hafız Cafer Sadık Kara Hasanın ruhu için 25/2/39 Cumartesi günü öğle namazını müteakib vasiyeti üzerine Beyazıt Soğanağa camiinde mevlüdü şerif okutulacağından merhumu sevenlerle arzu edenlerin teqriflerini rica ederiz.

Ailesi namına oğlu

Hamdi Kara Hasan

Ankara borsası

Açılış - kapanış fiyatları 23 - 2 - 939

ÇEKLER		
	Açılış	Kapanış
Londra	5,90	5,9025
New-York	116,8575	126,45
Paris	3,3325	3,3350
Milano	6,62	6,6225
Cenevre	28,6125	28,625
Amsterdam	67,2025	67,2325
Berlin	50,5125	50,535
Bükreş	11,1775	11,1875
Atina	1,0775	1,0775
Sofya	1,6525	1,6525
Frag	4,315	4,315
Madrid	5,90	5,9025
Varşova	23,7225	23,7325
Budapeşte	24,8-25	24,8525
Bükreş	0,90	0,90
Belgrad	2,8225	2,825
Yokohama	34-445	34-46
Stokholm	30,38	30,395
Moskova	13,7625	23,7625

İSTİKRAZLAR

	Açılış	Kapanış
Türk borcu I postn	19 375	19 375
" " III "	—	—
" " I vadeli	—	—

Halifaks Fransız-İtalyan ihtilâfından bahsediyor

(Baştarafı 1 inci sayfada)

Fransız - İtalyan ihtilâfı ne olursa olsun, bunların evvelemlerde bu kelime üzerine duruyorum. İngiltereyi müteessir etmemekte olduğu bir manada doğrudur. Fakat bu diğer manada, bu ihtilâflar İngiltereyi derhal ve sıkı bir surette alâkadar eder. Zira, Fransa ile şimdi söylediğim münasebetleri idame ediyoruz. İtalya ile de iyî münasebetleri tesis ettik ve bunların mümkün olduğu kadar samimi bir esas dahilinde idamesini arzu ediyoruz.

Nazır, ne Fransanın ne de İtalyanın bir tavassut arzusu izhar etmiş olmadıklarını kaydettikten sonra buna intizar da edilmemesi icab edeceğine, zira halen İtalyan hükümetinin ihtilâflı noktaları tasrih etmiş olmadığını bildirmiştir.

Lord Halifaks sözlerin, şu suretle bitirmiştir:

«İngiliz mizacını tanıyanlar, İngiliz milletinin lüzum hâsıl olduğu takdirde, hürriyetini müdafaa için bugün de evvelki azim ve metanetini göstereceğinden hiç şüphe etmeyeceklerdir.»

Daladye'nin nutku

Paris, 23 (A.A.) — Başvekil Daladye, Vaşingtonun yıldönümü münasebetiyle verilen ziyafette bir nutuk söyleyerek aynı sulh azmî ve sulhün tehlikelere galebe çalacağı ümidile birbirine bağli bulunan Fransız ve Amerikan milletleri arasındaki dostluğu tebarüz ettirdikten sonra demiştir ki:

— Biz Fransız veya Amerikalılar sulhü istiyoruz. Çünkü demokraz ve demokraz olduğumuz için de sulhü ancak şerefli bir sulhü kabul edebiliriz. Harb fikrine düşmanız. Çünkü harbin bugünkü meselelerin hiçbirini devamlı surette halledemeyeceğini biliyoruz ve boşu boşuna insanların ölmesini ve harabelerin yükselmesini manasız ve caniyane bir hareket buluyoruz. Fakat an'anelerimiz

ve topraklarımızı bağliyoruz. Bunun için de her türlü tehdidlere, her türlü taarruzlara mukavemet edecek bir vaziyette bulunmak istiyoruz. Ne tehdid, ne kuvvet, ne şantaj ne de hile bizim üzerimizde müessir olamaz.

Daladye, Fransanın halisane bir tahdidî teslihatta yardımında asla kusur etmeyeceğini ve fakat buna intizâren kendi ordusunun teyakkuzuna güvendiğini söyleyerek nutkunu bitirmiştir.

Bir Alman gazetesiine göre yeni bir İngiliz - Amerikan plânı

Berlin, 23 (A.A.) — Amerikan mebusu Vanzant'ın, gerek Guam adasının tahkiminin, gerek Amerika filosunun takviyesinin Eden tarafından Amerikaya yapılan ziyaretin bir neticesi olduğuna dair parlamentoda yaptığı beyanatı mevzuu bahseden «Börsen Zeitung» diyor ki:

Bu yapılan işfaat insanı düşündürüyor. Neticeleri çok şayanı dikkat olabilir. Yalnız bilmek istediğimiz bir şey varsa o da Edenin kendi namına mı yoksa Londra hükümeti namına mı söz söylemiş olduğudur. Herhalde otoriter devletler aleyhinde Amerikada yazılan veya söylenen yüzlerce nutuk ve makaleler yeni bir İngiliz - Amerikan plânını gizliyen birer perdedir. Bu plân, dünyanın iki memleket arasında taksimîni istihdaf ediyor.

İngilterede yeni tayyare fabrikaları
Londra, 23 (A.A.) — Hava nezareti, dün sekiz milyon İngiliz liralık münazam bütçe projesini Avam Kamarasına tevdi etmiştir.

Bu sekiz milyon İngiliz lirasından 3,5 milyonu tayyare ve kordon balonları alınmasına, 2,5 milyon lirası yeni tayyare fabrikaları kurulmasına, yarım milyon lirası, mühim İngiliz merkezlerine verilecek balonlar için ip mübayaa edilmesine ve nihayet, bir milyon lirası da mevcut fabrikaların genişletilmesine sarfedilecektir.

İtalya Fransa ile olan toprak davasında tek başına kalmış!

(Baştarafı 1 inci sayfada)

fil, Cibutiye herhangi bir ecebi devletini ani surette hücum ederek zaptetmesinin hali hazırda artık gayri mümkün bir hale gelmiş olduğunu beyan etmektedir: Arazi ve liman, üç bin Senegalli, 30 tayyare, bir kruavzör, 3 torpido muhribi tarafından müdafaa edilmektedir. Bundan başka böyle bir ihtimal karşısında Cenubi Tunustan mukabil bir taarruz yapılması muhtemeldir.

Tunus hududunda çarpışma haberleri yalanlanıyor

Tunus, 23 (A.A.) — Salâhiyyet mehafil, Tunus hududunda Fransız askerleri ile İtalyan askerleri arasında bir hâdise zuhur etmiş olduğuna dair ecebi bir membandan verilen haberi kat'i surette tekdiz etmektedir.

Lehistan ne yapıyor?

Londra, 23 (Hususî) — Siyasî mahfeller, Lehistanın son günlerdeki hattı hareketini ehemmiyetle takib etmektedirler.

«Deyli Herald» gazetesinin istihbaratına göre, geçen hafta mütenekkiren Parisi ziyaret etmiş olan Lehistan başvekilı Skladovski, Leh - Fransız ittifakını takviye etmek üzere Fransız makamlarile bazı temaslarda bulunmuştur.

Varşova mahfellerinde, hariciye nazırı Bek'in yakında Londraya yapacağı seyahate de hususî bir ehemmiyet atfedilmektedir.

Diğer taraftan «Niyuz Kronikl» ve «Deyli Ekspres» gazeteleri, Lehistanın Roma - Berlin mihverinden ayrılarak, İngiltere ve Fransaya yaklaşmak arzusunda bulunduğunu yazmaktadırlar.

«Niyuz Kronikl», yakında Fransız ve Leh erkânharbiyeleri arasında bir görüşme yapılmasının muhtemel olduğunu bildirmektedir.

İtalya Hariciye Nazırının Varşova seyahati

Paris, 23 (Hususî) — Leh hariciye nazırı Beki ziyaret etmek üzere yarın Romadan Varşovaya hareket edecek olan İtalyan hariciye nazırı Kont Ciano, ne gidişi, ne de dönüşü esnasında Berline uğramıyacaktır.

Kont Ciano, Alman topraklarından geçtiği sırada da Alman ricalile herhangi bir temasta bulunmayacaktır.

Maahaza, Martın ilk haftalarında İtalyaya gidecek olan Mareşal Göring, Roma - Berlin mihverini alâkadar eden meseleler hakkında İtalyan ricalile görüşecektir.

Çindeki Japon ordusunda bir isyan çıkmış

Paris, 23 (A.A.) — Oeuvre gazetesinde Bn. Tabouis, yazıyor:

Dün akşam Çin sefaretî, Çin Cumhuriyeti hariciye nezaretinin göndermiş olduğu haberleri vermiştir. Bu haberlerde Cenubi Çinde Honkong ile İkin arasında harbetmekte olan Japon ordusunda çok ciddi bir isyan zuhur etmiştir. Birçok kişinin öldüğü ve bin kadar askerin isyan etmiş olduğu söylenmektedir. Bu mntakadaki Japon askerlerinin kuvveî maneviyeleri pek çok kırılmıştır.

Japon taarruzu püskürtüldü

Hongkong, 23 (A.A.) — Hoang-Kai-Hu ile Tai-Ping-Kov arasında kurulmuş olan Çin müdafaa hatuna karşı Japonlar mühim bir taarruzda bulunmuşlarsa da bu taarruz püskürtülmüştür. Bu taarruz esnasında üç bin Japon askeri ölmüştür.

Şungking, 23 (A.A.) — Çin hava kuvvetleri Nankin civarında Japon harb gemilerine karşı taarruzda bulunmuştur. Bir Çin tayyaresi Japon hava müdafaa topları tarafından düşürülmüştür. Bu tayyare düşerken pilotu istikamet tayin etmiş ve bir Japon harb gemisinin güvertesi üzerinde parçalanmıştır. İnfilâk neticesinde mezkûr Japon gemisi de batmıştır.

Antikomintern pakt

Budapeşte 23 (A.A.) — Resmen bildirildiğine göre, Macaristanın antikomintern pakta iştirakini teyid eden protokol, bu Cuma günü burada Macar Hariciye Nazırı Kont Csaky ile Almanya, İtalya ve Japonya elçileri arasında imzalanacaktır.

Vali Ankarada Şehrin 12 Derdine Çare Arayacak

(Baştarafı 1 inci sayfada)

bağli olarak çalışan İstanbul Sıhhiye Müdürlüğü Belediyeyi daima kontrol edecektir.

Sıhhiye Vekâleti, yaz mevsiminde zuhuru melhuz hastalıklarla yapılacak mücadeleye şimdiden başlanması lâzım geleceğini ileri sürerek Belediyenin nazarı dikkatini celbetmiştir. Vali ve Belediye Reisi Lütfi Kırdar bu işleri Ankaradan alacağı direktife göre yoluna koyacaktır.

2 — Belediyenin varîyat membaları çoğaltmak mevzuunda en evvel hatıra Nafia Vekâleti tarafından satın alınma müzakereleri tamamlanan Elektrik, Tramvay ve Tünel idareler gelmektedir.

Vali bu idarelerin Belediyeye olan ilişkileri bakımında; Dahiliye Vekâleti vasıtasile Nafia Vekâleti ile temas edecektir. Bir müddet umum müdürlük halinde idare edilecek olan bu işletmelerin Belediyeye devri için şimdiden hazırlıklar yapılacaktır.

3 — Para bulunamadığı için kanalizasyon inşaatı devam edememektedir. Lütfi Kırdar inşaat imkânlarını temin etmek için Ankarada 1939 senesinde İstanbul Belediyesi emrine mühim miktarda para verilmesini temine çalışmaktadır. Yapılacak yardımın senelere bölünmesi de muhtemeldir.

Kanalizasyon inşaatına bina sahiplerinin de iştirakini temin için Vali Vekâletten Belediyeye bazı salâhiyetler verilmesini isteyecektir.

4 — Belediye binasının inşası için para istenecek ve inşaat için müsaade alınacaktır.

5 — Kadroda lüzumsuz görülen bazı vazifelerin lâğvi ve Belediye işlerini kolaylaştırmak için yeni memuriyetler ih-

dası için Dahiliyenin mütaleası sorulmaktadır.

6 — Umuma mahsus binaların bir evvel yapılması için alâkalı Vekâletlerin azamî yardımda bulunmasının temini istenecektir. Bu binalardan bir kısmı, Tamsimle Harbiye arasında ve birkaçı Sultanahmed ve Beyazıt civarında yapılma istenmektedir.

7 — Şehir tiyatrosu için ayrılan yüz bin lira tahsisat elyevm bankalarından birinde bulunmaktadır. Bu paranın kullanılması ve İstanbul Konservatuar binasına bir an evvel kavuşması için müsaade alınacaktır.

Şehir tiyatrosunun tevsi ve ileride bunun bir gelir membaı haline getirilmesi yolundaki Belediyenin mütaleası Dahiliyeye arz edilecektir.

9 — Dolmabahçe'de yapılması istenen stadyomun bu sene muhakkak inşa edilmesi temin edilecektir.

9 — Ekmek, et, su, sebze ve meyva gibi yiyecek ve içecek işlerine verilmek istenen istikamet Ankarada alâkadar Vekâletlere anlatılacak ve mütaleaları alınacaktır.

10 — İmar işinde Müzeilerle Vakıflar Kurumunun Belediyeye engel olmaması imkânı temin edilecektir.

11 — İstanbulun ağaçlanması işinde Ziraat Vekâletinin azamî yardımda bulunması istenecektir.

12 — Belediyenin varidatını çoğaltmak için tesbit edilen esaslar Dahiliye Vekâletine anlatılacak, icab eden direktifler alınacaktır.

Hükümetin imar işinde Belediyeye yapacağı yardım miktarına büyük ehemmiyet verilmektedir. Vali İstanbulda icraatını göreceği yardım miktarına göre tevsi edebilecektir.

Elçilerimiz arasında değişiklikler

Ankara, 23 (Hususî) — Yakında elçilerimiz arasında geniş bir değişiklik olacağı haber verilmektedir. İyi haber alan mehafilden tereshuş eden haberlere göre Paris büyük elçimiz Suad Davas ve Bağdad elçimiz Tahir Lütfi tekaüde sevkolunacaklardır.

Peşte elçimiz Behiç büyük elçiliklerden birine terfian nakledilecektir. Berlin büyük elçimiz Hamdi, galib bir ihtimale göre, mebusluğa namzed gösterilecektir.

Balkan merkezlerindeki bazı elçiliklerimiz büyük elçiliğe tahvili dolayısıyla Belgrad elçimiz Haydar aynı mahalle büyük elçi tayin edilecektir.

Merkezden elçiliğe tayinleri kuvvetle muhtemel zatlar arasında şu isimler sayılmaktadır:

Umumî kâtib muavini Nebil Batı, Müsteşar Ağâh Aksel, daire şeflerinden Esad, Teşrifat Umum Müdürü Şevket Fuad Keçeci.

Alman - İngiliz görüşmeleri

Londra 23 (A.A.) — Lord Halifaks, dün Alman sefiri fon Direksen'i kabul etmiştir. Öğrenildiğine göre, iki devlet açama, beymelmile vaziyet hakkında görüşmüşlerdir. Yarın Berline hareket edecek ve orada bir hafta kalacak olan Alman sefirinin Londradan ayrılmazdan evvel, İngiliz hariciye Nazırı ile temasta bulunmak istemiş olduğu söylenmektedir.

Berlin 23 (A.A.) — İktisad nazırı Funk, İngiltere ile Almanya arasında yakında yapılacak iktisadî müzakerelere ait hazırlıkları yapmak maksadile bugün öğleden sonra İngiliz mumesilli Asthon Qwatkin'i kabul etmiştir.

Faşist meclisi

Roma 23 (A.A.) — Kral bugün neşrettiği bir emirname ile faşist meclisini 2 Mart tarihinden itibaren feshetmektedir. Yeni meclis 23 Martta toplanacaktır. Mezkûr tarihte ilk defa olarak eyelet ve korporasyonlar meclisi tevhid edilmiş bir halde içtima eyliyecektir.

Denizbankın kadrosu şimdilik değişmiyor

(Baştarafı 1 inci sayfada)

kadro hakkında tetkikler yaparak teşkilâta atıyen verilecek şekil hakkındaki kararını Vekâlete bildirecektir.

Bu itibarla kadroda şimdilik bir tebedül mevzuubahs değildir.

Yeni Suriye Kabinesi

Şam, 23 (A.A.) — Lütfi Haffar, yeni kabineyi teşkil etmiştir:

Başvekil ve maarif nazırı: Lütfi Haffar, dahiliye ve millî müdafaa nazırı: Mazhar Paşa Raslane, maliye nazırı ve hariciye nazırı vekili: Faiz Khoury, adliye nazırı: Nasib Bakrı, millî iktisad nazırı: Selim Djambari.

Yeni Başvekilin sözleri

Şam, 23 (A.A.) — B. Lütfi Haffar matbuata verdiği beyanatta Fransa - Suriye münasebetleri hakkında demiştir ki:

— Hükümet Fransa ile Suriye arasındaki münasebetlerin takviyesini çok arzu ve zorlukları ihtiham ve birbirine bir çok menfaatlerle merbut bulunan iki memleket arasında anlaşmaya mâni olacak engellerden iqtinab için icab eden müzaheret bu büyük cumhuriyette bulacağımı ümid etmektedir.

Yugoslavyanın Harbiye bütçesi

Belgrad 23 (A.A.) — Meclis maliye komisyonu harbiye bütçesini bugün alkışlar arasında kabul etmiştir. Bütçe geçen sene bütçesinden 156 milyon faula olarak 2,928,163,957 dinara yükselmiştir.

Ürgüb Halkevinde yerli saz konseri

Ürgüb (Hususî) — Bu ayın ilk Cuma günü akşamı Ürgüb Halkevi tarafından tertib edilen saz konseri, okuyuculardan Refik Başaran, Kâmil ve Mehmed Konakının iştirakile verilmiştir. Bütün hükümet erkânı ve münevver zevatın bulunduğu konser saat 12 ye kadar devam etmiştir.

80 yaşında kalp para basmaya kalkan kadın

(Baştarafı 1 inci sayfada)

Cahl suçlular, bu cüretkâr teşebbüste ilk hamlede muvaffak olamayınca tersanede çalışan bir dökmecinin ihtisasından istifadeye kalkmışlardır. Diğer taraftan, daha sekiz börekçi de bu ameliyeye iştirak ederek bu civarda 18 numaralı hanede, mahfuz bir odayı kendilerine iş yeri ittifaz etmişlerdir. Burada, bir sobada eritilen kalay ve kurşundan istifade edilerek zahiri şekli gümüş elli kuruşluklardan ayırd edilemeyen kalp gümüş paraların basılmasına muvaffak olunmuştur. Bu düşüncesizler Manisalı: Hasan, 80 yaşında Emine kadın, Ahmed oğlu Mustafa, Abdullah oğlu Tevfik ve cökmece Halimdir. Emine, suçlulara yemek hazırlamak ve sobayı yakarak suçta iştiraktan mazundur.

Hali firarda bulunan Sarı Mehmed ve Selim oğlu Halim geçen Perşembe günü Erzurum vapurile İzmirden hareket etmişlerdi. Bunlardan Halim İstanbulda, tenha bir semtte bir ev kirahlyacak ve faaliyet merkezi İstanbulda kurulacaktı. Halimin tevkifi için İstanbul Müddei-

mumiliğine tebligatta bulunulmuştur. Sarı Mehmed, İzmirde basılan elli kuruşlukları Çanakkalede sürdürdü sırada Çanakkale zabitanınca tevkif edilmiş ve İzmirde getirilmiştir.

Suçlular ifadelerinde, şimdide kadar 161 adet elliger kuruşluk bastıklarını söylemişlerdir. Bu paralar kısmen Balıkesir, Çanakkale, İzmir, Manisa ve Menemende elde edilmiştir. Zabıtaca yapıları basında Hasanın evinde para basmağa mahsus alât ve edevatla, bir miktar kalp para elde edilmiştir.

Kalp paraların büyük bir ustalıkla basıldığı ve şekil itibarile hakikilerinden ayırd edilemediği görülmüştür. Bunlar tetkik edilmek üzere İzmir Müddeiumumiliği tarafından İstanbul darphanesine gönderilmiştir.

Suçlular, kolayca zengin olmak için giriştikleri bu işte muvaffak olamamışlar ve zabitanın uyanıklığı sayesinde yakayı ele vermişlerdir. Suçluların başka yerlerde de kalp para sürmek ihtimaline binaen araştırmalar yapılmaktadır. Hepside Ağırceza muhakeme edileceklerdir.

Hiç yüzünden katil!

(Baştarafı 1 inci sayfada)

25 yaşında ve okuması, yazması olmayan katil:

— Bıçağı, vak'adan on gün evvel 20 kuruşa Tophaneden almıştı. Amma ben onun ile böyle bir iş yapacağımı aklıma bile getirmemiştim. Hiddetle Mustafanın sol bacağına kaktım. Sonra ne olduğunu bilmiyorum» demiştir.

Dün vak'a mahallinde zabita ve adliyecce tetkikat yapılmıştır.

Cinayetin tahkikatına müddeiumumî muavinlerinden Sabri el koymuş, maktil Mustafanın cesedi de adliye tabibi Enver Karan tarafından muayene edilmiştir. Mustafa, bacağına isabet eden bıçak darbesi neticesinde, şıryan damarının kesilmesi yüzünden ölmüştür.

Murad hakkındaki adli tahkikat ta ne-

ticelendiğinden, ehemmiyetsiz bir sebeble çıkan faciyanın faili olan suçlu, bugün cürmü meşhud kanununa göre Ağırceza verilecektir.

Geredede bir batında üç çocuk

Gerede (Hususî) — Kazamıza üç saat mesafede bulunan Dörtdivanın Yukarıdöğür köyünden Cibit oğlu İsmail Çetinaslanın zevcesi Sarenin iki kız ve bir erkek çocuğu dünyaya gelmiştir. Bunlardan kızlara Gülşen ve Türkân erkeğe Refik ismi verilmiştir. Hâdisede aid olduğu makamata haber verilmiştir. Lâzım gelen yardımlar yapılmaktadır. Anasının ve çocukların sıhhatleri yerindedir.

"Son Posta"nın Hikâyesi

ANTUVANIN CENAZESİ

Çeviren: Nimet Mustafa

Sen Antuvanın gününde doğduğunu için Antuvan koymuşlardı. Seneler geçti Antuvan büyüdü. Antuvan gençleşti, Antuvan evlendi, Antuvan ihtiyarladı. Nihayet günün birinde seksen sene evli dünyada açılan gözlerini, gene dünyada kapadı ve öbür dünyayı boyladı. Antuvanın doğduğu gibi öldüğü gün de yine bir Sen Antuvan gününe tesadüf etti. Mahallenin ihtiyarları bunu bir mucize adedtiler:

— Sen Antuvan büyük bir azizdir, gününde doğanı gününde alır..

Dediler. Orta yaşlı kadınlar, Antuvana bir göründüler, bilhassa du' kalan karımı çok teselli ettiler:

— Dünya Antuvana kalacak değildi ya.. hem kardeş o sana nisbeten çok ihtiyar.. Onu azizler aldılar.. onu alan azizler bette seni de düşünmüşler, sana yeni bir koca hazırlamışlardır.

Antuvanın karısı hüngür hüngür ağlıyordu:

— Ah ah, benim kocam gitti, kocasız kaldım. Azizler, azizler. yetişin imdadına..

Diye bar bar bağıyordu.

Kırmızı yanaklı tumbul bir kız olan polacının çıracağı Janin belli etmiyordu. Antuvanın ölümünden çok memnundu. Antuvanın yirmi dört yaşındaki kızı Polla çoktanberi sevişiyorlardı. Kocacı dükkânı kapanır kapanmaz, köşenin başında buluşurlar. Sen kıyısında gezinmeye çıkarlardı. Bir yerde oturamazlardı. Çünkü Pol işsizdi. Babası da para vermezdi. Janinin de ötede beride sarfedecek kadar parası yoktu. Kolacıdan aldığı gündelik ancak kendine dar dar yetebiliyordu. Antuvan ölünce parası kalmıştı. Pol, onları bol bol sarfedecek idi.

★

Antuvanın cenazesi hazırlandı. Cenaze arabası, cenazeyi takip edeceklerin arabaları sıraya dizildi. Madam Antuvan siyah mantosu, siyah tüllü arabaya oturdu, bir yanında Poi vardı. O, kendine siyah bir elbise bulamadığı için ancak yakasına bir siyah bez diktirmişti. Bu siyah bezi de diken Janin olmuştu. Artık arabaların hareket zamanı gelmişti. Fakat tam bu sırada beklenilmedik bir hâdise oldu. Cenaze arabasının arabacısı yerinde yoktu. Öteye beriye koştular, arabacıyı bir türlü bulamadılar, çünkü onun biraz evvel oradan geçen bir cambazhane kumpanyası sanatçilerine gözü ilişmiş.

— Bu şimdi gördükleriniz bir şey değil, akşam filân yerdeki sirkimize gelin.

niz, şayanı hayret numaralar seyredinceksiniz.

Diye avaz avaz bağırıp geçerken cenaze arabacısı da baş hokkabazın yanında giden sarı saçlı kızdan gözlerini bir türlü ayıramadığı için, işi gücü, arabasını, cenazesini unutup, peşlerine takılmış gitmişti.

Vaziyet fenaydı. Cenaze sokak ortasında kalamazdı. Fakat Sen Antuvanın bir mucizesi işi birdenbire halledivermişti.

Yeşil kadife yakalı, siyah bir redingot giymiş bir adam orada peyda olmuştu:

— Ne bekliyorsunuz, demişti, arabayı, ben mezarlığa götürürüm Ben de arabacıyım.

Ve cevap bekimeden arabanın üzerine atlamış:

— Her zaman belediyeden kiliseye gelin götürülecek değilim ya, bir sefer de mezara ölü götürüyem!

Diyerek kırbağı şaklatmıştı.

Cenaze arabasını takip edecek arabaların arabacıları şaşırmışlardı. Onlar şimdiye kadar birçok cenaze alayına iştirak etmiş oldukları için iyi biliyorlardı. Cenaze arabası gayet yavaş gider, ve mezarıma iştirak edenlerin arabaları da onu aynı yavaşlıkla takip ederlerdi. Fakat bu sefer iş başka türlü olmuştu. Cenaze arabası o kadar hızlı gidiyordu ki, diğerleri de hızlı gitmek mecburiyetinde kalmışlar, fakat gene bir türlü ona yetişememişlerdi. Cenazeye iştirak eden arabalar mezarlığa geldiği zaman arabadan

inenler şaşaladılar. Cenaze henüz mezarlığa gelmemişti.

Antuvanın dostlarından bir ihtiyar başındaki kasketi eline aldı, istavroz çıkardıktan sonra:

— Bütün bunlar mucize dedi. Bizim Antuvan cennetlik bir insandı. Onu biz mezara koyamadan Sen Antuvan göklere çekti. Esasen arabacının kaybolması, yerine bir başka arabacının peydahlanması da birer mucize. Hem aldanmıyorsam, o ikinci arabacı Sen Antuvanın ta kendisi olacak!

O henüz sözünü bitirmemişti ki; hızla gelen atların nal sesleri, bir arabanın tekerlek gürültüleri, bir kamçı şaklaması duyuldu. Cenaze arabası mezarlığa gelmişti. Arabadan atlayan arabacıya sordular:

— Nerede kaldın?

Arabacı onlara hayretle baktı:

— Nerede kalacağım.. Bizim usul böyledir. Bizim usule göre hareket ettim. Polonya ormanında bir gezinti yapmak lazım değil mi?

Ömründe ilk defa cenaze götüren düğün arabacısı, Antuvanın cenazesini, yeni evlileri gezdirdiği Polonya ormanında gezdirdikten sonra mezarlığa getirmişti.

Yarınki nüşhamızda:

Ölüm işareti

Fransızcadan çeviren: Suad Derviş

Bakırköy Malmüdürlüğünden:

Eski seneler muamele ve kazanç vergileriyle cezalarından borçlu değirmenci Mehmed Alinin Bakırköye bağlı Küçükçekmece köyünde Hacı Alinin dükkânında 4 adet Hollanda zımpara taşı, 1 adet isbanko tahsili emval kanununa tevfi kan 22/2/939 gününde satışı ilân olunan mahcuz eşyaya talib zuhur etmediğinden 6/3/939 Pazartesi günü saat 14 de talik edildiği ilân olunur. (1206)

GRİPİN

Baş, Diş, Nez'e, Grip, Romatizma
Nevralji, kırıklık ve bütün ağrılarınızı derhal keser.

İlacında günde 3 kaşe alınabilir.

Son Postanın edebî romanı: 64

Aşıklar yolunun yolcuları

Yazarı: Halid Fahri Ozansoy

Kızın bu itirafına pek fazla hayret etmedim. Çünkü her iki köşkün, arada kendiliğinden münasebet kesildikten sonra bile, arasıra çamlıkta pek sıkı sıkı görüşen bu iki hizmetçi arasında bazı sırların nasıl olsa gizli kalamayacağına evvelden tahmin edebilirdim.

Saate baktım. Daha ona bile gelmemişti. Demek daha üç saat beklemek lazımdı!

— Zeyneb, dedim, ben odama çıkıyorum. Fakat, uyuyacak değilim. Sen de uyuma, kızım...

Saf kız, yüzüme melûl melûl bakarak:

— A.. hiç uyur muyum? dedi. Hani lâzım gelse parmağımı keser de gene beklerim.

Bu sözü kalbime bir inşirah verdi. Öyle hissettim ki insanları gene sevebileceğim!

★

Üç saat.. sanki üç yıl kadar uzun... Bu üç saat içinde, bekleyişin ne işkence olduğunu her zamandan fazla anladım. Kendimi oyalamak için ne yapacağımı bilemiyordum, odamda sedirin, koltukların yerlerini değiştiriyor, ablanın işlediği ebram resimli yastığı başka bir köşeye, Neclânın plâjda uzan-

mış kadın resimlisini onun yerine koyuyordum. Muhtelif zamanlarda bana verilmiş olan hediyeler gözlerimde ayrı ayrı birer kıymet almışlardı. Şu küçük kırmızı maroken cildli şiir kitabı etajerin üst rafında en göze çaracak bir yer bulmalı idi. Kimbilir belki Süheylâ bunu açardı da, iyiliği ve güzelliği seven büyük bir Türk şairinin bir kaç mısraından kalbinin daha başka türlü yumuşadığını duyardı. Şu minyatür, şu ufak Goethe büstü, belki ona, bir gün evlerindeki masanın üstünde gördüğüm bir kitabı okumuşsa, büyük Alman şairinin yetmiş yaşında bile nasıl aşk için çırpındığını hatırlattı ve kendisinin yirmi yaş ile benim yirmi altı yaşına sırf bir inadla düşünüp karar verdiği haksızlığın dehşetini anlatırdı. Sonra isterdim ki, şu duvardaki Psyché tablosu, Fransız ressamı «Pierre Prud'hon»un bu şaheserinin en güzel kopyası ilk nazarda gözlerine çarpsın ve bana rüzgârlarla göklere havalanan bu kızın efsanesini sorsun! Ben de ona anlatayım: Bu kız kaçırılan aşktır. Fakat bilsen bunlar ne ızdırab çekmişler, ne tecrübelerden geçmişler ve ancak sonunda ebedî surette birleşip saadete kavuşmuşlardır

diyeyim. Bunu dedikten sonra da şunu ilâve edeyim: İşte biz de onlar gibiyiz. Biz de ızdırabla seviştik, Süheylâ, fakat artık neşe ile birleşelim!

Hasılı böyle, Süheylâyı yalnız bu son gece için değil, bütün ömrümce tekrar kazanmak için odamdaki eşyadan, biblolarından, tablolarından imdad umuyor, etrafımda buna lâyık bütün bir dekor hazırlıyordum. Pencereleleri açık bırakmakla beraber perdeleri çekmiş, tavandaki ışığı söndürmüştüm, yalnız masanın üstündeki ufak elektrik lâmbasını yakmıştım. Fakat fanusun altındaki beyaz ampülü değiştirerek içerikli boş bir odadan getirdiğim sarı ampülü onun yerine takmıştım. Bu sarı ışık, hiç şüphesiz onun sarı saçlarına daha uygun düşecekti.

Şimdi yorulmuş, yazihanemin gözünden çıkardığım hatıra defterimin sayfalarını karıştırmağa başlamıştım. Süheylâyı aid kısımlara geldikçe duyuyor ve bazı satırları tekrar tekrar okuyordum. Onun ağzından çıkan her söz, ilk acı itirafından son acı itirafına kadar içime ayrı bir hüznün dolduruyor ve yalnız arada tatlı dakikalarımı zın notları bana bir parça teselli veriyordu. Saatsa bir türlü ilerlemek bilmiyordu. On ikiyi henüz beş on dakika geçebilmişti.

Defterimi kapadım ve elimde yazı masamın köşesindeki Süheylânın mektubunu aldım. Bilmem bu, akşamdanberi onu kaçınıcı okuyuşumdu! Sonunda kaderden bahsettiği bu mektubunda yalnız bir tek fikrine, bir tek arzusuna bütün

Emniyet Sandığı ilânları

TAKSİTLİ EMLÂK SATIŞI

Semt

Cinsi

Muhammen kıymeti

Şişlide Meşrutiyet mahallesinde Büyükdere (Halâskârgazi - Tramvay) cadde - sinde eski 85, 95 Mü. 93 yeni 312, 314, 316, 318, 320, 320/1 No. lı.

Balatta eski Hacıah, yeni Atıkmustafapaşa mahallesinde Hamam sokağında eski ve yeni 48 No. lı.

Samatyada eski Hacikadın, yeni Abdicelebi mahallesinde esk. Çulcuinop, yeni Pulcu sokağında eski 62, 60, yeni 60 No. lı.

Çengelköyünde eski Çamlıca, yeni Çalkadağ sokağında eski 8 Mü. yeni 13/1 No. lı.

1 — Arttırma 7 Mart 939 tarihine düşen Salı günü saat 15 te yapılacak ve gayrimenkuller en çok bedeli verenlerin üstünde kalacaktır.

2 — Arttırmaya girmek için muhammen kıymetin % 10 nisbetinde pey akçesi yatırmak lâzımdır.

3 — Arttırma bedelinin dörtte biri peşin ve geri kalanı sekiz senede sekiz mütavaz taksitte ödenir. Taksitler % 8,5 faize tabidir.

4 — Taksitler ödeninceye kadar gayrimenkul Sandığa birinci derecede ipotekli kahr. (886)

İnhisarlar U. Müdürlüğünden:

Cinsi	Miktarı	Vahl.	Beheri Mu. B. Tutarı		% 7,5 temina.	Eksiltme şekli	Sa.
			Lira Kur,	Lira K,			
Gazyağı	16000	Kg.	147 60	2360 —	177 —	Açık Ek.	14
Göztaşı	18200	"	16,5	3003 —	225 22	"	15

Göztaşı serpm makinesi «Vermoral marka» 110 aded 15 1650 — 123 75 " 15,30

Kükürt için serpm makinesi «Superba veya Veziv marka» 104 " 15 1560 — 117 — " 16

I — Şartnameleri mucibince yukarıda yazılı 4 kalem maizeme ayrı ayrı açık eksiltmeye konmuştur.

II — Muhammen bedelleriyle muvakkat teminatları hizalarında gösterilmiştir

III — Eksiltme 13/3/939 tarihine rastlayan Pazartesi günü hizalarında yazılı saatlerde Kabataşta kâin Şubemizin Alım komisyonunda yapılacaktır.

IV — Şartnameler hergün sözü geçen şubeden parasız olarak alınabilir.

V — İsteklilerin eksiltme için tayin edilen gün ve saatte % 7,5 güvenme paralarıyla birlikte mezkûr komisyona gelmeleri ilân olunur. «1081»

Muhammen bedeli 5741 lira olan 8 adet muhtelif döner köprü 4/4/1939 Salı günü saat 15,30 da kapalı zarf usulü ile Ankarada İdare binasında satın alınacaktır.

Bu işe girmek isteyenlerin 430,57 liralık muvakkat teminat ile kanunun tayin ettiği vesikaları ve tekliflerini aynı gün saat 14,30 a kadar Komisyon Reisliğine vermeleri lâzımdır.

Şartnameler parasız olarak Ankarada Malzeme dairesinden Haydarpaşada Tesellüm ve Sevk Şefliğinden dağıtılacaktır. (1032)

Yanıma gelince, hafif bir sesle: — Teşekkür ederim, dedi, Zeynebi bekletmişsiniz! — Tabii, diye cevap verdim, sizi karşılamak için... Sonra koluna girdim: — Yukarıya karanlıkta çıkacağız, dedim. Çünkü bilinmez, olabilir ki Dadı ile Hafız uyanır da sofaya çıkarırlar. Onun için karanlıkta... Sesini büsbütün alçaltarak: — Daha iyi! Diye fısıldadı.

Odamın kapısını kapayıp da Süheylâyı, o güzel sarı saçlarını aydınlatan sarı ışığın yanındaki koltuğa oturtunca, bir lâhze sandım ki bir rüya görüyordum. O kadar güzeldi ki... Yalnız sırtında, odamın ve saçlarının sarı ışığı ile tezdad teşkil eden çok koyu renkli bir rob vardı ve bu tezdad bana, ilk sevincimi dağıtan garib bir matem hissi verdi. Bu hisle, hiç sitem etmeyecek - ken kendimi tutamadım ve onu kollarıma arasına alırken:

— Niçin bu koyu elbiseyi giymişsin, dedim. Bilhassa bu gecemizde açık bir bahar rengine bürünebilirsin!

Dudakları hüznüle büküldü: — Sonbahardayız, hattâ kışa yaklaşıyoruz, diye cevap verdi. Hem açık renkler baharı aşkların rengidir. Sonra:

— Beyaz mı giymeli idim? Diye ilâve etti.

(Arkas: var)

Kenan Paşa Zade Sarafim

Yazan: ZIYA ŞAKİR

Felâket üstüne felâket

Aklıma, arka cebimdeki tabanca geldi. Eniştem olacak herif bana bunu verirkin;

— Ne olur, ne olmaz.. başın sıkılırsa, çıkarır şöylece patlatıverirsin.. o nun gürlütüsü, seni kurtarır.

Demişti.
Derhal bu çareye baş vurmam mecburiyetini hissettim. Tabancayı çıkararak ucunu arkama çevirdim. Korka korka, tetiği çektim.

Hay, çekmez olsaydım... İşte bugünkü felâketimin ilk safhasını teşkil eden facia, bu bir saniyelik hareket yüzünden vukua geldi. Körolası kaza kurşunu gitmiş.. haklı olarak beni yalamaktan başka hiç bir kabahati olmayan bekçinin, bir yerine girmisti.

Arkamdaki:
— Yandım...
Diye, bir feryad içtirdim.
Başımı çevirip de bekçinin yere yuvarlandığını görür görmez, o kadar korktum ki, adetâ kendimden geçtim.

FELÂKET, FELÂKET ÜSTÜNE

Eve nasıl geldim?..
Bunu, hiç bilmiyorum.
Kapıda, teyzem karşıladı. Beni, kim bilir ne halde görmüş olacak ki:
— Ne oldun Sarafim?..
Diye, bağardı.

Sözün, kısa kesmek istedim. Bir an evvel yatağuma uzanmak için acele acele merdivenleri çıkarken:
— Hastalandım, teyze.. fena halde hastayım.

Dedim.
Teyzem evvelâ ağız dolusu bir küfür etti. Sonra;
— Hay Allahım.. bu derdler, hep beni mi buluyor? Elisavi geldi. O da hasta, yatıyor.

Dedi.
Mihlanmış gibi durdum. Telâş ile sordum:

— Elisavi mi, geldi?..
— Evet.
— Nerede?
— Nerede olacak.. odasında.. ateşler içinde yanıyor.

Eğer trabzonlara sınımsız tutunmuş olsaydım, hiç şüphesiz ki merdivenün alfbaşına kadar yuvarlanacaktım. Teyzemin odasına koştum. Bir hamlede kapıyı açtım. Karyolaya atıldım. Orada, dona kaldım.

O güzel Elisavi, bir hazan gülü gibi solmuştu. Dalgın yatıyor ve sık sık nefes alıyordu.

Üstüne eğilerek hafifce;
— Elisavi!
Dedim.

Gözlerini açtı. O tatlı yeşil gözlerini hafifce bürüyen kan tabakasına bana baktı. Bu hasta ve melûl bakışta bile, bütün his ve şuurumu sarsan dayanılmaz bir güzellik vardı.

— Hasta mısın, Elisavi?..
— Biraz.
— Neyin var?..
— Başım çok ağrıyor... Boğazım da, fena...

Sesi, hırıldıyordu. Ağzından acı, sert, kına kokusuna benzeyen bir koku intişar ediyordu.

Onu konuşturarak fazla üzmemek istemedim. Yavaş yavaş geri çekildim. Kapının önünde duran teyzemi alarak benim odama geçtim.

Teyzem, tepeden tırnağına kadar titriyordu. Ve, artık patlamaya müheyya bir volkana benziyordu.

Sordum:

— Doktor getirdin mi, teyze?..
Bu küçük sual, o volkanın patlamasına kâfi geldi. Teyzemin sesi, korkunç bir yılan ışığı gibi yükseldi:

— Doktor mu?.. Doktor ne yapacak? Bitmiş kız, bitmiş... Senin, haberin yok.

Yatağımın üstüne oturdum. Karşımda, yaralı bir sırtları andıran teyzemin gözlerinin içine bakarak sordum:

— Çıldıracağım, teyze.. anlat.. ne olmuş?..
Teyzem artık kendini tutamadı. Se-dirin üzerine oturup ellerini yüzüne kapayarak, hem söylemeye, hem de hiç-kıra hiçkıra ağlamaya başladı:

— Ne olacak?.. Bir tanecik evladımı mahvetmişler... Evvelâ, ev sahibi olacak o fezil herif, zavallı kızcağızımı berbad etmiş. Sonra da, hergün eve bir takım adamlar getirmiş. Yavrucağımları onlara peşkeş çekmiş... Toy çocuk.. bunlardan korkmuş, ses çıkaramamış. Hepsinden birer türlü hastalık almış. Üstelik de...
Artık, kulağıma hiç bir söz girmiyordu... Hiç görmüyordum.. duymuyordum.. ve, işitmiyordum.

Kafama inen darbenin sersemliği saatlerce devam ettikten sonra kendime geldiğim zaman, teyzeme ilk sorduğum sual, şu oldu:
— Pekâlâ.. ne yapacağız?.. Bu acı zehiri nasıl yutacağız?..
Teyzem de, aynı sualin kıvrandırcı ızdırâlı içinde idi.

Aciz ve yeisten inler gibi cevap ver-di:
— Ben de bunu düşünüyorum... Fakat bu namussuz herif o kadar büyük bir kurnazlık etmiş ki, bunun karşısında, hiç bir şey yapacak vaziyette de-ğiliz.

— Ne yapmış?..
— Ne yapacak?.. Kıza, büyük bir if-tira atmış. Güya kız, kendiliğinden içe-riye erkekler almış. Sonra da, herifin beş yüz lirasını çalmış.
— Bunları kim söylüyor?..
— Kız söylüyor... Kızın boğazında ve başka yerlerinde hastalık âlâmetleri görünür görünmez, zavallı yavrucağı karşınsına alarak suratına öylece bağır-mış. Sonra da, kolundan tutarak kapı-dan dışarı atmış... Derhal karakola müracaat edecektim. Fakat, bu alçak adamın iftirası karşısında müşkül bir vaziyete düşeceğimizi nazarı dikkate alarak vaz geçtim.

— Pekâlâ.. şimdi ne olacak?..
— Ne olacak.. hiç.. Meseleyi, olduğu gibi sinemize çekeceğiz.

Hayır... Ben, bu meseleyi sineme çekmiyecektim.

Derhal yerimden fırladım. Sanki, kıpkızıl bir kan deryasında yüzüyor-muşum gibi, kollarımı sallaya sallaya koşmaya başladım.

Beyoğluna nasıl gittim?..
Sakızağacındaki Kloranidi apartma-nına nasıl girdim?..
Bunları, hiç bilmiyorum.

Apartmentın merdivenlerini tırma-nırken karşıma bir adam dikildi. Bu, apartmanın kapıcısı idi.

Sordu:
— Nereye gidiyorsunuz?..
(Arkası var)

Devlet Demiryolları ve limanları işletmesi Umum idaresi ilânları

Muhammen bedel ve muvakkat teminat bedelleri aşağıda yazılı muhtelif cins vagon yedekleri ayrı ayrı ihale edilmek suretiyle 7/Nisan/1939 Cuma günü saat 15 de sıra ile Ankarada İdare binasında kapalı zarfla satın alınacaktır.

Bu işe girmek isteyenlerin aşağıda yazılı miktarlarda teminat ile kanununun tayin ettiği vesikaları ve tekliflerin, aynı gün saat 14 de kadar Komisyon Reisli-ğine vermeleri lazımdır.

Şartnameler parasız olarak Ankarada Malzeme dairesinden ve Haydarpaşada Tesellüm ve Sevki Şefliğinden dağıtılacaktır. (1103)

Eksiltme No. sı	Eşyanın cinsi	Kalemin miktarı	Muhammen bedeli Lira	Muvakkat teminat Lira
1	Tekerlekli dingil, dingil ve komple bojiler.	6	22000	1650
2	Buvatagresier ve tampon gresörler	19	15600	1170
3	Kapı makarası, Menot, tampon taşı, tampon, cer kancaları, koşum takımları ve teferriyatı.	59	82400	5370

Türk Hava Kurumu
BÜYÜK PİYANGOSU
Beşinci Keşide: 11/Mart/939 dadır.
Büyük ikramiye: 50.000 Liradır...
Bundan başka: 15.000, 12.000, 10.000 liralık ikramiye-lerle (20.000 ve 10.000) liralık iki adet mükâfat vardır...
Bu tertibden bir bilet alarak iştirak etmeyi ihmal etmeyiniz. Siz de piyango'nun mes'ud ve bahtiyarları arasına girmiş olursunuz...

Nafia Vekâletinden:

Eksiltmeye konan iş:
1 — Tarsusta Berdan çayı sulama şebekesi keşif bedeli (180.000) liradır.
2 — Eksiltme 10/3/939 tarihine rasthyan Cuma günü saat 15 te Nafia Vekâleti Sular Umum Müdürlüğü Su eksiltme komisyonu odasında kapalı zarf usulile yapılacaktır.
3 — İstekliler, eksiltme şartnamesi mukavele projesi bayındırlık işleri genel şartnamesi, fennî şartname ve projeleri (9) lira mukabilinde Sular Umum Müdürlüğünden alabilirler.
4 — Eksiltmeye girebilmek için isteklilerin (10.250) liralık muvakkat teminat vermesi ve eksiltmenin yapılacağı günden en az sekiz gün evvel ellerinde bulunan vesikalarla birlikte bir dilekçe ile Nafia Vekâletine müracaat ederek bu işe mahsus olmak üzere vesika almaları ve bu vesikayı ibraz etmeleri şarttır. Bu müddet içinde vesika talebinde bulunmayanlar eksiltmeye iştirak edemezler.
5 — İsteklilerin teklif mektublarını ikinci maddede yazılı saatten bir saat evveline kadar Sular Umum Müdürlüğüne makbuz mukabilinde vermeleri lâzımdır.
Postada olan gecikmeler kabul edilmez. (863)

Baron de Tott'un hâtıraları

Osmanlılarda haşmet

Padîşahın kılıç kuşanma günü tertib edilen alayın gidişi onların o kadar iftihar ettikleri debdebe hakkında doğru bir fikir verebilir.

Tercüme eden: Hüseyin Cahid Yalçın

Tenasübe riayet edilmeden yerleri kararlaştırılmış bir sürü sütunlar var. İrtifalarında, kaide-lerinde ve başlıklarında «module» e hiç dikkat edilmemiş görünüyor; «entablement» larda hiç bir sıra, hiç bir kaide, profillerde hiç bir zevk yok. Bu sütunlar haiz oldukları büyük şöhrete lâyık değildirler.

Bu binada yalnız malzemenin zenginliğine ve bolluğuna hayran kalmak mümkündür. Bu malzemenin artık ne Delpheste, ne Délos'ta tesadüf edilmeyen zengin aksamından tereküb ettiklerini hükme insan meylediyor.

Fakat Ayasofyanın tavanını tezyin eden mozayıkların güzelliği inkâr kabul etmez. Ben hâlâ orada dört «Chérubin» in kanadlarının ucunu gördüm. Bunlar dört sütunun «vousure» nin başladıkları noktada korniş üzerine dayanıyorlardı. Mi-neyi kireç ile badana etmek hususunda Türklerin gösterdikleri inad ve ısrar bugün bu mozayıklardan hiç birinin görülmemesine imkân bırakıyor. Parçaları- nın koparılması neticesinde bütün bütün harab olup biteceklerdir. Barbar bir me-rak bu mozayık parçalarını onları tahrib eden cehalât ve hırs ve tamadan satın al-ıyor.

Küçük küçük mikâblardan mürekkep kristallar halinde dağılan bu mozayık-ların bazı parçaları işlenmek için Viya-naya gönderilmiştir. Orada suları gayet güzel muhtelif renkte taşlar elde edildi. Sertlikleri de pek ziyade idi.

Malûm eserlerin en mutenasına karşı Türklerin gösterdikleri istihfaf eseri di-ğerkamileri süsleyen tezyinatın sadeliği hakkında hiç bir şüphe bırakmaz. Bu tezyinat dört büyük lehvaya inhisar eder. Bunların içine Muhammedin dört hali-fesinin isimleri ayrı ayrı yazılmıştır. Kur'anın bazı fıkraları da muhtelif yer-lerde ve bilhassa kürsü tarafında yazı-lıdır. Bu kudsi kitab namaza takaddüm eden teemmül ve mülâhaza devrinde o-rada okunur.

Kadınlar da erkekler gibi camiye kabul edilirler. Bunlar kendilerine tahsis edil-en yerde mevki alırlar. Türklerin ahlâk ve adatı böyle bir ayrılmış icab etmemiş olsaydı mabedlerde kendilerine yarı bir yer göstermeleri affolunabilirdi. Çünkü bir mabedde intizam ve sükût daimî su-rette bir müşid hizmetini görenek ihter-etmesi idi ki hayatın ihtiyaçları Haliki lemyezele karşı izhar edilen ibadette hu-dudlar çizmiş, fasılalar ayırmış ise ona tahsis edilen bir mabedde hürmetkârane bir perestiş için hiç bir hudud yoktur.

Çan seslerinin yerini ikame edilmiş ha-vai bir terennüm namaz saatlerini bir A-rab düsturu içinde haber verir. Bu düs-tur Allahın uhuvvetini, Peygamberin vazî fesini, duaları ve hayır işlerini birleştirir. Her caminin müezzinleri (1) bu mak-sadla minarelerine çıkarlar. Birer sütu-na benzeyen bu bir nevi çan kuleleri iç-leri boş küçük kulelerdir. Kuturları dört beş kadenden ibarettir. Camilerin kö-şesinden kubbelerin tepesine müsavi ka-lınlıkta yükselirler. Sonra yirmi, otuz pusluk bir çıkık, bir galeri buraya mün-tehi olan döner merdiven ile küçük bir kapıda birleşir. Bu kapı daima Mekke istikametine müteveccihdir.

Sonra, minare kalınlığının takriben dörtte birini kaybederek, beşte, yahud altıda bir kadar ucu incelmış bir halde yükselmekte devam eder ve sivri bir kü-lâh ile nihayetlenir. Bunun üzeri kur-sun kaplıdır; nihayetinde de bir nevi hi-lâl vardır ki birbirlerine gayet yakın bir surette kapanan iki ucunun arasında u-mumiyetle aynı madenden oyulmuş Allah kelimesini muhtevirdir.

Büyük camilerde bu minareler mü-teaddiddir. Her birinde galeriler (şerefeler) ikiye, yahud üçe kadar çıkar. Fakat Ayasofya caminin minareleri yalnız bir

şerefelidir. Minarelerin en az yüksek ve en az inceleri de bunlardır. (2)
Burada Türklerin hilâle atfettik-kıymet hakkındaki fikirleri tesbit y-gelmıştır. Fakat padişahın toplarında bahsederken bu mevzudan bahse ves-bulacağım. Şimdilik yalnız şu kadar sô-liyeyim ki vezirin sarayını, yukarıda a-lattığım yangından sonra, tekrar inşa-derken mimar, iki avlunun ortasında kapıyı örten kubbenin en üst süsü olan dört yapraklı ziyet çelikleri kulla-mıştır. Eski kapıyı süsleyen hilâlin ye-rine bu tezyinatı ikame etti. Bu küçü-süsü Fransız sarayında görmüştü. Bu-nun kullanılmasını kabul etti. Hiç kim-bunun bir manası olabileceğini aklına g-tirmedi.

Aynı tarz bir arzu, fakat neticesi far-ğ bir hareket eseri olarak, sarayın baş-lı kapısını tezyin için rekzedilmiş olan i-eski yeşil sütun başlıkları üzerine da-yanmaktadır. Bunları ebniye eminih-şikâyet ettim. Bana başlığın san'atkar-ı ne oyulmuş olan yaprakları, onları tak-dir edilebilecek surette göze çarptırma-lâyık olduklarını cevaben bildirdi.

İstanbulun deniz tarafındaki suru a-ynı tesiri hasil ediyor. Burada ters ol-rak dizilmiş bir sürü sütunlar vardı. Bunlar müteaddid tabakalar teşkil edi-yorlar ve bu yüksek duvarlara temel hi-metini görüyorlar. En adi malzeme i-karışık en zengin enkaz, her adımda c-haletin hüznü verici levhasını arz ediyor. Eski Yunanlıların nefis eserlerinin kı-ymetli bakiyeleri barbarlığın eserleri k-arma karışık bir halde bulunuyor.

Türklerin tasvirini itmam etmek v-manasız gururları hakkında bir fikir ver-mek için pek sevindikleri sözlerden birini zikretmek kâfidir:
Zenginlik Hindistanda,
Zekâ Avrupada,
Haşmet ve debdebe Osmanlılarda.
Padîşahın kılıç kuşanma günü tertib edilen alayın gidişi onların o kadar ifti-har ettikleri haşmet ve debdebe hakkın-da pek doğru bir fikir verebilmiştir. Ma-a mafih şurasını teslim ederim ki sultana deniz tarikle bir yere gittiği zaman, re-fakat eden alayda parlak ve azametli bi-hal vardır. O kayıkların zenginliği, ha-fifliği, zarafeti bizim bu tarzda malik ol-duğumuz şeylerin kâffesinin üstündedir.

(2) İstanbulun zaptından sonra şüphe-siz ilk inşa edilmiş olan bu minareler sonra ya-pılanların cür'etkarlıkları ve hafiflikleri ka-şısında göze nahoş gelmeğe başlamışlardır.

ŞEHİR TİYATROSU
Tepebaşı Dram kısmı
Akşam saat 20.30 da
ANNA KARENİN
İstiklâl caddesi Komedî kısmı
Akşam saat 20.30 da
BİR MUHASİB ARANIYOR

İlân Tarifemiz
Tek sütun santiml
Birinci sahife 400 kuruş
İkinci sahife 250 »
Üçüncü sahife 200 »
Dördüncü sahife 100 »
İç sahifeler 60 »
Son sahife 40 »
Muayyen bir müddet zarfında fazla mikdarda ilân yaptıracak-lar ayrıca tenzilâthi tarifemizden istifade edeceklerdir. Tam, yarım ve çeyrek sayfa ilânlar için ayrı bir tarife derpiş edilmiştir.
Son Posta'nın ticarî ilânlarına aid işler için şu adrese müracaat edilmelidir:
İlâncılık Kollektif Şirketi
Kahramanzade Han
Ankara caddesi

(1) Küçük camilerde bu vazifeyi bizzat imam ifa eder. Fakat büyük camilerde ayrı bir vazifedir.

«Son Posta» nm deniz romanı: 104

Deniz Şeytani

Türkçeye çeviren: M. Süreyya Bümen

Düşmanla karşı karşıya

İşte biz böyle dereyi görmeden paçaları sıvarken limana bir vapur girmesin mi?

Bizim iskununun yani başında bulunan süvarisi, bu vapurun, ada sahibini getirdiğini zannettiğini söylüyordu. Vapur demirler demirlemez derhal bir filika mayna etmişti. Filikada bir zabitle dört Hindli askeri vardı. Sandal bizim gemiye doğru geliyordu. Bunların gelişinin bizler için olduğunu anlamıştık. Muhakkak ki o mahud melezle beyaz adamın gönderdikleri haber üzerine memurlar, küçük bir askeri inziyat müfrezesini bizi tevkif etmek üzere göndermişlerdi. Müfrezenin muvasalatında geçikmiş olması da elde Amara adındaki sığır nakline mahsus gemiden başka bir vasıta olmasından ve bu salapuryanın da demir alıncaya kadar bir çok saatleri kaybetmiş bulunmasından ileri geliyordu. Maamafih bu gemi tam zamanında gelmişti. Evvelâ sahille haberleşmiş ve bizim bu yeni iskunada olduğumuzu öğrenince zabıt, sandalın provasını bize doğrultmuştu.

Sabahın ilk saatlerinde fırtına kesilmiş ve hattüstüvâ güneşi ada sahlindeki palmiye ağaçları üzerinde yakıcı şualarını neşretmekte bulunmuştu. Altımızdaki sular, yalnız cenub demizlerinde görebileceğimizi koyu mavi bir renkte idi. Garbden lâtif, serin bir rüzgâr esiyordu. Zabıt ve dört Hindli askerin bulunduğu sandal uzun ve kudretli kürek darbeleriyle bize doğru ilerliyordu. Hindlilerin sırtlarında gömleğimsi birer ince ceket ve bellerinden aşağı kısımlarında tuhaf birer kısa pantolon bulunuyor ve heriflerin dizlerinin bu suretle çıplak olduğu görülüyordu. Bellerinde birer kasatüradan başka silâhları da yoktu. Yalnız zabıtın belinde bir revolver vardı.

Bunları ceberimizdeki tabancalarla vurup devirmek işten bile değildi. Yahud filikanın içine bir el bombası atmak kâfi idi, yahud da onlar gemiye çıktıkları zaman derhal tabancalarımıza davranarak kendilerini bir adım atamaz bir duruma düşürür ve gemiyi zaptederken çıkıp gidebilirlerdik. Stümle müteharrik olan gemi, bizim makine tüfeğin karşısında bir şey yapmağa muktedir olamayacaktı. Adamlarımızın arasında bir mırıldanma başlamıştı. Onların cengâverlik hissi kabarmış görünüyordu ve gemiyi zapt için hemen harekete geçmek istiyorlardı.

Kararsızlık içinde çok üzüntülü bir an geçirmiştim. Üniformalarımız aşağıda denkleminin içinde sarılı bulunuyordu. Tevkif olunmağı önlemek için sivil kıyafet hareketi geçmek vaziyetinde idik. Halbuki bu kıyafet üniformalı askerlere karşı silâha davranmış olacaktık. Bu ise yalnız tabiate muhalif bir hareket değil, aynı zamanda saydışıkârın yazılı olmanın yasalarına da uygun bulunmayan bir hareket olacaktı. Sporun bir çok tradisyonları vardır ki bunları her Alman deniz zabiti bilir ve sırası gelince kemali dikkatle de o an'anelere göre hareket eder.

Eğer üniformalarımızı lâbis olduğumuz halde bu gelenleri karşılamaya muvaffak olsaydık bahriyelilere yakışır şerefli bir hareket yapmış olurduk. Bu giriştiğimiz kumarın eminde, sonunda aleyhimize neticeleneceği bizim için muhakkaktı. Vatana avdetle muvaffak olmadan yakalanmak ihtimali en aşağı bire karşı yüzdü. Eğer Alman bahriyelisi olarak savaşa kalkışmış ve bilâhare esarete düşer olmuş bulunsa idik şerefli harb esirlerine yapılan şerefli bir muameleye tâbi tutulmak hakkımız olurdu. Aksi takdirde, yani sivil kıyafet, herhangi bir askerî kuvvet karşısında mücadelede kıyam etmek, beynelmilel haydutlardan başka bir muameleye tâbi tutulmamızı istilzam eyleyecek ve neticede bir geminin seranlerine asılmış olacaktık.

Diyorlar ki aşkta ve harbde muvaffak olmak için her türlü hareket muvafiktir. Fakat bu iddia, savaş kumarında bir çok şeylerin yapılamayacağı hakikatini değiştirecek mahiyette değildir. Şüphesiz ki harb devam ederken her iki muhasım tarafın casusları vardı ve bu casuslar da bilirler ki düşmanlarına yakalandıkları vakit onlardan hiç bir aman ummazlar ve bu aman da zaten böylelerine hiç bir zaman verilmez.

Fakat 1870 harbinde ve geçen Büyük Harb esnasında da, biz Almanlar, askerlere karşı silâh kullanan siviller hakkında çok şiddetli hareket etmekte asla tereddüd etmemiştik. Bizim en büyük harp prensiplerimiz, savaşın yalnız üniformalı askerler tarafından yapılacağı ve yapılması lâzım geldiği noktasında toplanıyordu. Cihan Harbinde her iki taraf, savaş yolunda bir çok yeni metodlar icad etmişlerdi ama bunlar harb ahlâkına hiç de uymuyordu. Elbette hatırlarsınız ki müttelik devletlerin bayraklarını taşıyan yolcu ve şilep vapurları deniz-

tı gemilerine karşı kullanılmak üzere top bulundurulardı. Bu topları kullanmak üzere de donanmaya mensub resmi askerleri bulundurmak bir kaide haline girmişti. Binaenaleyh arkadaşlarıma:

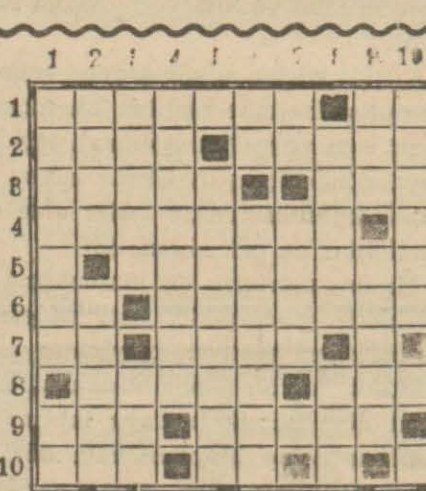
— Hayır, demiştim, memleketimizin üniforması sırtımızda olarak harbedebiliriz. Fakat sivil olarak değil! Her ne olursa olsun, şu aşağıdaki sandalın içine bir bomba salıyarak şu müdafasız ve kısa pantolonlu biçare askerlerle poliz zabitini de öldürecek değiliz! Bunda ne eğlence ne de şeref vardır.

Zabitlerim benimle beraberler, askerlerim ise noktâ nazarımı anlamış olmakla beraber, vaziyeti kerhan kabul etmiş bulunuyorlardı. Şüphesiz ki hiç birimiz bir İngiliz esaret kampına gitmeği istemiyorduk. fakat mukadderata boyun eğmekten başka da bizim için yapacak bir şey kalmamış gibi görünüyordu.

O gün Eylülün yirmi biri idi. Şu halde Mopeliadan ayrıları bir ay olmağa iki gün vardı.

(A-kası var)

Günün Bulmacası

Soldan sağa ve yukarıdan aşağı:

- 1 — Öten sarı kuş - Beyaz
- 2 — Bilgili - Ath nakil vasıtası
- 3 — Anlaşamamazlık - Cemi edati
- 4 — Emellerimiz
- 5 — İcara verme
- 6 — Hayret nidası - Bir nevi cild hastalığı
- 7 — San'at - Afiş
- 8 — Almanya Fransa arasındaki şibhce-zireye aid bir eyalet - Bu mevsim
- 9 — Bir nevi hurka - Nil nehri üstündeki memleket
- 10 — Yirtıcı bir kuş

Evvelki bulmacanın halledilmiş şekli

Nöbetçi eczaneler

Bu gece nöbetçi olan eczaneler şunlardır:

İstanbul ehitindekiler:
Aksarayda (Ziya Nuri), Alemarda (E-sad), Beyazıda (Acador), Samatlyada (Rıdvan), Eminönünde (Beşir Kemal), Eyübe (Arif Beşir), Fenerde (Vitali), Şehreminde (Nazım), Şehzadebaşında (Asaf), Karagürükte (Suad), Küçük-pazarda (Hikmet Cemil), Bakırköyünde (Hilâl).

Beyoğlu ehitindekiler:
İstiklal caddesinde (Galatasaray), Tünelbaşında (Matkovig), Galatada (İki-yol), Fındıklıda (Mustafa Nall), Cüm-huriyet caddesinde (Kürkçüyan), Kal-yoncuda (Zafropulos), Firuzâğada (Ertuğrul), Şişli'de (Azam), Beşiktaşta (Nall Hallid).

Boğaziçi, Kadıköy ve Adalardakiler:
Üsküdar'da (Ahmediyev), Sarıyerde (Nuri), Kadıköyünde (Sihhat, Rifat), Bilyükadada (Halk), Heybelide (Halk).

RADYO

Türkiye radyo difüzyon postaları

Ankara radyosu

DALGA UZUNU "M"

1689 m. 183 Kes. 190 Kw.
T.A.Q. 19.74 m. 15195 Kes. 20 Kw.
T.A.P. 31.70 m. 9465 Kes. 20 Kw.

CUMA - 24/2/39

12.30: Program, 12.35: Türk müziği Pl. 13: Memleket saat ayarı, ajans ve meteoroloji haberleri. 13.10 - 14: Müzik (Küçük orkestra-Şef: Necib Arkin), 1 — Moussorgsky - Go-pak. 2 — Malner - Serenad. 3 — Niemann-Vals Boston. 4 — Koester - Hind ninnisi, 5 — Solazzi - Aşk serenadı. 6 — Strauss - Viyana ormanlarının efsanesi. 7 — Martin Uhl - Grinzinge bir daha gitmeliyim. (vals), 8 — Fritz Köpp - Yaz akşamı (süiti), 18.30: Program, 18.35: Müzik (operetler - Pl.) 19: Konuşma (Tayyareci konuşuyor), 19.15: Türk müziği fasıl heyeti: Ferahnâk faslı), 20: A-jans, meteoroloji haberleri, Ziraat borsası (fiat), 20.15: Türk müziği: Çalanlar: Veci-he, Kemal Niyazi, Eşref Kadri, Cevdet Çağla. Okuyunlar: Müzeyyen Senar, Mahmud Karındaş. 1 — - Suzınâk peşrevi. 2 — Refik Manyas: Suzınâk şarkı: (Zevkin ne ise söyle), 3 — Arif bey: Hicazkâr şarkı: (Bir hâlet ile süzdü), 4 — Zeki Arif: Suzınâk şarkı: (Sevdim seveli), 5 — Osman Nihad: Kürdîl hicazkâr şarkı: (Akşam güneşi), 6 — Cevdet Çağla - Viyola taksim. 7 — Sadet-tin Kaynak - Muhayyer şarkı: (Ne zaman görsen onu ayaklarım doluyor), 8 — Sadet-tin Kaynak: Türkü: (Dağlar dağlar canım dağlar, yavuklumu gören yok mu?) 10 — - Türkü: Sinemde bir tutmuş yan-mış ocak olsaydım. 21: Memleket saat ayarı, 21: Konuşma (Haftalık spor faaliyetleri) 21.15: Esham, tahvilât, kambiyo - nuket borsası (fiat), 21.30: Müzik (Riyaseticüm - hur flarmonik orkestrası), Şef: Praetorius: 1 — L. Van Beethoven: Piyano için konser-to, do majör, Nr. 1, op. 15. Allegro Con Brio. Largo, Rondo, Allegro, Solist: Ferhunde Erkin, 2 — Franz Schubert: 1 inci senfoni, re majör, (1813 yazılmış), Adagio - Allegro Vi-vace. Andante, Menuetto - Trio, Allegro Vi-vace. 22.30: Müzik (Opera aryları, Pl.), 22.45: Müzik (Cazband - Çigan) Lantog orkestrası. 23.45 - 24: Son ajans haberleri ve yarınki program.

TURAN Tiyatrosu

Bu akşam
Kıymetli okuyucumuz
Safiye ve İzzet gazinosu
sax boyeti
Ertuğrul Sadi Tek ve
arkadaşları

KARMA KARIŞIK

(Se) Atılâ Revüsü büyük varyeto

HALK OPERETİ

Bu akşam 9 da

TARLA KUŞU

Son temsil

Yarın akşam 9 da

Yeni FOKS Baloti

PIPIÇA

Büyük bir kumandan: Özdemiroğlu Osman Paşa

(Baştarafı 7 inci sayfada)

Diyerek belinden murassa hançerini çıkardı, gene kendi elile Osman paşanın beline taktı:

— Gence hanı ile olan cengini anlat! Dedi. Bu üçüncü cenk hikâyesinden sonra şark serdarının başına bir ikinci mücevher sergüç taktı.

— Ey Osman, Tatar han ile olan cengi anlat! Dedi.

Osman paşa bu sefer de isyan eden Kırım hanını nasıl tedib ettiğini nakletti. Bunun üzerine üçüncü Murad ellerini kaldırdı dua etti:

— İki cihanda yüzün ak olsun, Hak-taali hazreti senden razı olsun, dün-yalar durdukca durasın! dedi.

Ve yanındaki ağalara:

— Alın Osmanı giydirin ve atlandı-rın

Diye emir verdi.

Ağalar Osman paşayı dışarı çıkardılar. Paşayı çınlıçplak soydular, iç donundan ve iç gömleğinden itibaren ipekli çamaşırlar ve en ağır kumaşlardan yapılmış esvablar giydirdiler. Murassa takımlı bir ata bindirerek sarayına gönderdiler.

Arkasından mihrî hümayun geldi. Özdemiroğlu Osman paşa sadrazam oldu.

Herkes gibi Osman paşanın düşmanları vardı. Paşanın sadrazam olacağı rivayetleri çıkınca, padisahın kulağına, Osman paşanın afyon tiryakisi ve ayyaş olduğunu ulaştırmışlardı.

Osman paşa huzurdan çıkınca üçüncü Murad kızlarağasına dönmüş:

— Elhamdullah bir şüphem vardı, o da gitti!

Demişti.

Ağa:

— Nasıl şüphe padişahım?

Deyince, Murad:

— Bize Osman paşa için keyfe müpte lâdır ve ayyaşdır demişlerdi. Tam dört saat yanımda tuttum. Bu kadar konuş-tuk, ne keyif ehlî olduğuna ne de ay-yaşlığına dair bir âlâmet görmedim!

Cevabını vermişti. Müverrih Peçevi İbrahim efendi bu vak'ayı naklettikten sonra:

« Anlaşıyor ki saadetli padişah afyon ile şarabın âlâmetlerini biliyorlar imiş!.. Amma, padişah iltifatının keyfi her şeyi bastırır. İltifatları karşısında Osman paşa bir olsa yiğit olurdu, has-ta olsa sıhhat bulurdu» diyor. Ve sonra, Osman paşanın hizmetinde bulunmuş kimselerden naklen «der tahkiki meş-reb veziri mumaileyh» başlığı altında bize Özdemiroğlunun hususî hayatına naklediyor.

Osman Paşa, söyledikleri gibi işli işrete düşküdü. Ekseriya uzun gecelerde bir surahi rakı içerdi. Sonra kalkar abdest alır, sabaha kadar ibadet eder. günahlarından ötürü hüngür hüngür ağlar, göz yaşından seccadenin secde yeri safice su olurdu.

Özdemiroğlu, sadrazam olduktan sonra da İstanbulda oturmadı. Şark harbi devam ediyordu. serdarlığı gene üzerine alarak hemen ertesi sen İstanbuldan hareket etti. Tebrize kadar gitti. Bu meşhur şehri zabtetti.

Fakat bu onun son seferi oldu. Tebrizde hastalandı «Mızacı gayet zâfa yüz tutmuş idi. Bir daha atlanmadı ve askere, yüzünü görmek nasib olmadı». Tebrizden dönüşte yolda vefat etti.

Reşad Ekrem

NOT : Eski tarih encümeni mecmuasında Özdemiroğlu Osman paşanın tercümei halik, vesikalarile beraber mufassal bir surette yazılmıştır. Bu büyük kumandanın hayatını tafsilâtle öğrenmek isteyenlere tavsiye ederim.

1939 yılında bir gece Beyoğlu eğlence yerlerini gezen kadın neler görür ?

(Baştarafı 9 uncu sayfada)

kadını kapanmışlar.. Allah mübarek etsin, eğlenip duruyorlar.

Üst kattaki locaların birinde birbirini takib eden isterik kahkahalar duvuluyor. Bağırmalar var... Ortada dansediliyor.

Galiba burada eğleniliyor!...

«Bay İş» yerinden kalktı, kızıl saçlı kıza yaklaşıyor, dansa çağırıyor. Dönüşte kötü bir almanca ile:

— Masama gelir misiniz, diye sordu.

— Şampanya ısmarlarsanız hay, hay!

Cevabı karşılıştı.

Adolf ta amma aç gözlü şey olacak!...

Kadıncağızı bu kadar arsız etmeğe her halde onun ihtiyaçları mecbur ediyor.

«Bay İş» gelincik gibi kızardı. Fakat

«Alman artistine!» nasıl hayır diyebilir!

— Hay hay! dedi.

Kızıl saçlı kız şimdi onun masasında oturuyor.

Arkadaki masadakilere biri:

— Amma da aç gözlü! diyor. Doğrusu ben masaya oturmadan evvel böyle bir şey söyleyemem.

Diğeri tasdik ediyor:

— Ben de öyle!...

Caz mütemadiyen çalıyor. Renk, renk elbiseli boyalı saçlı çıplak omuzlu kadınlarla bir takım erkekler dansediyorlar.

Üst locada bir kadın «Türk artistler-den!» olacaktı durmadan güllüyor. Ne aci, ne çirkin bir gülüş yarababil!...

— Artık gidelim diyorum. Bu gece bitmeden daha başka yerler de görelim.

Suad Derviş

Edebiyat: Şiiri bulamıyan nesiller

(Baştarafı 8 inci sayfada)

man, içinizden birinin yazdığı «Yazık oldu Süleyman Efendiye» mısraını bugünün en güzel mısraı diye alkışlayan münek-kidin kalemi bile o nisan içinden sizi kurtaramaz. Hâsılı onun gözlüklerinin altından gülümsüyor, sırf bir fantezi, bir lâfite diye ortaya sürdüğü hükme bel bağladığımız gün içiniz bitik demektir. Zira, o da bilir ki «Yazık oldu Süleyman Efendiye» mısraı şiir değildir, tekerle-men bir şeklidir. O da bilir ki, şarkta ve garbda bütün büyük şairler böyle pa-radokslar yazmakla isimlerini ebedileştirmemişlerdir. O da bilir ki şiir, kalbin sesi ve san'atkarın kâinatı bir yeni gö-rüşü, bir yeni sezisi demektir. Bu da, ancak, üstünde ısrarla durduğumuz samimi-yet mefhumu ile vücut bulabilir. Gelin siz, bütün garib nesillerini birleştirecek olan bu kudrete bir kere inanın ve bu da-va artık sizin devrinizde hallolunsun. Yoksa, bir yıl, iki yıl sonra «Süleyman Efendinin kendisine değil, pabucuna yazık oldu» diyecek olan diğer yeni bir nesil, yani sizin şimdiki küçük kardeşleriniz de sizin içinizi inkâr edeceklerdir ve tabii onlar da kendi hesaplarına haklı gö-

rüneceklerdir. Demek oluyor ki, bütün bu iddialar, bu gösterişler, bu yapmacıklar sonunda boğtur. O halde gideceğiniz yol meydandadır: Hayatın en yeknesak günlerinde bile etrafınızda taşan, köpüren şiir ilhamlarını ister romantikler gibi semada, ister sembolikler gibi melûl ve hülyalı akşam yollarında, ister realistler gibi cemiyetin içinde arayın, neticede eseriniz kalbinizin teessürü ve gözlemlerinizin görüşü omahdır. Ne o teessürü anlaşılmasız şekle sokmağa, ne görüşleri-nizi acayip bir dev aynasında, büyültüp çarpımağa lüzum vardır. Bilin ki tabii-lik, en orijinal eserlerin bile ilk hareket noktasıdır. Anlaşıyor ya, çocuklarımız, şiiri arıyan nesillerden sonra siz de şiiri inkâr eden bir nesil olmayınız. Bilâkis o büyük kudreti, insan kalbinin o en asil he-yecanını bütün manasile bulmuş olmanın hazzını tadınız. O zaman Türk şiirine en büyük iyiliği etmiş, nesillerin halledemediği davayı siz kapatmış olursunuz. Tekrar ediyorum, samimiyet, sadece samimiyet... Üst tarafı istidadınızın başaracağı iştir.

Halid Fahri Ozansoy

Meşhur Alman Güzellik mütehasşısı Profesör Doktor E. WINTER

TARAFINDAN
Formülü yapılan

VENÜS KREMI

terkib, tesir ve cild güzelliği bakımından dünyada mevcut kremlerin muhakkak ki en iyisidir. Mübalâgalı reklâmlara hacet yoktur. bir tecrübe ve mukayese kâfidir. Deposu: NUREDDİN EVLİYAZADE, MÜESSESESİ İSTANBUL.

LUMBAGO BEL
ve ARKA ROMA-
TİZMA AGRILARI
NIHAYET BULDU!MEŞHUR ALLCOCK'S YAKILARI, AYNI ZAMANDA
4 ŞEKİLDE İCRAYI TESİR ADAREK BÜTÜN AGRILAR-
INIZI TEDAVİ VE TESKİN EDER.

Arka ve Bel, Lumbago, Siyatik veya göğüs ağrılarından ızdırıp çekmeden hemen eczahaneden bir ALLCOCK'S yakısını alınız ve ağrıyan mahalle yapıştırınız. Pek az zaman zarfında en kuvvetli ağrılarınız sukun bulacaktır. Bir ALLCOCK'S yakısı, tesirini aynı zamanda 4 şekilde ifa eder: 1) Otomatik masaj — 2) Ağrıyan yerlerde yeni bir kan cevdân — 3) Sihhi bit sıcaklık tevhit — 4) Kuvvetli ve sıcak bir elin ogması tesirleri. Siz işinizle meşgulken ALLCOCK'S yakısı tesirini yapar ve bütün ağrıları defeder.

ANİ
TEDAVİ!Ağrıyan mahalle bir ALLCOCK'S yakısını yapıştır-
maktır. Otomatik masaj
tesiriyle ağrıyan yerlere yeni
bir kan cevdân ettirir.
İste sayamı hayret ve ani
tedavî...ARTIK AĞRILAR
NİHAYET BULDU...Bir ALLCOCK'S yakı-
sı, sihhi bir sıcak-
lık tevhit eder, ve
kuvvetli ve sıcak bir
el gibi ogar. Siz çal-
ışırken o tesirini ifa
ve ağrılarınızı kal'is
olarak teskin eder.

ALLCOCK'S POROUS PLASTERS

TÜRK ANTRASİTİ
GELDi.Satış Merkezi: GILKRİST VOKER ve Ksı. Ltd.
Galata Yoicü Salonu karşısında Tahir Han 5 inci kat Telefon: 44770

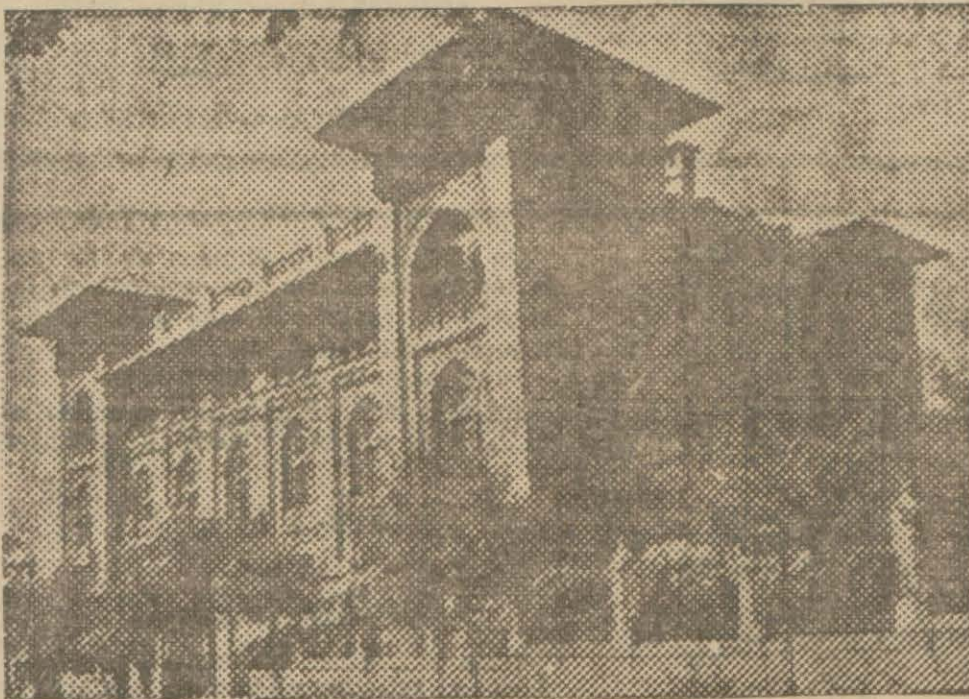
T. C. ZİRAAT BANKASI

Kuruluş tarihi: 1888

Sermayesi: 100.000.000 Türk Lirası

Şube ve ajans adedi: 262

Ziraî ve ticarî her nevi banka muameleleri

PARA BİRİKTİRENLERE 28.800 Lira
İKRAMIYE VERECEK

Ziraat Bankasında kumbaralı ve ihbarsız tasarruf hesaplarında en az 50 lirası bulunanlara senede 4 defa çekilecek kur'a ile aşağıdaki plâna göre ikramiye dağıtılacaktır:

4 Aded 1,000 Liralık 4,000 Lira

4 " 500 " 2,000 "

4 " 250 " 1,000 "

40 " 100 " 4,000 "

100 " 50 " 5,000 "

120 " 40 " 4,800 "

160 " 20 " 3,200 "

DİKKAT: Hesablarındaki paralar bir sene içinde 50 liradan aşağı düşmeyenlere ikramiye çıktığı takdirde % 20 fazlasile verilecektir.

Kur'alar senede 4 defa, 1 Eylül, 1 Birincikânun, 1 Mart ve 1 Haziran tarihlerinde çekilecektir.

"Zevcim Gözlerine
inanmıyordu,"ve 10 yaş daha genç
göründüğümü
söylüyorduİŞTE BÖYLECE
MEFTUN OLMUŞTU

Zevcim «Bu adeta bir harika» diye söylenmekten kendisini alamıyordu. Ancak: İki ay kadar oluyor. Alımda, gözlerle ağzımın etrafında buruşukluklarım vardır. Filhakika yaşım da epeyce ilerlemişti. Bugün bütün dostlarım şeffaf ve yu muşak tenimi ve bir genç kızınki gibi taze ve nermim cildimi takdirle seyrediyorlar. Her akşam yatmadan evvel cildin unsuru olan penbe renkteki Tokalon kremi kullanırım. Terkibinde Viyana Üniversitesinin meşhur bir profesörü tarafından keşif ve «Biocel» tabir edilen cazib ve kıymetli gençlik cevheri vardır. Gündüzler için, Beyaz Renkteki Tokalon kremi kullanırım. Cildi beyazlatır ve yumuşatır. Ve bütün siyah benleri giderir ve açık mesameleleri sıklaştırır.

SELÂNİK BAN KASI

Tesis tarihi: 1888

İdare Merkezi: İSTANBUL (GALATA)

Türkiyedeki Şubeleri:

İSTANBUL (Galata ve Yenicami)

MERSİN, ADANA Bürosu

Yunanistandaki Şubeleri:

SELÂNİK - ATINA

Her nevi banka muameleleri

Kiralık kasalar servisi

Son Posta

Yevmi, Siyasi, Havadis ve Halk gazetesi

Yerebatan, Çatalçeşme sokak, 25
İSTANBUL

Gazetemizde çıkan yazı ve resimlerin bütün hakları mahfuz ve gazetemize aiddir.

ABONE FİATLARI

	1 Sen Kr.	6 Ay Kr.	3 Ay Kr.	1 Ay Kr.
TÜRKİYE	1400	750	400	100
YUNANİSTAN	2340	1220	710	270
ECNEBİ	2700	400	800	300

Abone bedeli peşindir. Adres
değiştirmek 25 kuruştur.Gelen evrak geri verilmez.
İlanlardan mes'uliyet alınmaz.
Cevap için mektuplara 10 kuruşluk
Pul ilâvesi lâzımdır.Posta kutusu: 741 İstanbul
Telgraf: Son Posta
Telefon: 20203

Son Posta Matbaası

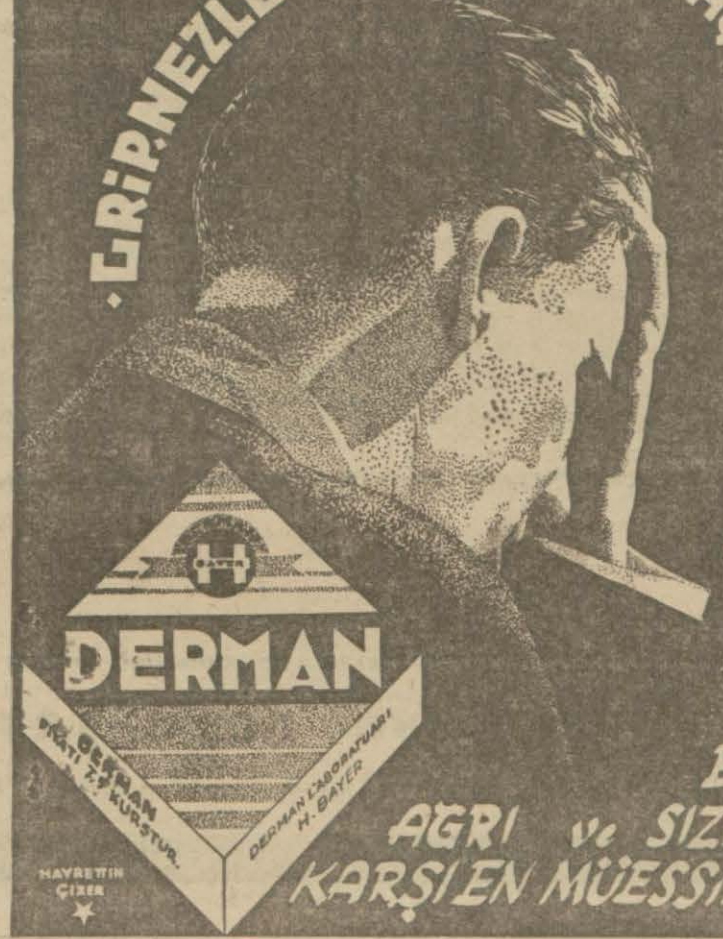
Negrîyat Müdürü: Selim Ragıp Emeç

SAHİPLERİ: S. Ragıp EMEÇ

A. Ekrem UŞAKLIGİL

DERMAN

ERİPNEZLE. ROMATİZMA. RAŞ. DIŞ. SİNİR. KIRIKLIK.

DERMAN

VİD. DERMAN
VİD. 2. KURŞTUR.DERMAN MADDELERİ
N. BATERHAYRİTAR
CİZİRBÜTÜN
AGRI ve SIZILARA
KARŞI EN MÜESSİR İLAÇ.

Satış İlanı

Üsküdar İcra Memurluğundan:

Mehmed Ali tarafından Vakıf Paralar İdaresinden 23549 ikraz numarasile boş alın paraya mukabil birinci derecede ipotek gösterilmiş olup borcun ödenmesinden dolayı satılmasına karar verilen ve tamamına ehliktukuf tarafından 3200 lira kıymet takdir edilmiş olan ve kaydına nazaran Erenköyünde Kozyatağı, elyevm Suadiye mahallesinin Tunusu Halim Efendi sokağında eski 18, 18 mükerrer, 18 mükerrer yeni, 20, 16 kapı No. 1 şarkan Kırkor tarlası, garben Salih tarlası, şimalen tarik, cenuben yeni küşad olunan yol ile mahdud iki dönüm mikdarında dükkânı müstemil bahçeli bir hanenin evsaf ve mesahası aşağıda yazılıdır:

16 No. 1 bahçeden ve binanın kapısından girildikte bir sofa üzerinde üç oda, bir helâ, bir merdiven altı.

Birinci kat: Bir sofa üzerinde dört oda, mermer taşlı bir helâdır.

İkinci kat: Çatı katı olup iki tarafında birer balkon bulunan bir sofa üzerinde üç çatı arası mevcuttur. Ayrıca bir oda, bir mutfak ve bir de helâ vardır. Zemin katının beden duvarları kâgır, üstü ahşaptır. Bahçede iki çam ağacı ve muhtelif meyva fidanları mevcuttur. 18 No. 1 binanın antrê kısmında ve köşede iki oda, bir aralık, bir helâ vardır.

Halimağa sokağında, 16, 20 No. lu dükkânın zemini çimento, etrafı tahta kenpenkdir. Dükkânın içinde bir kapısı ve hariçten de müstakil bir kapısı bulunan bir oda ve altında bir bodrum ve bahçede bir helâsi vardır.

Umum mesahası: 1861 metre murabba olup bunun 47 metre murabba antrenin solundaki 18 No. 1 bina, 77 metre murabba köşk, 45 metre murabba ittisalindeki mutfak ve 47 metre murabba dükkân ve ittisalindeki oda ve bakiyesi de bahçedir.

Yukarıda hudud, evsaf ve mesahası yazılı gayrimenkulün tamamı açık arttırmaya konmuş olup 5/4/939 tarihine rastlayan Çarşamba günü saat 14 den 16 ya kadar Üsküdar İhsaniyedeki dairemizde açık arttırma ile satılacaktır. Arttırma bedeli muhammen kıymetin % 75 ini bulduğu takdirde gayrimenkul en çok arttırmanın üzerine ihale edilecek, aksi takdirde en son arttırmanın taahhüdü baki kalmak üzere arttırma on beş gün müddetle temtid edilerek 20/4/939 tarihine rastlayan Perşembe günü saat 14 den 16 ya kadar yine dairemizde ikinci açık arttırması yapılacak ve bu ikinci arttırmada gayrimenkul en çok arttırmanın üzerine ihale edilecektir.

Satış peşindir. Taliblerin arttırmaya girmezden evvel muhammen kıymetin % 7,5 u nisbetinde pey akçesi vermeleri veya millî bir bankanın teminat mektubunu ibraz etmeleri lâzımdır.

Gayrimenkul kendisine ihale olunan kimse derhal veya verilen mühlet içinde parayı vermezse ihale kararı fesholunarak kendisinden evvel en yüksek teklifte bulunan kimse arzemiş olduğu bedelle almağa razı olursa ona, razı olmaz veya bulunmazsa hemen 15 gün müddetle arttırmaya çıkarılıp en çok arttırana ihale edilir. İki ihale arasındaki fark ve geçen günler için % 5 den hesap olunacak faiz ve diğer zararlar ayrıca hükme hacet kalmaksızın memuriyetimize alıcandan tahsil olunur.

Birlikmiş vergilerle belediyeye aid tenviriyeye, tanzifiye ve tellâliye resimleri ve vakıf icaresi satış bedelinden tenzil edilir. 20 senelik taviz bedeli müşteriye aiddir.

2004 numaralı icra ve iflâs kanununun 126 ıncı maddesinin 4 üncü fıkrasınınca, bu gayrimenkul üzerinde ipotekli alacaklılar ile diğer alâkadarların ve ittifak hakkı sahiplerinin bu haklarını ve hususile faiz ve masrafa dair olan iddialarını, bu ilânın neğri tarihinden itibaren 20 gün içinde evrakı müsbitelerile bildirmeleri icab eder. Aksi halde hakları tapu sicillile sabit olmadıkça satış bedelinin paylaşmasından hariç kalacakları ve daha fazla malûmat almak istiyenlerin 6/3/939 tarihinden itibaren herkesin görebilmesi için açık bulundurulacak olan arttırma şartnamesile 937/6169 numaralı dosyasına müracaatları ilân olunur. (1214)

BAHAR KOKULARI

Ciğerlerinizi nasıl yıkar, neş'emizi artırır, zevkimizi tazelerse
Nefis ve mükemmel bir gıda da
Ömrümüze ömür, kuvvetimize kuvvet katar.

ÇAPA MARKA

Pirine ve hububat unları

Sihhat ve neşe kaynağıdır

Kuruluş tarihi: 1915 M. Nuri Çapa Beşiktaş Kılıcalı ÇAPAMARKA Tel: 40337

"HASTALIĞI ÖNLEMENİN
TUTULMAK DANDAN İYİDİR,,

İlk titreme...
ÇABUK!

Ateşi beklemeyiniz.
ÇABUK!

Grip ve belki...
ÇABUK!
Bir kase

SEFALİN

ALINIZ

PASTİL KATRAN HAKKI öksürükleri kökünden keser tecrübelidir.

Herkesin Üzerinde İttifak
Ettiği Bir Hakikat:

Sabah, öğle ve akşam her yemekten sonra
KULLANMAK
şartile

RADYOLİN

Dişlerinizi tertemiz, bembeyaz ve sapsağlam yapar. Ona yirminci asır kimyasının harikalarından biridir, denilebilir. Kokusu güzel, lezzeti hoş, mikroplara karşı tesiri yüzde yüzdür.

Sabah, öğle ve akşam her yemekten sonra muntazamam

RADYOLİN

Kullananlar dişlerini en ucuz şartile sigorta ettirmiş sayılırlar.

KANZUK

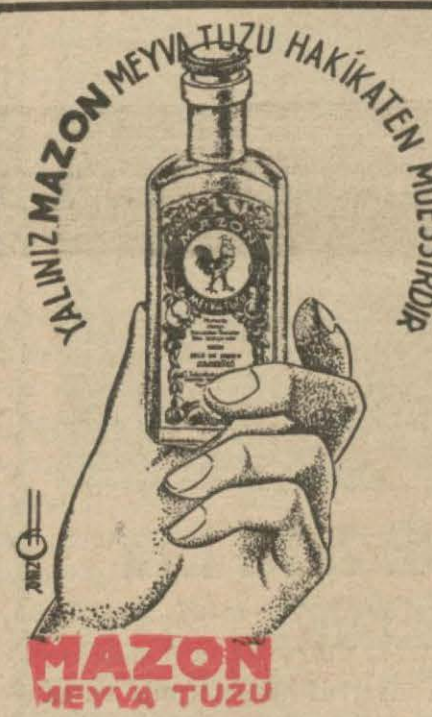
Karaciğer, böbrek, taş ve kumlarından mütevellid sancılarınız, damar sertlikleri ve şişmanlık şikâyetleri - nizi **URİNAL** ile geçiriniz.

URİNAL

Vücutte toplanan asid tük ve oksalat gibi maddeleri eritir, kanı temizler, lezzeti hoş, alınması kolaydır. Yemeklerden sonra yarım bardak su içerisinde alınır.

**İNGİLİZ KANZUK
ECZANESİ**

BEYOĞLU — İSTANBUL

On senedenberi yaptığımız ve bir defa tecrübe edenlerin arkadaşlarına ve tanıdıklarına tavsiye suretile muvaffakiyeti temin edilmiştir.

Mide ve barsakları alıştırır. İçilmesi lâtif, tesiri kolay ve mülayimdir. Yerini hiç bir mümasil müstahzar tutamaz. Ve daha çabuk tesir eder.

İNKİBAZİ
Defeder.
HAZIMSIZLIĞI

Mide ekşilik ve yanmalarını giderir. Ağızdaki tatsızlık ve kouyu defeder.

Şişkinlik, bulantı, gaz, sancı, mide bozukluğu, barsak ataleti, inkıbaz, sarılık, safra, karaciğer mide ekşilik ve yanmalarında.

Bütün mide ve barsak bozukluklarında kullanınız.

POKER

traş bıçakları en sert sakalı bile yener ve cildi yumuşatır.

Her yerde

Poker traş bıçaklarını

ısrarla isteyiniz.

